

AZ ÉLELMISZER-TERMELÉS GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEINEK PÉNZÜGYI HELYZETE

2024

AZ ÉLELMISZER-TERMELÉS GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEINEK PÉNZÜGYI HELYZETE 2024

Agrárközgazdasági Intézet
Budapest, 2026

Szerkesztette: Vörös-Illés Ivett

Szerzők: Vörös-Illés Ivett
Péter Krisztina

Opponensek: Eszenyi Ágnes
Gál Tamás

Felelős kiadó: Dr. Goda Pál

Kiadó: AKI Agrárközgazdasági Intézet
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
<https://aki.gov.hu>
aki@aki.gov.hu

ISSN 2786-1201 (Online)
DOI: <https://doi.org/10.7896/ai2602>
© Agrárközgazdasági Intézet – minden jog fenntartva

A kiadvány megtekintéséhez az Adobe Acrobat Reader programot javasoljuk.

Jelen mű felhasználása a **Nevezd meg! – Ne add el! – Így add tovább!** 4.0 Nemzetközi (CC BY-NC-SA 4.0) licenc alapján lehetséges.
A felhasználási feltételekről bővebben: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.hu>

TARTALOMJEGYZÉK

Összefoglaló	5
Háttér	5
Módszer	5
Eredmények	6
Summary	10
Introduction	10
Methodology	10
Results	11
A mezőgazdasági és élelmiszeripari társas vállalkozások súlya a nemzetgazdaságban	15
A mezőgazdasági, vadgazdálkodási és halászati ágazatokban tevékenykedő szervezetek	18
A mezőgazdasági társas vállalkozások jövedelme és jövedelmezősége	18
A mezőgazdasági társas vállalkozások bevételei és ráfordításai	26
A mezőgazdasági társas vállalkozások eszközei és forrásai	28
A mezőgazdasági társas vállalkozások eredményesség, méret és gazdálkodási forma szerinti jellemzői	31
Az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó ágazatban működő szervezetek	35
Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások jövedelme és jövedelmezősége	35
Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások bevételei és ráfordításai	38
Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások eszközei és forrásai	40
Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások szakágazat, gazdálkodási forma és méretkategória szerint	42
Mellékletek	48
Hivatkozások jegyzéke	63

ÖSSZEFOGLALÓ

Háttér

Az elemzés célja az élelmiszer-termelésben, azaz a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászati ágazatokban (a továbbiakban: mezőgazdasági vállalkozások), valamint az élelmiszereket, ital- és dohánytermékeket gyártó ágazatokban működő gazdálkodó szervezetek (a továbbiakban: élelmiszer-feldolgozó vállalkozások) 2024. évi (tárgyévi) vagyoni, pénzügyi, jövedelemi helyzetének bemutatása a 2023. évi (bázisévi) eredményekhez viszonyítva. A vizsgálat fókuszában a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások 2023. és 2024. évi adatainak összevetése áll, azonban, ha a folyamatok bemutatása igényelte, hosszabb időszakra is visszanyúltak a szerzők.

A kiadvány első része szöveges elemzés, amely a mezőgazdaság, azt követően pedig az élelmiszer-feldolgozás eredményalakulására vonatkozó adatait, bevételeit és kiadásait, továbbá eszköz- és forrásállományát értékeli. Az ágazati szintű összehasonlítás mellett a főbb mutatók méret-, létszám- és egyéb kategóriák szerinti bontásban is szerepelnek. A kiadvány mellékletét képező táblázatok a szöveges elemzés alapjául szolgáló módszertani megjegyzéseket és adatokat tartalmazzák részletesen.

Módszer

Az elemzés a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) társasági adóbevallások adatbázisa alapján készült, amely a kettős könyvvitelt vezető társas vállalkozások adatait tartalmazza. A vizsgálat tárgyát képező mezőgazdaságon és élelmiszer-feldolgozáson kívüli egyéb nemzetgazdasági ágazatokra vonatkozó bázis- és tárgyévi adatok a legfrissebb NAV-gyorsjelentésből származnak. Az értékelés alapvetően a mérleg- és eredménykimutatásra, valamint az azok alapján számított pénzügyi viszonyszámokra (megoszlási viszonyszámok, időbeli összehasonlító viszonyszámok) támaszkodik. A vállalkozások tevékenységének elemzéséhez vagyoni,

pénzügyi, jövedelmi helyzetet jellemző mutatókat, megtérülési és tőkeáttételi mutatókat használtunk fel. A módszertan részletes leírását az [1. számú melléklet](#) tartalmazza.

Eredmények

A **mezőgazdasági társas vállalkozások** száma 4,5 százalékkal 8570-re csökkent 2024-ben. Az ágazat jövedelme ennél kisebb ütemben, 2,7 százalékkal mérséklődött, ezáltal a 2023. évi 201,4 milliárd forintról 196,0 milliárd forintra változott.

A mezőgazdasági társas vállalkozások adózás előtti eredménye 2024-ben jelentős heterogenitást mutatott mind területi, mind üzemszintű, mind méret- és ágazati bontásban. Az adózás előtti eredmény legnagyobb visszaesése az Alföldön és Közép-Magyarországon volt megfigyelhető, míg Észak-Magyarországon és a Dunántúl déli és nyugati részén a jövedelem nőtt. A mindkét évben adóbevallást benyújtó 8201 gazdaság adatai alapján azokon a vármegyéken belül is, ahol a jövedelem összességében csökkent, az üzemek jelentős része növelni tudta adózás előtti eredményét (46,2–52,3 százalék), további 2,2–7,1 százalékuk jövedelme pedig a 2023. évvel megegyező szinten alakult. A csökkenő eredményt realizáló 3765 vállalkozás 23,5 százaléka veszteségesé vált, míg a jövedelmét növelő 4134 gazdaság 23,2 százaléka továbbra is veszteségesen működött. A vármegyei szintű átlag és az üzemszintű eredmények eltérése arra hívja fel a figyelmet, hogy a nagyobb üzemek teljesítménye jelentősen befolyásolhatja az aggregált adatokat.

A jövedelem legnagyobb mértékben a közép- és nagyvállalkozásoknál csökkent: a közép-vállalkozásoknál 5,9, a nagyvállalkozásoknál 14,6 milliárd forinttal. A középvállalkozásoknál a legnagyobb visszaesés a Dél-Alföldön, azon belül is Bács-Kiskun vármegyében jelentkezett (–4,7 milliárd forint), a nagyvállalkozásoknál Hajdú-Bihar vármegyében mérséklődött leginkább a jövedelem (–9,0 milliárd forint). A mikrovállalkozások adózás előtti eredménye szinte minden régióban nőtt, az Alföldön 5,3, a Dél-Dunántúlon 4,3 milliárd forinttal. A jövedelem visszaesésének hátterében részben a nagyobb fix költségek és a magasabb árérzékenység, míg a mikrovállalkozások kedvezőbb alakulásában a kisebb kitettség játszhatott szerepet.

Az adózás előtti eredmény csökkenése 2024-ben leginkább a baromfitenyésztő ágazatot érintette, ahol a jövedelem összességében 32,1 százalékkal, 13,3 milliárd forinttal mérséklődött az előző évhez képest. Ezzel szemben a tejhasznú szarvasmarha-tenyésztők 11,8 milliárd forinttal növelték jövedelmüket, ami 67,0 százalékos növekedésnek felelt meg. A növénytermesztő ágazat jövedelme – az aszálykár kompenzációját is figyelembe véve – 1,4 milliárd forinttal emelkedett, így 63,6 milliárd forintra nőtt. A különböző ágazati teljesítmények részben az eltérő termelési kockázati kitettséggel, a piaci árak alakulásával és a támogatások hatásával magyarázhatók.

A jövedelemcsökkenés következtében a mezőgazdasági társas vállalkozások árbevétel-arányos jövedelmezősége (ROS) 0,1 százalékkal 6,1 százalékra csökkent. A mutató értéke Észak-Magyarországon (+3,0 százalékpont), Dél-Dunántúlon (+1,6 százalékpont) és Nyugat-Dunántúlon (+1,2 százalékpont) nőtt, ugyanakkor a Dél-Dunántúlon még így sem érte el az ágazati átlagot. Az észak-magyarországi társas vállalkozások 2024-ben több mint háromszor akkora jövedelmet állítottak elő azonos árbevételből, mint a közép-magyarországi vállalkozások. A legjövedelmezőbb vármegye Borsod-Abaúj-Zemplén volt (14,3 százalék).

Az árbevétel-arányos jövedelmezőség ágazatonként változatosan alakult: 7 ágazatban nőtt, 5-ben csökkent. A növekedés tekintetében kiemelkedett a halászat (13,5 százalék), a gyümölcs-termesztés pedig nyereségesé vált (4,2 százalék), miközben a szőlőtermesztés veszteségs

fordult (-2,1 százalék). A mezőgazdasági átlagot a halászaton kívül a tejhasznú szarvasmarhatenyésztés, a sertésenyésztés és az egyéb szakágazatok múlták felül, a növénytermesztés ROS-értéke 0,4 százalékponttal maradt el az átlagtól.

A mezőgazdasági társas vállalkozások összes bevétele 1,9 százalékkal (71,3 milliárd forinttal) 3641,1 milliárd forintra csökkent. A bevételecsökkenés fő oka az aktivált saját teljesítmények értékének 26,2 százalékos mérséklődése volt, míg az értékesítés nettó árbevétele szinte változatlan maradt (3021,8 milliárd forint). Ez utóbbin belül azonban a belföldi értékesítés 23,8 milliárd forinttal csökkent, miközben az export 16,6 milliárd forinttal nőtt.

A baromfitenyésztés árbevétele 8,9 százalékkal csökkent, míg az egyéb szarvasmarhatenyésztésé 13,0 százalékkal nőtt. A sertésenyésztés és a tejelőszarvasmarhatenyésztés is növekedést ért el (+2,7 és +3,3 százalék). A növénytermesztés árbevétele 0,7 százalékkal, a kertészeti ágazaté 1,0 milliárd forinttal emelkedett. A bevételi trendeket elsősorban az árak és a termelési volumen alakította: a baromfi árainak csökkenése mellett a termelés nőtt, míg az egyéb szarvasmarha szakágazat árbevétel-gyarapodása teljes egészében az árak emelkedéséből fakadt.

A mezőgazdasági társas vállalkozások összes ráfordítása a bevételekhez hasonlóan 1,9 százalékkal csökkent, ugyanakkor ez abszolút értékben kisebb mértékű visszaesést jelentett (-65,9 milliárd forint), mint a bevételeknél tapasztalt csökkenés, így az ágazat összes ráfordítása 3445,0 milliárd forintra mérséklődött. Az anyagjellegű ráfordítások 4,4 százalékkal, 120,0 milliárd forinttal maradtak el a 2023. évitől, ezen belül az anyagköltség visszaesése volt a legjelentősebb (-9,0 százalék, -133,4 milliárd forint). Az anyagköltségek mérséklődését elsősorban az inputanyagárak csökkenése okozta, amely a 2022–2023. évi kiugró árszintekhez képest érdemi korrekciót jelentett, ugyanakkor az árszínvonal jellemzően még nem tért vissza a 2022 előtti szintekre.

Az anyagjellegű ráfordításokkal ellentétben a személyi jellegűek 10,2 százalékkal 397,6 milliárd forintra emelkedtek, ezen belül a bérköltségek 10,3 százalékkal 324,9 milliárd forintra, a bérjárulékok hasonló ütemben 36,0 milliárd forintra nőttek.

A mezőgazdasági ágazat kibocsátása 54,1 milliárd forinttal 2470,1 milliárd forintra mérséklődött 2024-ben. Az anyagköltségek csökkenése következtében a folyó termelőfelhasználás is elmaradt a bázisévítől. Mivel ez utóbbi visszaesés meghaladta a kibocsátás csökkenését, a mezőgazdaság bruttó hozzáadott értéke 19,0 milliárd forinttal, 735,8 milliárd forintra nőtt.

A mezőgazdasági társas vállalkozások számának csökkenése ellenére vagyonuk 238,9 milliárd forinttal 5340,7 milliárd forintra bővült 2024-ben. A számottevő gyarapodás javarészt a befektetett eszközöknek, azon belül is főként a tárgyi eszközöknek volt tulajdonítható.

A forgóeszközökön belül az értékpapírok állománya nőtt legnagyobb ütemben, 28,3 százalékkal, (16,2 milliárd forinttal). A követelések és a pénzeszközállomány növekedése volumenét tekintve hasonló nagyságrendű volt, előbbi 18,0, utóbbi 13,1 milliárd forint, miközben a készletek 14,5 milliárd forinttal mérséklődtek.

A vagyongyarapodás többnyire saját forrásból valósult meg. A saját tőke állománya 6,3 százalékponttal nagyobb ütemben bővült a kötelezettségekhez képest, aminek következtében az ágazat eladósodottsága 3,7 százalékponttal javult. A saját tőkén belül az egyéb tartalékok, a kötelezettségeken belül pedig a rövid lejáratú kötelezettségek nőttek leginkább.

Összességében a mezőgazdasági társas vállalkozások gazdálkodását 2024-ben a kibocsátásban mérsékelt visszaesés és stagnáló eredmény jellemezte. A bevételek alakulásában

jelentős szerepet játszott az aktivált saját teljesítmények mérséklődése, ami az aszály okozta termés kieséssel és a készletállomány csökkenésével áll összefüggésben. A bevételek abszolút értékben nagyobb mértékben csökkentek, mint a ráfordítások. A kibocsátás visszaesésével párhuzamosan a bruttó hozzáadott érték nőtt, aminek hátterében az áll, hogy a mezőgazdasági termékek árszintje kismértékben csökkent, ugyanakkor a ráfordítások – különösen az inputanyagok – a korábbi évek kiugró szintjeihez képest érdemben mérséklődtek. A beruházási aktivitás elmaradt az előző évitől: a hosszú lejáratú hitelek iránti kereslet tovább csökkent, míg a rövid lejáratú források szerepe a működés finanszírozásában erősödött.

Az **élelmiszer-feldolgozó vállalkozások** száma 6,9 százalékkal 3802-re csökkent 2024-ben. Az ágazat teljesítménye a 2023-ban tapasztalt visszaesés után 2024-ben javult. Az üzemi tevékenység eredménye 25,5 százalékkal 438,2 milliárd forintra, az adózás előtti eredmény 14,4 százalékkal 383,7 milliárd forintra nőtt.

Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások jövedelmezőségi mutatói a bérjövödelmezőség és a tőkearányos adózott eredmény kivételével kismértékben emelkedtek. A vállalkozások árbevétel-arányos adózott eredménye 0,4 százalékponttal 4,9 százalékra, az eszközárányos adózott eredmény (ROA) 0,3 százalékponttal 6,1 százalékra nőtt, míg a sajáttőke-arányos adózott eredmény (ROE) 0,3 százalékponttal 14,3 százalékra csökkent 2024-ben.

Az ágazati teljesítményben a közép- és nagyvállalatok szerepe volt meghatározó: együttesen az élelmiszer-feldolgozó ágazat árbevételének 90,9 százalékát biztosították, és az adózás előtti eredményének 89,0 százalékát érték el. E két vállalatcsoportnál jelentős volt a külföldi tulajdon részaránya.

Az élelmiszer-feldolgozó szektor eladósodottsága mérséklődött, 0,3 százalékponttal megközelítette a nemzetgazdaság egészének eladósodottsági fokát. A finanszírozási kockázat is mérséklődött, némileg javultak a hosszú távú fizetőképességi mutatók, ugyanakkor a statikus likviditási mutatók értéke csökkent. Az ágazat kockázati kitettsége 2024-ben is magas volt.

Az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások összes bevétele 4,2 százalékkal 7618,7 milliárd forintra emelkedett. Ezen belül az értékesítés nettó árbevétele 7318,5 milliárd forintra nőtt, az 5,3 százalékos bővülés meghaladta az infláció mértékét (3,7 százalék, ezen belül az élelmiszereké 2,8 százalék). Az ágazati értékesítés szerkezetében nem történt érdemi változás, a korábbi évekhez hasonlóan a nettó árbevétel kétharmad része belföldi, egyharmad része exportértékesítésből származott.

Az élelmiszer-feldolgozó ágazat termelésének volumene 2024-ben az előző évhez képest 4,0 százalékkal bővült. Ezen belül a belföldi eladások volumene 3,8 százalékkal, az exportértékesítés volumene nagyobb mértékben, 6,6 százalékkal nőtt, a növekedés belföldi értékesítésnél négy, exportértékesítésnél egy hónap kivételével az egész évet jellemezte. Az értékesítés nettó árbevételének növekedése az árak és a volumen növekedésének együttes következménye volt 2024-ben.

Az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások összes ráfordítása 3,7 százalékkal 7235,0 milliárd forintra nőtt. A növekedés a pénzügyi műveletek ráfordításain kívül minden ráfordításcsoport esetében megfigyelhető volt. Az anyagjellegű ráfordítások 1,0 százalékkal 5538,2 milliárd forintra, a személyi jellegűek 15,6 százalékkal 720,5 milliárd forintra emelkedtek. Az anyagjellegű ráfordítások növekedése az anyagköltségek 132,1 milliárd forintos (–3,4 százalék) csökkenése ellenére következett be, az eladott áruk beszerzési értéke 68,1 milliárd forinttal (+9,2 százalék) növekedett, továbbá emelkedett az igénybe vett szolgáltatások értéke. A bérköltségek átlagosan 17,9 százalékkal emelkedtek az ágazatban 2024-ben. A havi bruttó átlagkereset 511 ezer forintra 578 ezer forintra nőtt, az állományi létszám 2,5 százalékkal 100 ezer fő fölé emelkedett. Ugyan-

akkor az ágazati dolgozók átlagbére jelentősen elmaradt az iparra jellemző átlagtól (704 ezer forint).

Az ágazat kibocsátása az értékesítésből származó nettó árbevétel bővülése nyomán 2024-ben 4,5 százalékkal emelkedett. Mivel a bruttó termelési érték 279,2 milliárd forinttal nőtt, a folyó termelőfelhasználás pedig 48,5 milliárd forinttal csökkent, ebből adódóan az ágazat bruttó hozzáadott értéke 21,2 százalékkal 1872,0 milliárd forintra bővült.

Az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások számának csökkenése ellenére vagyonuk 477,9 milliárd forinttal 5914,7 milliárd forintra emelkedett 2024-ben. Az eszközállomány 8,8 százalékos növekedését főként a befektetett eszközök, azon belül leginkább a tárgyi eszközök bővülése eredményezte. A forgóeszközök 6,3 százalékos (+158,8 milliárd forint) növekedéséhez minden eszközcsoport (a készletállomány 53,0 milliárd forinttal, a követelések 87,2 milliárd forinttal, a pénzeszközök 15,6 milliárd forinttal, az értékpapír-állomány 3,1 milliárd forinttal) hozzájárult. A vagyongyarapodás nagyobb részben saját forrásból valósult meg. A saját tőke állománya 16,8 százalékkal bővült, ezen belül az eredménytartalék nőtt leginkább. A hosszú lejáratú kötelezettségek értéke csökkent, azonban ennél nagyobb mértékben nőttek a rövid lejáratú kötelezettségek.

Az élelmiszer-feldolgozó alágazatok közül legnagyobb vállalkozásszámmal 2024-ben is az italgyártás és a pékáru, tésztafélék gyártása alágazatok rendelkeztek, míg a legmagasabb árbevételt továbbra is a húsfeldolgozás alágazat biztosította. Az értékesítés nettó árbevétele – a növényi, állati olaj gyártása, a malomipari termék és keményítő gyártása és a takarmány gyártása alágazatok kivételével – valamennyi alágazatban emelkedett 2024-ben. A legnagyobb adózás előtti eredményt a pékáru, tésztafélék gyártása alágazat érte el, amit az italgyártás követett, megelőzve a húsfeldolgozás alágazatot. Négy alágazatban (a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás, a növényi, állati olaj gyártása, a húsfeldolgozás, -tartósítás, húskészítmények gyártása, valamint a pékáru, tésztafélék gyártása alágazatban) romlott a sajáttőke-arányos nyereség és az árbevétel-arányos jövedelmezőség mutató, a többi alágazat jövedelmezősége javult a tárgyévben. A ROE-mutató tekintetében a legmagasabb értékkel – jelentősen meghaladva az ágazati átlag 15,2 százalékos értékét – a dohánytermék gyártása (25,9 százalék), a növényi, állati olaj gyártása (23,8 százalék) és a pékáru, tésztafélék gyártása alágazat rendelkezett (23,8 százalék). A legmagasabb ROS-mutatóval – mely ugyancsak messze meghaladta az ágazati átlag 4,9 százalékos értékét – a dohánytermék gyártása alágazat bírt (9,2 százalék). Ezt követte a pékáru, tésztafélék gyártása (8,8 százalék), és kiemelkedő ROS-értéket produkált még a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás (6,8 százalék). A finanszírozási kockázat a növényi, állati olaj gyártása és a dohánytermék gyártása kivételével minden alágazatban csökkent.

SUMMARY

Introduction

The aim of this study is to present the financial results of the enterprises in the food production sector, i.e. the corporations in agriculture, hunting and fisheries (hereinafter referred to as agricultural enterprises) as well as in food, beverage and tobacco industries (hereinafter referred to as food processing enterprises), in Hungary in 2024 compared to 2023. The analysis is based on the database of corporate tax returns and includes the financial data of the relevant, double-entry bookkeeping companies. The study focuses on the comparison of the 2023 and 2024 data however, a longer period has also been examined by the authors where it was necessary.

The first part of the study demonstrates and evaluates the main alterations in profit and loss, incomes and expenses, and assets and liabilities of the enterprises in the agricultural sector and the food industry. In addition to the sector-level comparison, the main indicators were also presented according to size, number of employees and other categories. The appendix containing methodological remarks and tables with the detailed data on which the analysis is based.

Methodology

The database used for the analysis derives from the National Tax and Customs Administration of Hungary (NTCA) and includes the financial data of the relevant companies. Data for the other sectors of the total national economy (excluding the agricultural sector and food industry) come from the NTCA flash report.

The evaluation relies on the data and financial ratios (distribution ratios, comparative time ratios) derived from balance sheet and income statement. For the execution of the survey, wealth, financial, income, profitability, turnover and leverage ratios were used. Appendix 1 contains the detailed methodology.

Results

The number of **double-entry bookkeeping agricultural enterprises** decreased by 4.5 per cent to 8,570 in 2024. Sectoral income declined at a slower pace, by 2.7 per cent, falling from HUF 201.4 billion in 2023 to HUF 196.0 billion.

In 2024, the profit before tax of agricultural enterprises exhibited substantial heterogeneity across regions, farm-level performance, enterprise size, and production specialisation. The most pronounced decline in profit before tax was observed in the Great Plain and Central Hungary, while income increased in Northern Hungary and in the southern and western parts of Transdanubia. Based on data from the 8,201 enterprises that submitted tax returns in both years, even in counties where aggregate income declined, a substantial share of enterprises managed to increase their profit before tax (46.2–52.3 per cent), while a further 2.2–7.1 per cent recorded results similar to those of 2023. Of the 3,765 enterprises reporting declining results, 23.5 per cent became loss-making, while 23.2 per cent of the 4,134 enterprises that increased their income continued to operate at a loss. The divergence between county-level averages and farm-level results highlights that the performance of larger enterprises can significantly influence aggregated data.

Income decreased most markedly among medium-sized and large enterprises: by HUF 5.9 billion in the case of medium-sized enterprises and by HUF 14.6 billion among large enterprises. For medium-sized enterprises, the largest decline was recorded in the Southern Great Plain, particularly in Bács-Kiskun County (–HUF 4.7 billion), while among large enterprises the most pronounced decrease occurred in Hajdú-Bihar County (–HUF 9.0 billion). In contrast, the profit before tax of micro-enterprises increased in almost all regions, rising by HUF 5.3 billion in the Great Plain and by HUF 4.3 billion in Southern Transdanubia. The decline in profit can partly be attributed to higher fixed costs and greater price sensitivity, while the more favourable performance of micro-enterprises may be explained by their lower exposure.

In 2024, the decline in profit before tax affected the poultry farming sector most strongly, where total income decreased by 32.1 per cent, or HUF 13.3 billion, compared to the previous year. In contrast, dairy cattle producers increased their income by HUF 11.8 billion, corresponding to a growth of 67.0 per cent. Income in the crop production sector increased by HUF 1.4 billion – taking into account compensation for drought damage – reaching HUF 63.6 billion. Differences in sectoral performance can be partly explained by varying exposure to production risks, developments in market prices, and the effects of subsidies.

As a result of the decline in income, the return on sales (ROS) of agricultural corporate enterprises decreased by 0.1 percentage point to 6.1 per cent. The indicator increased in Northern Hungary (+3.0 percentage points), Southern Transdanubia (+1.6 percentage points) and Western Transdanubia (+1.2 percentage points); however, even so, it remained below the sectoral average in Southern Transdanubia. In 2024, enterprises in Northern Hungary generated more than three times as much income from the same level of revenue as those operating in Central Hungary. Borsod-Abaúj-Zemplén County was the most profitable County (14.3 per cent).

Return on sales developed heterogeneously across subsectors: it increased in seven subsectors and declined in five. Fishing showed the most pronounced improvement (13.5 per cent), while fruit production became profitable (4.2 per cent); at the same time, grape production turned loss-making (–2.1 per cent). In addition to fishing, dairy cattle farming, pig farming, and other non-highlighted sectors exceeded the agricultural average, while the ROS of crop production was 0.4 percentage points below the average.

Total revenue of agricultural corporate enterprises decreased by 1.9 per cent (HUF 71.3 billion) to HUF 3,641.1 billion. The main driver of the revenue decline was a 26.2 per cent decrease in the value of capitalised own performance, while net sales revenue remained virtually unchanged (HUF 3,021.8 billion). Within net sales revenue, domestic sales declined by HUF 23.8 billion, while export sales increased by HUF 16.6 billion.

Revenue from poultry farming decreased by 8.9 per cent, while revenue from other cattle farming increased by 13.0 per cent. Pig farming and dairy cattle farming also recorded growth, by 2.7 per cent and 3.3 per cent, respectively. Revenue from crop production increased by 0.7 per cent, while that from the horticultural sector rose by HUF 1.0 billion. Revenue trends were primarily shaped by developments in prices and production volumes: in poultry farming, production increased alongside falling prices, while revenue growth in other cattle farming was entirely driven by rising prices.

Total costs of agricultural corporate enterprises declined by 1.9 per cent, similarly to revenues; however, in absolute terms this represented a smaller decrease (–HUF 65.9 billion) than that observed for revenues, resulting in total sectoral costs of HUF 3,445.0 billion. Material expenses were 4.4 per cent (HUF 120.0 billion) lower than in 2023, with the most pronounced decline recorded for material costs (–9.0 per cent, –HUF 133.4 billion). The reduction in material costs was primarily driven by falling input material prices, representing a substantial correction compared to the exceptionally high price levels of 2022–2023; nevertheless, price levels generally remained above those observed prior to 2022.

In contrast to material expenses, personnel expenses increased by 10.2 per cent to HUF 397.6 billion; within this category, wage costs rose by 10.3 per cent to HUF 324.9 billion, while wage-related contributions increased at a similar pace to HUF 36.0 billion.

Agricultural output decreased by HUF 54.1 billion to HUF 2,470.1 billion in 2024. As a result of lower material costs, intermediate consumption also fell short of the base-year level. As the decline in intermediate consumption exceeded the decrease in output, gross value added in agriculture increased by HUF 19.0 billion to HUF 735.8 billion.

Despite the decline in the number of agricultural corporate enterprises, their total assets increased by HUF 238.9 billion to HUF 5,340.7 billion in 2024. The substantial increase was largely attributable to fixed assets, in particular to tangible assets.

Within current assets, securities recorded the highest growth rate, increasing by 28.3 per cent (HUF 16.2 billion). The increase in receivables and cash holdings was of a similar magnitude, amounting to HUF 18.0 billion and HUF 13.1 billion, respectively, while inventories declined by HUF 14.5 billion.

Asset growth was mostly financed from own resources. Equity grew 6.3 percentage points faster than that of liabilities, resulting in a 3.7 percentage point improvement in the sector's indebtedness ratio. Within equity, other reserves recorded the largest increase, while within liabilities short-term liabilities expanded the most.

Overall, the performance of agricultural corporate enterprises in 2024 was characterised by a moderate decline in output and stagnating results. Developments in revenues were strongly influenced by the decline in capitalised own performance, which was related to drought-induced yield losses and a reduction in inventories. In absolute terms, revenues declined more than costs. Alongside the decline in output, gross value added increased, reflecting a slight decrease in agricultural product prices, while input costs – especially input material prices – declined substantially compared to the exceptionally high levels recorded in previous years.

Investment activity remained below the previous year's level: demand for long-term loans continued to decline, while the role of short-term sources in financing operations strengthened.

The number of **food processing enterprises** decreased by 6.9 per cent to 3,802 in 2024. After the decline experienced in 2023, the performance of the sector improved in 2024. Operating profit increased by 25.5 per cent to HUF 438.2 billion, and profit before tax increased by 14.4 per cent to HUF 383.7 billion.

The profitability indicators of the double-entry bookkeeping companies in the food processing sector improved slightly, with the exception of wage profitability and return on equity. The return on sales (ROS) of the companies increased by 0.4 percentage points to 4.9 per cent, their return on assets (ROA) increased by 0.3 percentage points to 6.1 per cent, while their return on equity (ROE) decreased by 0.3 percentage points to 14.3 per cent in 2024.

The role of medium-sized and large companies was decisive in the performance of the sector: together they provided 90.9 per cent of the food processing sector's sales revenue and achieved 89.0 per cent of its profit before tax. The share of foreign equity was significant in these two groups of companies.

The indebtedness of the food processing sector decreased, approaching the indebtedness level of the national economy as a whole by 0.3 percentage points. The financing risk has also decreased, the long-term solvency indicators have improved slightly, while the value of the static liquidity indicators decreased. The sector's risk exposure was high in 2024 as well.

The total revenue of food processing enterprises rose by 4.2 per cent to HUF 7,618.7 billion. Within this, net sales revenue increased to HUF 7,318.5 billion, with the 5.3 per cent increase exceeding the inflation rate (3.7 per cent, including 2.8 per cent for food products). There was no significant change in the structure of sector sales; as in previous years, two-thirds of the net sales came from domestic sales and one-third from export sales.

The production volume of the food processing sector grew by 4.0 per cent in 2024 compared to the previous year. Within this, the volume of domestic sales increased by 3.8 per cent, while that of export sales increased by a greater extent, 6.6 per cent. This growth characterized the entire year, with the exception of four months for domestic sales and one month for export sales. The increase in net sales revenue was the combined result of price and volume increases in 2024.

The total expense of food processing enterprises increased by 3.7 per cent to HUF 7,235.0 billion. The increase was observed in all expense categories except for financial operations costs. Material expenses rose by 1.0 per cent to HUF 5,538.2 billion, and personnel expenses rose by 15.6 per cent to HUF 720.5 billion. The increase in material expenses occurred despite a HUF 132.1 billion (–3.4 per cent) decrease in material costs, the cost of goods sold increased by HUF 68.1 billion (+9.2 per cent), and the value of services used also rose. Wage costs rose by an average of 17.9 per cent in the sector in 2024. The average monthly gross wage increased from HUF 511,000 to HUF 578,000, and the number of employees rose by 2.5 per cent, to over 100,000. At the same time, the average wage of workers in the sector was significantly lower than the industry average (HUF 704,000).

The output of the sector increased by 4.5 per cent in 2024 due to the expansion of net sales revenue from sales. Since the gross production value increased by HUF 279.2 billion and the intermediate consumption decreased by HUF 48.5 billion, the gross value added of the sector grew by 21.2 per cent to HUF 1,872.0 billion.

Despite the decrease in the number of food processing enterprises, their assets increased by HUF 477.9 billion to HUF 5,914.7 billion in 2024. The 8.8 per cent increase in assets was mainly due to the expansion of fixed assets, within which the tangible assets increased the most. All asset groups contributed to the 6.3 per cent (+HUF 158.8 billion) increase in current assets (stocks by HUF 53.0 billion, receivables by HUF 87.2 billion, cash by HUF 15.6 billion, and marketable securities by HUF 3.1 billion). The increase in assets was mostly financed by own resources. The stock of equity increased by 16.8 per cent, within this the retained earnings increased the most. The value of long-term liabilities decreased, but short-term liabilities increased to a greater extent.

Among the food processing sub-sectors, the manufacture of beverages and bakery and farinaceous products had the largest number of enterprises in 2024, while the meat processing sub-sector continued to provide the highest sales revenue level. The net sales revenue increased in all sub-sectors in 2024 – except in the manufacture of vegetable and animal oils and fats, mill products and starches, and animal feed products. The bakery and farinaceous products manufacturing sub-sector achieved the highest profit before tax, followed by beverage manufacturing, ahead of the meat processing sub-sector. Return on equity (ROE) and return on sales (ROS) declined in four sub-sectors (processing and preserving of fruit and vegetables, manufacture of vegetable and animal oils and fats, meat processing and preserving, manufacture of meat products, and manufacture of bakery and farinaceous products), while profitability of the other sub-sectors improved in the current year. The highest return on equity – far exceeding the sector average of 15.2 per cent – was achieved by the manufacture of tobacco products (25.9 per cent), the manufacture of vegetable and animal oils and fats (23.8 per cent), and manufacture of bakery and farinaceous products (23.8 per cent) sub-sectors. The manufacture of tobacco products sub-sector had the highest ROS indicator (9.2 per cent), which also far exceeded the 4.9 per cent of the sector average. This was followed by the manufacture of bakery and farinaceous products (8.8 per cent), and the processing of fruit and vegetables also produced an outstanding ROS value (6.8 per cent). The financing risk decreased in all sub-sectors except for the manufacture of vegetable and animal oils and fats and manufacture of tobacco products.

A MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK SÚLYA A NEMZETGAZDASÁGBAN

Az agrárgazdaságban (beleértve a mezőgazdaságot, az erdőgazdálkodást és az élelmiszeripart) tevékenykedő társas vállalkozások száma 5,6 százalékkal esett vissza, a korábbi évi 14 858 helyett csupán 14 031 üzem folytatta tevékenységét 2024-ben. A mezőgazdasági kettős könyv- vitelt vezető társas vállalkozások száma ennél kisebb ütemben, 4,5 százalékkal mérséklődött, 8977 üzem helyett 8570 vállalkozás tevékenykedett a tárgyévben (1. ábra, 2. és 3. melléklet). Az üzemek több mint 95 százaléka, 8201 gazdaság már 2023-ra vonatkozóan is nyújtott be adóbe- vallást, 369 vállalkozás pedig 2024-ban kezdte meg működését. Az élelmiszeripari vállalkozások száma 6,9 százalékkal csökkent, ami 1,3 százalékponttal volt nagyobb, mint az agrárgazdaság esetében tapasztalt visszaesés. A 2024-ben működő 3802 élelmiszeripari vállalkozás közül 3537 már a bázisévben is tevékenykedett, míg 265 újonnan megjelenő vállalkozásként szerepelt az adatbázisban.

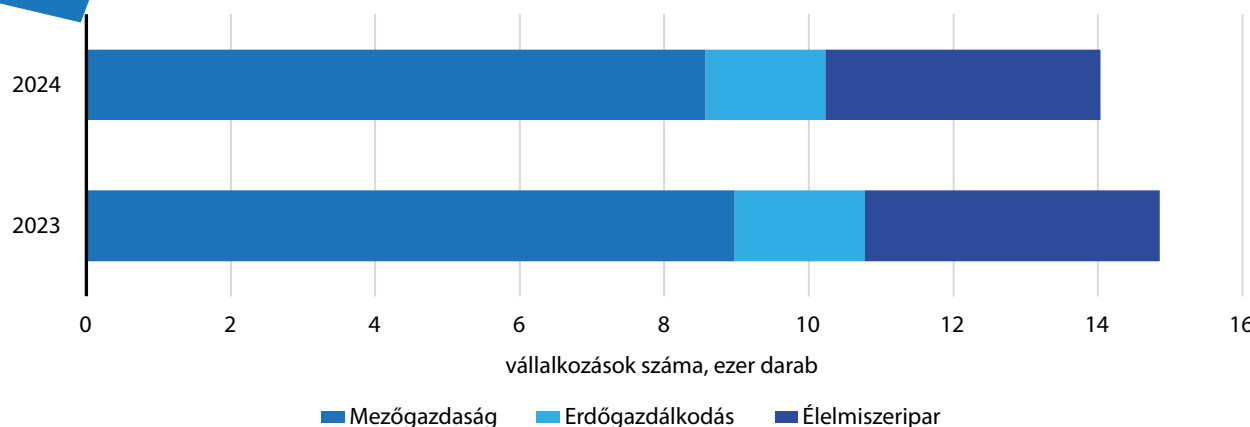
A társas vállalkozások száma a mezőgazdaságban 4,5, az élelmiszeriparban 6,9 százalékkal csökkent.

→
Ugrás
a 2. melléklethez

→
Ugrás
a 3. melléklethez

1. ábra

AZ AGRÁRGAZDASÁGBAN TEVÉKENYKEDŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK SZÁMA, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Mindezek eredményeképpen a mezőgazdasági társas vállalkozások részesedése 0,7 százalékponttal 61,1 százalékra nőtt, miközben az élelmiszeripari társas vállalkozások aránya 0,4 százalékponttal 27,1 százalékra csökkent az agrárium egészében. Az agrárgazdasági ágak közül az élelmiszeriparban zárta a legtöbb, a 3802-ből 2403 üzem nyereséggel a 2024. évet, azaz az élelmiszeripari társas vállalkozások 63,2 százaléka realizált jövedelmet a tárgyévben. A nyereséges üzemek aránya a mezőgazdaságban nőtt leginkább, 3,3 százalékponttal 60,1 százalékra. Az erdőgazdálkodással foglalkozók körében 8,9 százalékponttal 52,6 százalékra csökkent az adóévet pozitív eredménnyel záró társas vállalkozások aránya.

A nemzetgazdaságban működő társas vállalkozások száma a mezőgazdaságnál is nagyobb ütemben, 7,4 százalékkal esett vissza, a tárgyévet megelőző évi 208,6 ezer helyett 193,2 ezer társas vállalkozás működött a kiemelt ágazatokban¹, ezáltal a mezőgazdaságban tevékenykedők aránya a korábbi évi 4,3 százalékról 4,4 százalékra nőtt a nemzetgazdaság egészében, miközben az élelmiszeripari vállalkozások részesedése 2,0 százalékon stagnált. A mezőgazdasági társas vállalkozások – a 2023. évhez hasonlóan – a nemzetgazdaság teljes eszközállományának 3,9 százalékát, a ráfordítások 2,9 százalékát, valamint az értékesítésből származó nettó árbevétel 2,6 százalékát tudhatták magukénak 2024-ben. Az élelmiszeriparban tevékenykedőkhöz volt köthető a nemzetgazdaság eszközállományának 4,3 százaléka, a ráfordítások 6,0 százaléka, valamint az értékesítés nettó árbevételeinek 6,3 százaléka.

A mezőgazdaság eladósodottsága a nemzetgazdaságéhoz képest érdemben alacsonyabb, az élelmiszeriparé közel azonos volt 2024-ben is.

A mezőgazdasági társas vállalkozások üzemi tevékenységének eredménye 5,7 százalékkal nőtt egy év alatt, amely ütemét tekintve 5,5 százalékponttal maradt el a nemzetgazdaság egészében tapasztalt növekedéstől (+11,2 százalék). Az adózás előtti eredmény az üzemi eredménytől eltérően csökkent, a mezőgazdasági társas vállalkozásoknál 2,7 százalékkal, a nemzetgazdaság esetében 15,3 százalékkal. Mindezek eredményeképpen a mezőgazdasági társas vállalkozások részesedése a nemzetgazdaság üzemi tevékenységéből 0,2 százalékponttal 3,3 százalékra csökkent, az adózás előtti eredményből 0,5 százalékponttal 3,6 százalékra nőtt egy év alatt.

Az élelmiszeripari társas vállalkozások üzemi tevékenységének eredménye 25,5 százalékkal nőtt, ami a nemzetgazdaságban tapasztalt bővülést jelentősen meghaladta, 14,3 százalékponttal volt nagyobb. Az adózás előtti eredmény a nemzetgazdaságtól eltérően az élelmiszeriparban nőtt, az üzemi eredménynél kisebb ütemben, 14,4 százalékkal. Mindezek eredményeképpen az élelmiszeripari társas vállalkozások részesedése a nemzetgazdaság üzemi tevékenységéből 0,8 százalékponttal 7,1 százalékra emelkedett, az adózás előtti eredményből 1,8 százalékponttal 7,0 százalékra nőtt egy év alatt.

A nemzetgazdaságban működő társas vállalkozások eladósodottsága 1,7 százalékponttal, a mezőgazdaságban tevékenykedőké 1,5 százalékponttal, az élelmiszeripari tevékenységet végzőké pedig 2,7 százalékponttal csökkent. A mezőgazdasági társas vállalkozások kötelezettségeinek eszközállományhoz viszonyított aránya (36,0 százalék) továbbra is érdemben alacsonyabb volt, mint a nemzetgazdaságé (50,4 százalék). Az élelmiszeriparban a kötelezettségek az eszközállomány kicsivel több mint felét, 50,7 százalékát tették ki, ami a nemzetgazdaságéval közel azonos mértékű volt.

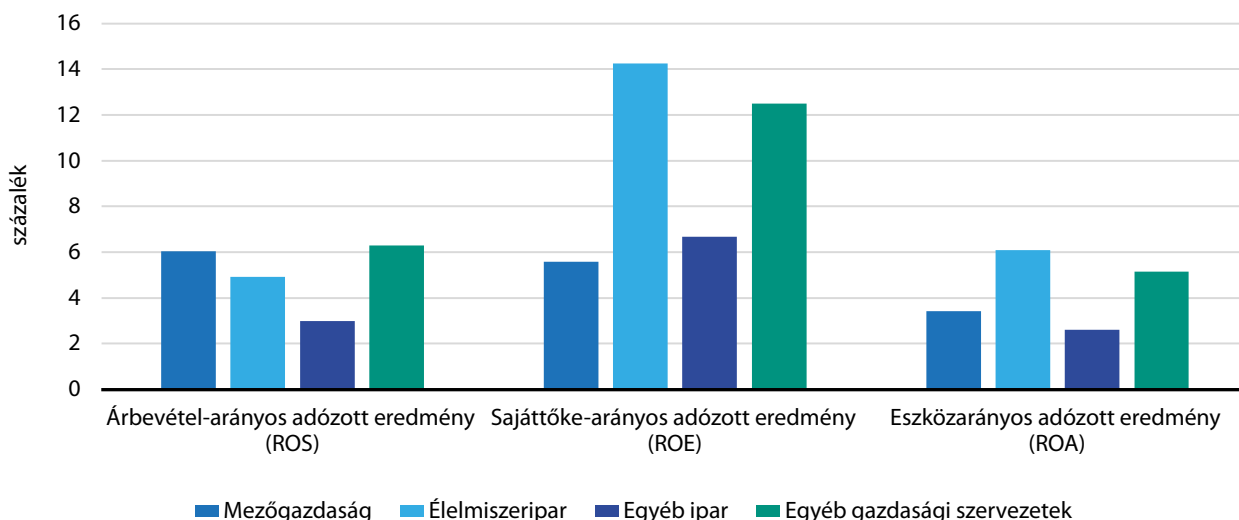
A kettős könyvvitelt végző mezőgazdasági társas vállalkozások árbevétel-arányos adózott eredménye a nemzetgazdaság egészéhez képest továbbra is az egyik legnagyobbak számított 2024-ben (2. ábra). Ugyanez nem mondható el a tőkearányos és az eszközárányos adózott eredményről: előbbi a vizsgált gazdasági ágak körében a legalacsonyabbnak bizonyult, utóbbi tekintetében is jelentősen elmaradt a mezőgazdaság az élelmiszeripartól és az egyéb gazdasági szervezetektől (amelyet a mezőgazdaság magas tőke- és eszközigénye magyaráz), ugyanakkor az egyéb ipar eszközárányos jövedelmezősége még a mezőgazdaságénál is

¹ Beleértve a Mezőgazdaság, Erdőgazdálkodás, Bányászat, köfésztés, Feldolgozóipar, Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, Építőipar, Kereskedelem, gépjárműjavítás, Szállítás, raktározás, Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás és Ingatlanügyletek szektorokat.

alacsonyabb volt 2024-ben. Az élelmiszer-feldolgozók és az egyéb gazdasági szervezetek² tőkearányos adózott eredménye 2024-ben is kiemelkedő volt (előbbi 14,3, utóbbi 12,5 százalék), amelyet az ágazatok relatíve kevés saját tőkéje és magas jövedelme eredményezett. Az eszközarányos jövedelmezőség az élelmiszeriparban volt a legmagasabb, 6,1 százalék, ugyanakkor ez vélhetően az elavult eszközállománynak tulajdonítható.

2. ábra

FŐBB JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK ALAKULÁSA GAZDASÁGI ÁGAK SZERINT, 2024

Megjegyzés: Egyéb gazdasági szervezetek: beleértve a Bányászat, kőfejtés (B); Építőipar (F); Kereskedelem, gépjárműjavítás (G); Szállítás, raktározás (H); Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (I); Ingatlanügyletek (J) ágazatokat.

Egyéb ipar: beleértve a Feldolgozóipar élelmiszer-feldolgozás nélkül (C) és a Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás (D) ágazatokat.

Forrás: NAV-adatok és NAV-gyorsjelentés alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

² Beleértve a Bányászat, kőfejtés (B); Építőipar (F); Kereskedelem, gépjárműjavítás (G); Szállítás, raktározás (H); Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (I); Ingatlanügyletek (J) ágazatokat.

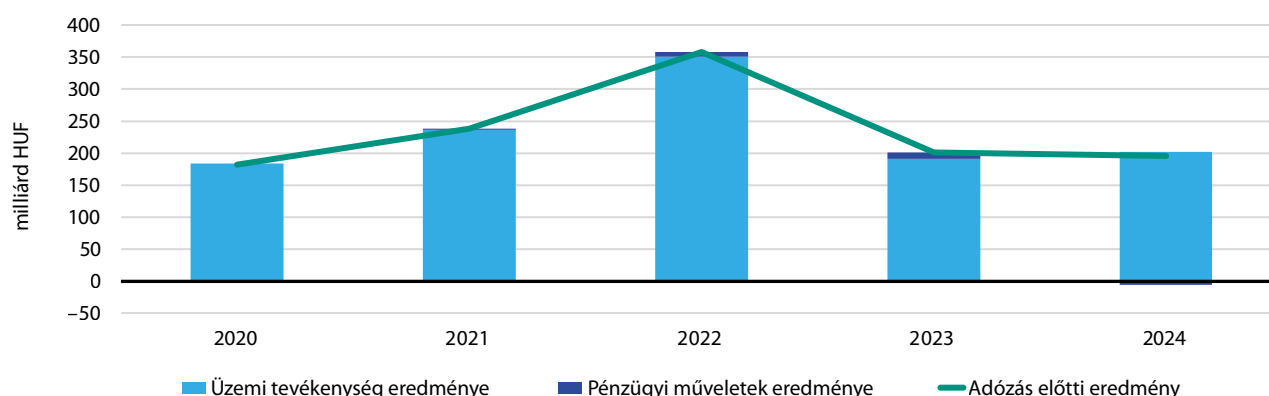
A MEZŐGAZDASÁGI, VADGAZDÁLKODÁSI ÉS HALÁSZATI ÁGAZATOKBAN TEVÉKENYKEDŐ SZERVEZETEK

A mezőgazdasági társas vállalkozások jövedelme és jövedelmezősége

A kettős könyvvitelt végző mezőgazdasági társas vállalkozások **adózás előtti eredménye** tovább csökkent, 2024-ben 196,0 milliárd forintot tett ki, ami 2,7 százalékkal, 5,4 milliárd forinttal maradt el a 2023. évi értéktől (201,4 milliárd forint). Fontos megjegyezni, hogy reálértéken – a 2024. évi infláció figyelembevételével – a visszaesés mértéke 6,1 százaléknak felel meg, valamint a szegmens által a tárgyévben realizált jövedelem az utolsó öt évben kizárólag a Covid-járvány éveiben volt kevesebb (3. ábra).

A mezőgazdaság
adózás előtti eredménye
2,7 százalékkal
mérséklődött.

3. ábra A MEZŐGAZDASÁGI TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK FŐBB EREDMÉNYKATEGÓRIÁINAK
ALKULÁSA, 2020–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A mezőgazdasági társas vállalkozások adózás előtti eredményétől eltérően az üzemi tevékenységből származó eredménye 5,7 százalékkal volt nagyobb 2024-ben, mint egy évvel korábban, ezáltal a szóban forgó eredménykategória értéke 190,8 milliárd forintról 201,7 milliárd forintra nőtt. Az üzemi eredmény kismértékű növekedésének hátterében a termeléshez felhasznált ráfordítások üzemi bevételeket meghaladó csökkenése áll, előbbi 2,0 százalékkal nőtt, utóbbi 1,6 százalékkal esett vissza az előző évhez képest. Az üzemi tevékenységüket eredményesen záró vállalkozások összességében 0,6 százalékkal kisebb, 257,2 milliárd forintos eredményt értek el, a veszteségesen működők 12,5 milliárd forinttal mérsékeltek deficitjüket.

A mezőgazdasági társas vállalkozások pénzügyi műveleteiből származó eredménye veszteségesnek bizonyult 2024-ben. A szóban forgó eredménykategória értéke –5,7 milliárd forintot tett ki, szemben a 2023. évi 10,6 milliárd forinttal.

Összességében a mezőgazdasági társas vállalkozások adófizetési kötelezettségüknek eleget téve a 2023. évinél 5,4 milliárd forinttal kisebb, 182,9 milliárd forint adózott eredményt értek el 2024-ben.

Az adózás előtti eredmény változása területi bontásban számottevő különbségeket mutatott, ami a jövedelmi folyamatok eltérő regionális alakulására utal. A legjelentősebb mértékű csökkenés az Alföld régióiban, valamint Közép-Magyarországon volt megfigyelhető: a Dél-Alföldön 19,2, az Észak-Alföldön 11,7, míg Közép-Magyarországon 19,3 százalékkal mérséklődött az adózás előtti eredmény (1. táblázat). Az alföldi térségekben tapasztalt visszaesés összefüggésbe hozható a 2024. évi kedvezőtlen időjárási körülményekkel, különösen a tartós csapadékihiánnyal, amely elsősorban e régiók mezőgazdasági termelését érintette hátrányosan.

A jövedelem csökkenése elsősorban az Alföld régióit és Közép-Magyarországot érintette.

Ezzel szemben Észak-Magyarországon, valamint a Dunántúl déli és nyugati részén az adózás előtti eredmény növekedése volt tapasztalható: Észak-Magyarországon 37,1, a Dél-Dunántúlon 36,0, míg a Nyugat-Dunántúlon 9,8 százalékkal emelkedett a mutató értéke. A kedvezőbb jövedelmi pozíció kialakulásában szerepet játszhatott a termelési feltételek regionálisan eltérő alakulása, egyes térségekben a termelési szerkezet nagyobb mértékű diverzifikáltsága, valamint az állattenyésztés relatíve magasabb aránya, amely mérsékelhette az időjárási eredetű kockázatok jövedelemre gyakorolt hatását.

Észak-Magyarországon, valamint Dél- és Nyugat-Dunántúlon a jövedelem növekedett.

A mezőgazdasági társas vállalkozások adózás előtti eredménye továbbra is az Észak-Alföldön volt a legmagasabb, ahol 52,9 milliárd forintot tett ki. Ez az érték a többi régió jövedelméhez viszonyítva kiemelkedőnek számít, és azt jelzi, hogy a százalékos mérséklődés ellenére az Észak-Alföld továbbra is meghatározó szerepet tölt be a mezőgazdasági társas vállalkozások jövedelemtermelésében.

1. táblázat: ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY ÉS VÁLTOZÁSA A RÉGIÓKBAN, 2023–2024

Régió	Adózás előtti eredmény 2023-ban, milliárd HUF	Adózás előtti eredmény 2024-ben, milliárd HUF	Adózás előtti eredmény abszolút változása, milliárd HUF	Adózás előtti eredmény relatív változása, százalék
Nyugat-Dunántúl	21,6	23,8	2,1	109,8
Közép-Dunántúl	21,0	20,2	-0,8	96,0
Dél-Dunántúl	21,1	28,7	7,6	136,0
Közép-Magyarország	28,3	22,8	-5,5	80,7
Észak-Magyarország	13,7	18,8	5,1	137,1
Észak-Alföld	59,9	52,9	-7,0	88,3
Dél-Alföld	35,7	28,8	-6,8	80,8

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A régiókon belül az egyes vármegyékben is eltérő változások voltak megfigyelhetők a jövedelem tekintetében (4. ábra). Az Észak-Alföldön Hajdú-Bihar vármegyében volt a legnagyobb visszaesés, a mezőgazdasági társas vállalkozások adózás előtti eredménye a 2023. évi 69,8 százalékra csökkent 2024-ben, ami 11,7 milliárd forintos mérséklődést jelentett. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében a jövedelem mindössze 4,9 százalékkal, 0,5 milliárd forinttal volt kevesebb 2024-ben, mint egy évvel korábban, miközben Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében a társas vállalkozások adózás előtti eredménye csaknem 1,5-szeresére nőtt ugyanezen időszakban. A dél-alföldi vármegyék közül abszolútértékben Bács-Kiskun vármegyében volt megfigyelhető a legnagyobb jövedelemcsökkenés, 4,0 milliárd forint, ami 22,0 százalékos visszaesésnek felelt meg. Békés vármegyében a relatív változás 22,3 százalékot tett ki, viszont ez értékben mindössze 2,8 milliárd forintot jelentett. Csongrád-Csanád vármegyében a jövedelem nem változott érdemben.

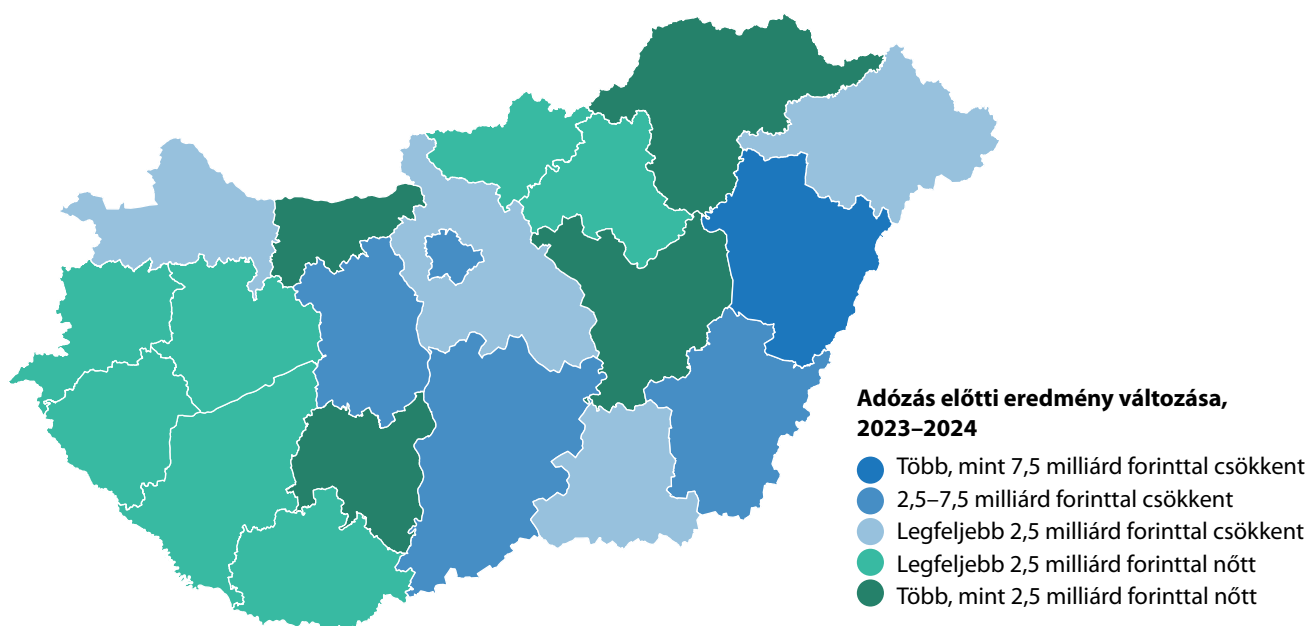
Annak ellenére, hogy a jövedelem Közép-Dunántúlon mindössze 4,0 százalékkal, 0,8 milliárd forinttal csökkent, Fejér vármegyében csaknem felére, 10,5 milliárd forintról 5,8 milliárd forintra esett vissza.

A dél-dunántúli régió adózás előtti eredményének gyarapodása javarészt a Tolna vármegyei társas vállalkozásoknak tulajdonítható, amelyek jövedelme 4,5 milliárd forinttal, a 2023. évi több mint háromszorosára nőtt. Fontos megjegyezni azonban, hogy a szóban forgó vármegyében rendkívül alacsony (1,8 milliárd forint) volt az adózás előtti eredmény a bázisévben.

Az észak-magyarországi vármegyék közül Borsod-Abaúj-Zemplénben nőtt legnagyobb volumenben a jövedelem, 3,5 milliárd forinttal, 33,8 százalékkal. Ennél nagyobb ütemű növekedés volt megfigyelhető Heves vármegyében, 65,6 százalék, ugyanakkor ez mindössze 1,2 milliárd forintos növekménynek felelt meg. A Heves vármegyei vállalkozások 2024. évi 3,1 milliárd forintos jövedelme a gyarapodás ellenére is a második legalacsonyabbnak számított, egyedül Nógrád vármegyében volt ennél kisebb az országban.

4. ábra

A MEZŐGAZDASÁGI TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNYÉNEK VÁLTOZÁSA, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

2. táblázat: ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY ÉS VÁLTOZÁSA A VÁRMEGYÉKBEN, 2023–2024

Régió	Vármegye	Adózás előtti eredmény 2023-ban, milliárd HUF	Adózás előtti eredmény 2024-ben, milliárd HUF	Adózás előtti eredmény abszolút változása, milliárd HUF	Adózás előtti eredmény relatív változása, százalék
Nyugat-Dunántúl	Győr-Moson-Sopron	16,4	15,2	-1,2	92,6
	Vas	1,6	3,4	1,8	218,1
	Zala	3,7	5,2	1,5	140,4
Közép-Dunántúl	Veszprém	2,3	3,5	1,1	147,6
	Komárom-Esztergom	8,2	10,9	2,7	133,0
	Fejér	10,5	5,8	-4,7	55,7
Dél-Dunántúl	Somogy	8,5	10,4	1,9	122,1
	Tolna	1,8	6,3	4,5	342,3
	Baranya	10,7	12,0	1,3	111,7
Közép-Magyarország	Pest	12,9	10,6	-2,4	81,7
	Budapest	15,4	12,3	-3,1	79,8
Észak-Magyarország	Nógrád	1,4	1,7	0,3	123,3
	Heves	1,9	3,1	1,2	165,6
	Borsod-Abaúj-Zemplén	10,4	14,0	3,5	133,8
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	11,1	16,3	5,2	146,5
	Hajdú-Bihar	38,6	26,9	-11,7	69,8
	Szabolcs-Szatmár-Bereg	10,3	9,8	-0,5	95,1
Dél-Alföld	Bács-Kiskun	18,4	14,3	-4,0	78,0
	Csongrád-Csanád	4,9	4,8	-0,0	99,4
	Békés	12,4	9,7	-2,8	77,7

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A területi eltérések mellett az adózás előtti eredmény alakulása az üzemek szintjén is jelentős heterogenitást mutatott. A mindkét vizsgált évben adóbevallást benyújtó 8201 mezőgazdasági társas vállalkozás adatai alapján megállapítható, hogy azokban a vármegyékben is, ahol a társas vállalkozások együttes jövedelme csökkent, az üzemek jelentős hányada növelni tudta adózás előtti eredményét (5. ábra). Ezen vármegyékben a gazdaságok 46,2–52,3 százalékánál emelkedett a jövedelem, míg az üzemek 2,2–7,1 százalékában az adózás előtti eredmény a 2023. évvel megegyező szinten alakult. A vármegyei szintű jövedelmi folyamatok és az üzem-szintű eredményalakulás eltérése felhívja a figyelmet arra, hogy az aggregált adatok alakulását egyes, nagyobb gazdaságok teljesítménye számottevően befolyásolhatja.

A jövedelemcsökkenés a vármegyék többségében csak az üzemek kisebb részét érintette.

A legtöbb gazdaságot érintő jövedelemcsökkenés Hajdú-Bihar vármegyében volt megfigyelhető, ahol az üzemek 50,4 százaléka ért el alacsonyabb adózás előtti eredményt 2024-ben, mint egy évvel korábban (5. ábra). Az átlagos jövedelemkiesés mértéke szintén ebben a vármegyében volt a legnagyobb: egy üzemre vetítve 64,3 millió forinttal csökkent az adózás előtti eredmény. A kedvezőtlenebb eredményalakulás hátterében – a termelési szerkezet sajátosságait figyelembe véve – elsősorban a szántóföldi növénytermesztés meghatározó szerepe és az időjárási kockázatok nagyobb mértékű érvényesülése állhatott. Fejér és Győr-Moson-Sopron vármegyében, valamint Budapesten tapasztalt, 50 millió forintot meghaladó átlagos jövedelemcsökkenés esetében szintén feltételezhető, hogy az üzemméret és a költségszint alakulása érdemben befolyásolta az eredményeket.

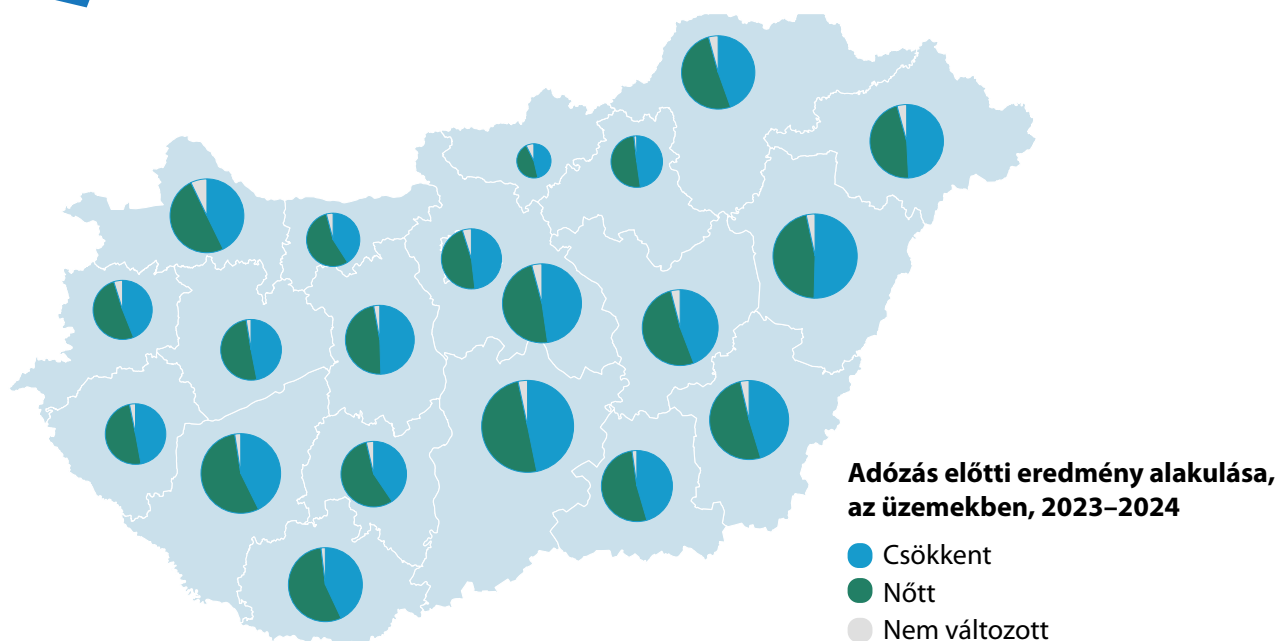
A legnagyobb átlagos jövedelemnövekedést Komárom-Esztergom vármegye mezőgazdasági társas vállalkozásai érték el, ahol az egy üzemre jutó növekmény meghaladta az 50 millió forintot. A kedvezőbb jövedelmi pozíció kialakulásához hozzájárulhatott a termelési szerkezet kiegyensúlyozottabb összetétele, valamint az időjárási hatásokkal szembeni mérsékelt kitérttség.

Annak ellenére, hogy az ágazat egészében az adózás előtti eredmény kismértékben csökkent, a vizsgált gazdaságok többsége kedvezőbb jövedelmi helyzetbe került: az üzemek 50,4 százaléka növelte, míg 3,7 százaléka a megelőző évvel azonos szinten tartotta jövedelmét 2024-ben. Az eredmények megoszlása alapján a jövedelemcsökkenés elsősorban az üzemek egy szűkebb körét érintette, miközben a gazdaságok jelentős része alkalmazkodni tudott a megváltozott termelési és piaci környezethez.

A vizsgált üzemek több mint fele 2024-ben növelte vagy megtartotta adózás előtti eredményét.

5. ábra

AZ ÜZEMSZÁM ALAKULÁSA ÉS AZ ÜZEMEK ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNYÉNEK VÁLTOZÁSA VÁRMEGYÉNKÉNT, 2023–2024; N=8201

Megjegyzés: A kördiagramok mérete a vármegyékben elhelyezkedő üzemek számát tükrözi.
Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

A csökkenő adózás előtti eredménnyel rendelkező 3765 vállalkozás 23,5 százaléka – összesen 885 üzem – esetében a működés veszteségesé vált a tárgyévben. Ezzel szemben a jövedelmét növelő 4134 gazdaság 23,2 százaléka, azaz 958 üzem továbbra is veszteségesen működött, esetükben a pozitív irányú változás a veszteség mértékének mérséklődésében jelentkezett. Mindez rámutat arra, hogy az adózás előtti eredmény javulása nem minden esetben járt együtt a nyereséges gazdálkodással.

A működését 2024-ben megkezdő 369 mezőgazdasági társas vállalkozás összességében 702,5 millió forint veszteséget realizált a tárgyévben, ami az induló időszakra jellemző költségterhek jelentőségére világít rá.

A területi heterogenitás mellett a méretkategóriák szerint is jelentős eltérések figyelhetők meg. Az adózás előtti eredmény legnagyobb mértékben a közép- és nagyvállalkozásoknál csökkent: a középvállalkozások esetében 5,9, a nagyvállalkozásoknál 14,6 milliárd forinttal. A középvállalkozásoknál a legnagyobb visszaesés a Dél-Alföldön jelentkezett, ezen belül Bács-Kiskun vármegyében csökkent leginkább a jövedelem, 4,7 milliárd forinttal. A nagyvállalkozásoknál Hajdú-Bihar vármegyei mezőgazdasági társas vállalkozások jövedelme mérséklődött legnagyobb volumenben, 9,0 milliárd forinttal. A visszaesés okai részben a méretből adódó magasabb fix költségeknek és a nagyobb árérzékenységnek tulajdoníthatók. Ezzel szemben a mikrovállalkozások adózás előtti eredménye szinte minden régióban növekedett: az Alföldön 5,3, a Dél-Dunántúlon 4,3 milliárd forinttal. A kedvezőbb eredményalakulás

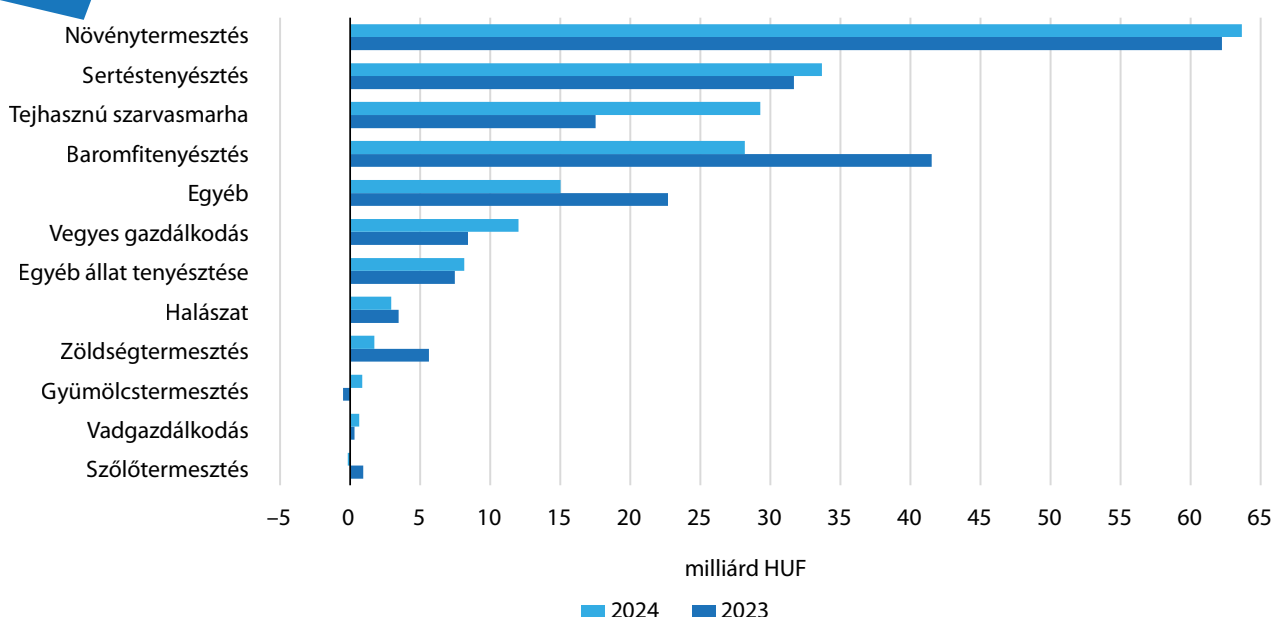
A jövedelem a közép- és nagyvállalkozásoknál csökkent, míg a mikrovállalkozásoknál szinte minden régióban nőtt.

hátterében részben a kisebb üzemméretből adódó alacsonyabb működési költségek (amortizáció, bérköltség, általános költség) állnak.

Az adózás előtti eredmény csökkenése 2024-ben leginkább a baromfitenyésztő ágazatot érintette, ahol a jövedelem összességében 32,1 százalékkal, 13,3 milliárd forinttal mérséklődött az előző évhez képest (6. ábra). Ezzel szemben a tejhasznúszarvasmarha-tenyésztők 11,8 milliárd forinttal növelték adózás előtti eredményüket, ami 67,0 százalékos növekedésnek felelt meg. A növénytermesztési ágazat jövedelme – az aszálykár kompenzációjának figyelembevételével – kismértékben szintén emelkedett, 1,4 milliárd forinttal 63,6 milliárd forintra 2024-ben. A pozitív és negatív eredményváltozások hátterében részben az ágazatok eltérő termelési kockázati kitettsége, a piaci árak alakulása és a támogatások hatása állhatott.

A jövedelem 2024-ben a baromfitenyésztőknél csökkent, míg a tejhasznú szarvasmarha ágazatban és a növénytermesztésben nőtt.

6. ábra ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY A FŐBB AL- ÉS SZAKÁGAZATOKBAN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az eredmény kedvezőtlen alakulásának következtében kismértékben romlott az ágazat **jövedelmezősége**. Az árbevétel-arányos adózott eredmény 0,2 százalékponttal 6,1 százalékra, a tőkearányos megtérülés 0,6 százalékponttal 5,6 százalékra, az eszközarányos nyereség 0,3 százalékponttal 3,4 százalékra esett vissza (7. ábra).

A mezőgazdaság árbevétel-arányos jövedelmezősége 0,2 százalékponttal 6,1 százalékra esett vissza.

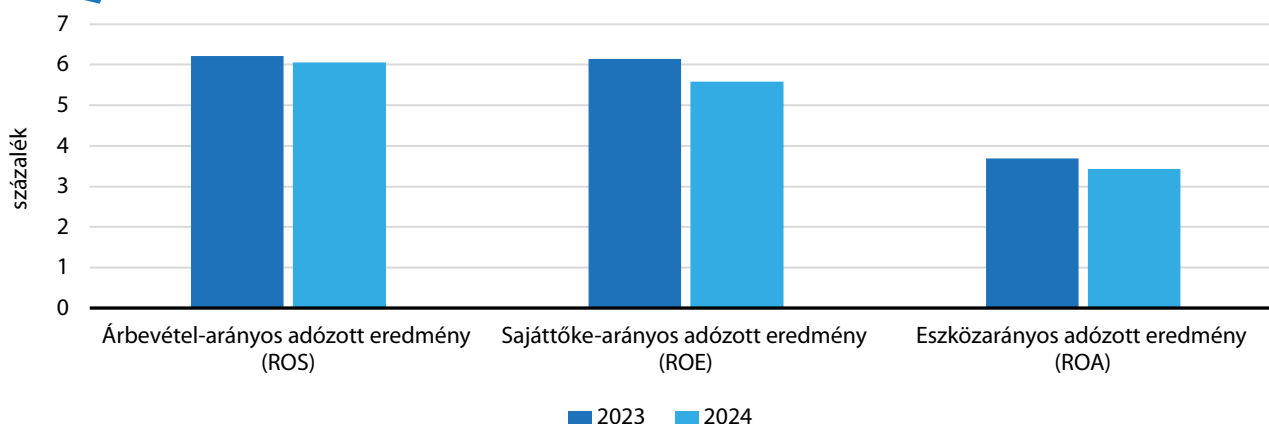
A befektetett eszközök jövedelmezősége 0,7 százalékponttal csökkent, ezáltal 6,2 százalékponttal 6,2 százalékra esett vissza. A személyi jellegű ráfordítások bővülése (+10,2 százalék), valamint az adózott eredmény csökkenése (–2,9 százalék) következtében a bérjövödelmezőség 6,2 százalékponttal 46,0 százalékra esett vissza. Az egy főre jutó adózott eredmény érdemben nem változott, továbbra is 3 millió forint körül alakult (3,4 millió forint). Az alaptőke jövedelmezősége 3,3 százalékponttal 53,8 százalékra csökkent a 2023-as évhez képest (4. és 5. melléklet).

Ugrás a 4. melléklethez

Ugrás az 5. melléklethez

7. ábra

FŐBB JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK ALAKULÁSA A MEZŐGAZDASÁGBAN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

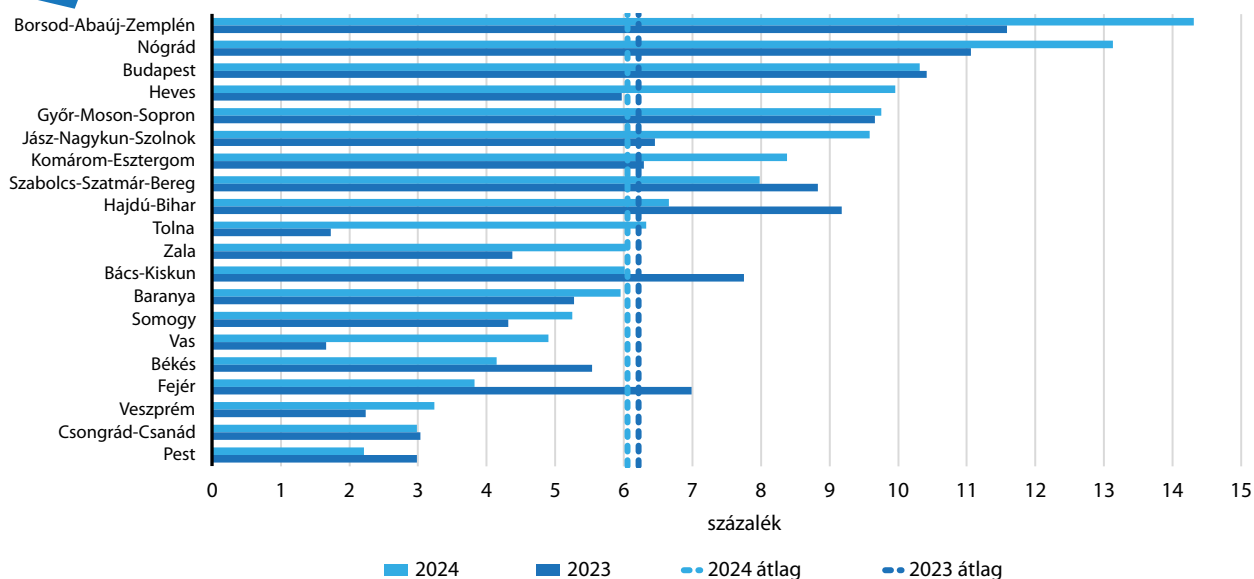
A jövedelemmel összhangban az árbevétel-arányos jövedelmezőség is az észak-magyarországi mezőgazdasági társas vállalkozásoknál nőtt leginkább, 3,0 százalékponttal 13,2 százalékra, ami a régiók körében kiemelkedőnek számított (3. táblázat). Ezáltal az észak-magyarországi társas vállalkozások több mint háromszor akkora jövedelmet állítottak elő azonos árbevételből, mint a közép-magyarországi vállalkozások. A ROS-mutató értéke ezen felül a Dunántúl déli és nyugati részén emelkedett, Dél-Dunántúlon 1,6 százalékponttal 5,8 százalékra, Nyugat-Dunántúlon pedig 1,2 százalékponttal 7,7 százalékra. A dél-dunántúli társas vállalkozások jövedelempozíciójuk javulása ellenére sem érték el az ágazati átlagot (6,1 százalék).

3. táblázat: ROS-MUTATÓ ÉRTÉKE ÉS VÁLTOZÁSA A RÉGIÓKBAN, 2023–2024

Régió	ROS, 2023	ROS, 2024	ROS változása, százalék
Nyugat-Dunántúl	6,5	7,7	1,2
Közép-Dunántúl	5,5	5,2	–0,3
Dél-Dunántúl	4,2	5,8	1,6
Közép-Magyarország	4,9	3,9	–1,1
Észak-Magyarország	10,2	13,2	3,0
Észak-Alföld	8,5	7,6	–0,9
Dél-Alföld	5,8	4,6	–1,2

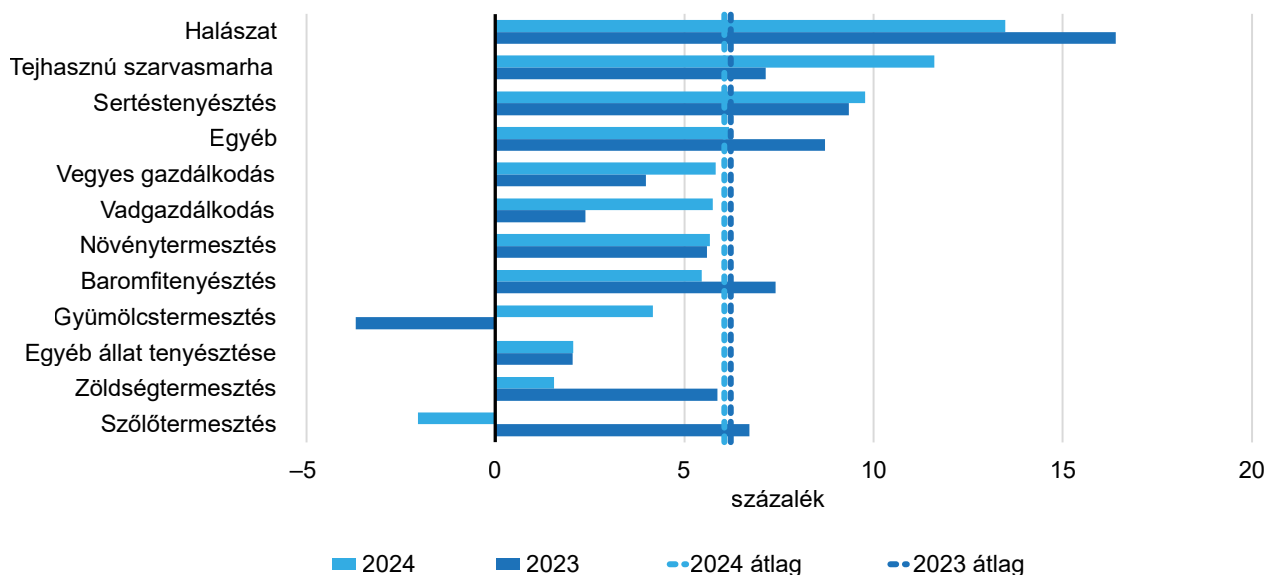
Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei mezőgazdasági társas vállalkozások a 2024-es évben is a legjövedelmezőbbnek bizonyultak, árbevétel-arányos adózott eredményük 14,3 százalékot ért el. A vármegyék felét átlagon felüli ROS jellemezte. Figyelemre méltó Tolna vármegye esete, ahol a 2023-as 1,7 százalékos ROS-érték után 2024-ben már átlagon felüli, 6,3 százalékos jövedelmezőséget mértek. Hasonló javulás figyelhető meg Heves vármegyében is, ahol 2023-ban a jövedelmezőség kismértékben volt átlagon aluli, 2024-ben pedig 10,0 százalékra emelkedett. Negatív példát jelent Fejér vármegye, ahol a 2023-as 7,0 százalékos átlagon felüli ROS 2024-re 3,8 százalékra csökkent (8. ábra).

8. ábra ROS-MUTATÓ ÉRTÉKE A VÁRMEGYÉKBEN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az árbevétel-arányos adózott eredmény 2024-ben az al- és szakágazatok többségében javult, 7 szegmensben emelkedett, míg 5 ágazatban csökkent. Kiemelkedett a halászat, 13,5 százalékos ROS-értékkal, amely a mezőgazdaság átlagát 7,4 százalékponttal haladta meg (9. ábra). A mezőgazdaság átlagos árbevétel-arányos jövedelmezőségét a halászaton kívül mindössze a tejhasznúszarvasmarha-tenyésztés, a sertésenyésztés és az egyéb, kiemelt szakágazatokon kívüli szegmensek múlták felül. A többi al- és szakágazat jövedelmezősége nem érte el a 6,1 százalékos átlagot.

9. ábra ÁRBEVÉTEL-ARÁNYOS ADÓZOTT EREDMÉNY (ROS) ALAKULÁSA A FŐBB AL- ÉS SZAKÁGAZATOKBAN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A legnagyobb árbevételt előállító ágazat, a növénytermesztés 5,7 százalékos ROS-értéke 0,3 százalékponttal maradt el az átlagostól. A jövedelmezőség a szőlőtermesztésben romlott leginkább: a 2023-ban még átlagon felüli ROS-sal rendelkező szakágazat 2024-ben veszteséges lett. Az árbevétel-arányos adózott eredmény csökkenése az ágazatban a változatlan piaci áraknak, az aszályos időjárásnak és a korszerűtlen, előregedett szőlőültetvényeknek köszönhető. Ezzel szemben a gyümölcstermesztés 2023-ban még veszteséges volt, 2024-ben viszont 4,2 százalékos árbevétel-arányos jövedelmezőséget ért el. A gyümölcstermesztésben a ROS-változások mögött a piaci árak emelkedése, a kedvező időjárás és a támogatások hatása állt.

A mezőgazdasági társas vállalkozások bevételei és ráfordításai

A kettős könyvvitelt végző mezőgazdasági társas vállalkozások **összes bevétele** a 2023. évi-hez képest 1,9 százalékkal 3641,1 milliárd forintra csökkent 2024-ben (10. ábra). A bevételek túlnyomó többségét jelentő **üzemi tevékenységből származó bevétel** ennél valamivel kisebb ütemben, 1,6 százalékkal esett vissza, ezáltal 3574,4 milliárd forintra mérséklődött.

A mezőgazdasági társas vállalkozások összes bevétele 1,9 százalékkal 3641,1 milliárd forintra csökkent.

A bevételcsökkenés javarészt az aktivált saját teljesítmények értékének (saját előállítású eszközök és készletek aktiválása) visszaesése eredményezte, amely 26,2 százalékkal, 47,5 milliárd forinttal maradt el a 2023. évitől. Emellett az egyéb bevételek 1,1 százalékkal, 4,5 milliárd forinttal mérséklődtek, miközben a bevételek legnagyobb részét, 83,0 százalékát kitevő értékesítés nettó árbevétele érdemben nem változott, mindössze 0,2 százalékkal, 7,1 milliárd forinttal volt kevesebb 2024-ben, mint egy évvel korábban, ezáltal 3021,8 milliárd forintra csökkent. Az árbevétel csökkenése a belföldi értékesítés visszaeséséből származott, amely 23,8 milliárd forinttal mérséklődött, ezzel szemben a mezőgazdasági társas vállalkozások exportértékesítéséből 16,6 milliárd forinttal nagyobb árbevétel származott (6. melléklet). A belföldi értékesítés árbevétele a mezőgazdasági termékek volumenének 4,3 százalékpontos és az árszínvonal 1,6 százalékpontos visszaesése következtében mérséklődött (KSH, 2025a és KSH, 2025b).

A bevételcsökkenés főként az aktivált saját teljesítményeknek volt tulajdonítható.

Annak ellenére, hogy az árbevétel az ágazat egészében kismértékben visszaesett, az egyes al- és szakágazatok tekintetében változatosan alakult. Volumenét tekintve a legnagyobb árbevétel-csökkenés a baromfitenyésztésben volt megfigyelhető, a szegmensben tevékenykedő társas vállalkozások 8,9 százalékkal, 47,9 milliárd forinttal kevesebb árbevételt realizáltak 2024-ben, mint egy évvel korábban. Ezt követte a növénytermesztési szolgáltatás, amelyből 13,3 százalékkal, 23,3 milliárd forinttal kevesebb árbevétel származott. Az árbevétel ugyanakkor jelentősen nőtt az egyéb (nem tejhasznú) szarvasmarha tenyésztése szakágazatban, 13,0 százalékkal, 41,2 milliárd forinttal. A sertés-tenyésztés és a tejelőszarvasmarha-tenyésztés szakágazatok 8,5, valamint 7,7 milliárd forinttal növelték értékesítésből származó árbevételüket. Előbbi 2,7, utóbbi 3,3 százalékos növekedésnek felelt meg. Az árbevétel kicsivel több mint egyharmadát adó növénytermesztés a 2023. évvel közel azonos, mindössze 0,7 százalékkal, 7,0 milliárd forinttal nagyobb árbevételt tudhatott magáénak. A kertészeti ágazatban a zöldségtermesztők és a gyümölcstermesztők egyaránt növelték bevételüket, ugyanakkor ez összességében mindössze 1,0 milliárd forinttal nagyobb összegnek felelt meg.

Az al- és szakágazatok körében leginkább a baromfitenyésztés árbevétele csökkent.

A baromfitenyésztésből származó árbevétel visszaesésének háttérében elsősorban az árszínvonal csökkenése áll: az élő baromfi árindexe 93,2 százalékra, a tojás ára pedig a 2023. évi 93,0 százalékára csökkent, miközben a termelés volumene előbbi esetében 4,2 százalékkal, utóbbinál 2,8 százalékkal nőtt (KSH, 2025a és KSH, 2025b).

A baromfitenyésztésből származó árbevétel visszaesésének háttérében elsősorban az árszínvonal csökkenése áll.

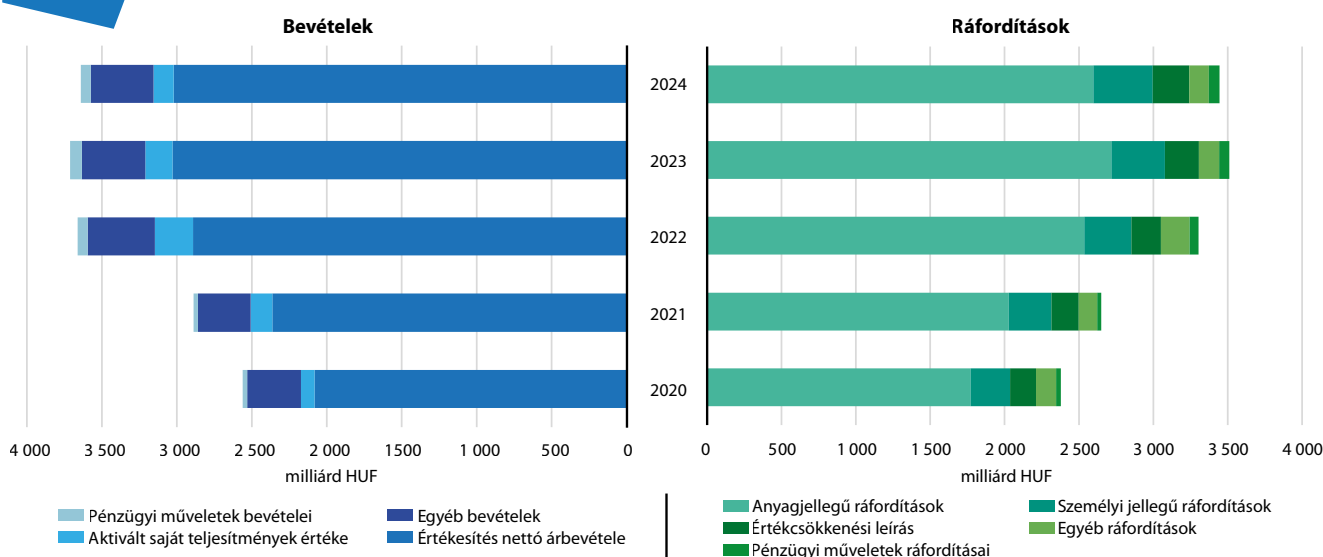
Az egyéb szarvasmarha tenyésztése szakágazatban tevékenykedők árbevételének gyarapodásában szintén az árak játszották a főszerepet: az élő állatok és állati termékek árszínvonala a szarvasmarha esetében 17,4 százalékkal nőtt, miközben a termelés volumene 1,0 százalékkal csökkent.

Az üzemszám az árbevétel-csökkenést meghaladó ütemben mérséklődött, aminek következtében a társas vállalkozások értékesítésből származó árbevétele egy üzemre vetítve átlagosan 15,2 millió forinttal volt nagyobb a tárgyévben (352,6 millió forint), mint egy évvel korábban (337,4 millió forint).

A mezőgazdasági társas vállalkozások **összes ráfordítása** 65,9 milliárd forinttal 3445,0 milliárd forintra csökkent (10. ábra). Azon belül is a legnagyobb hányadot jelentő **üzemi tevékenység ráfordításai** 70,0 milliárd forinttal 3372,7 milliárd forintra mérséklődtek.

A mezőgazdasági társas vállalkozások összes ráfordítása 65,9 milliárd forinttal 3445,0 milliárd forintra mérséklődött.

10. ábra BEVÉTELEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK A MEZŐGAZDASÁGBAN, 2020–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az anyagjellegű ráfordítások 4,4 százalékkal, 120,0 milliárd forinttal csökkentek, ezen belül az anyagköltség visszaesése volt a legjelentősebb (–9,0 százalék, –133,4 milliárd forint), míg az eladott áruk beszerzési értéke nem változott. Az anyagköltség csökkenését a Covid-19 időszaka alatt rendkívüli mértékben megemelkedett inputanyagárak mérséklődése okozta: a műtrágya 36,5 százalékkal, a vetőmag 3,3 százalékkal, a növényvédő szerek 10,7 százalékkal, a takarmány 12,6 százalékkal, az energia 3,4 százalékkal csökkent. Ezzel szemben az állatgyógyászati költségek, valamint a gépek és épületek fenntartása 6,7–8,6 százalékkal nőtt (KSH, 2025a).

A ráfordítások közül az anyagköltségek csökkentek leginkább, amit az inputanyagárak visszaesése eredményezett.

A személyi jellegű ráfordítások 10,2 százalékkal 397,6 milliárd forintra emelkedtek, ezen belül a bérköltségek 10,3 százalékkal 324,9 milliárd forintra, a bérjárulékok hasonló ütemben 36,0 milliárd forintra nőttek. A bérköltség növekedését a minimálbér és a garantált bérminimum emelése, valamint a szakképzett munkaerőhiány befolyásolta. A bérköltség-emelkedést a KSH adatai is alátámasztják: a havi bruttó átlagkereset 11,8 százalékkal nőtt, miközben az alkalmazottak száma 0,3 százalékkal csökkent (KSH, 2025c és KSH, 2025d). A személyi jellegű egyéb kifizetések 8,9 százalékkal emelkedtek, 29,6 milliárd forintra. Az értékcsökkenési leírás 8,2 százalékkal 246,8 milliárd forintra nőtt.

A mezőgazdasági társas vállalkozások **pénzügyi műveletekből származó bevétele** 12,1 milliárd forinttal 66,7 milliárd forintra csökkent, miközben a **ráfordítása** 4,1 milliárd forinttal 72,4 milliárd forintra nőtt. A kamatbevételekből 8,4 milliárd forinttal kevesebb, 23,4 milliárd forint származott, a kapott osztalék és részesedés bevétele a 2023. évi felére, 7,5 milliárd forintra mérséklődött.

A mezőgazdasági társas vállalkozások értékesítésből származó nettó árbevétele és az aktivált saját teljesítmények értéke egyaránt csökkent, így az ágazat kibocsátása (bruttó termelési értéke) 54,1 milliárd forinttal 2470,1 milliárd forintra mérséklődött 2024-ben.

A folyó termelőfelhasználás 73,0 milliárd forinttal 1734,3 milliárd forintra csökkent. Bár a föld-bérleti díj 44,5 milliárd forinttal mérséklődött, és az igénybe vett szolgáltatások 15,1 milliárd forinttal, az egyéb szolgáltatások 0,1 milliárd forinttal nőttek – amelyek önmagukban emelték volna a mutatót –, az anyagköltség csökkenése olyan mértékű volt, hogy összességében a folyó termelőfelhasználás mérséklődését eredményezte.

A folyó termelőfelhasználás csökkenése meghaladta a kibocsátás visszaesését, ezért a mezőgazdaság bruttó hozzáadott értéke 19,0 milliárd forinttal, 735,8 milliárd forintra nőtt 2024-ben.

A kibocsátás mérséklődése ellenére a bruttó hozzáadott érték 19,0 milliárd forinttal 735,8 milliárd forintra nőtt.

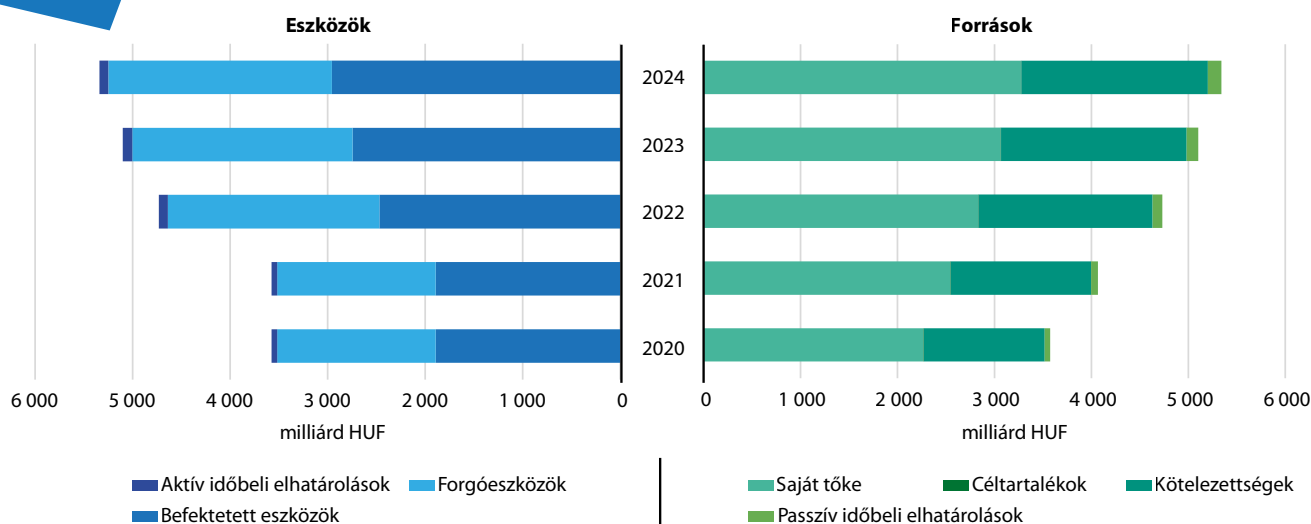
A mezőgazdasági társas vállalkozások eszközei és forrásai

A mezőgazdasági társas vállalkozások számának csökkenése ellenére vagyonuk 238,9 milliárd forinttal 5340,7 milliárd forintra gyarapodott 2024-ben (11. ábra, 7. melléklet). A számottevő bővülés javarészt a befektetett eszközöknek volt tulajdonítható, amelyek állománya 7,7 százalékkal 2957,7 milliárd forintra nőtt. A forgóeszközök állománya ennél kisebb ütemben, 1,5 százalékkal 2291,3 milliárd forintra bővült, az aktív időbeli elhatárolásoké pedig 6,2 százalékkal 91,7 milliárd forintra esett vissza. Mindezek eredményeképpen a befektetett eszközök eszközállományon belüli aránya 1,6 százalékponttal 55,4 százalékra emelkedett.

A mezőgazdasági társas vállalkozások számának csökkenése ellenére vagyonuk 238,9 milliárd forinttal nőtt.

11. ábra ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ALAKULÁSA A MEZŐGAZDASÁGBAN, 2020–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A befektetett eszközök 212,1 milliárd forintos bővülése elsősorban a tárgyi eszközöknek volt tulajdonítható, amelyek értéke 160,8 milliárd forinttal 2648,6 milliárd forintra nőtt. Azon belül is főként az ingatlanok és a hozzájuk kapcsolódó vagyoni értékű jogok állománygyarapodása volt kiemelkedő, 13,4 százalékkal, 152,8 milliárd forint. Emellett a tenyészállatok állománya is nőtt, 9,9 milliárd forinttal, 9,1 százalékkal. Az év végén (december 31-én) folyamatban lévő beruházások és felújítások értéke az előző évhez képest 9,0 milliárd forinttal 273,5 milliárd forintra nőtt, ezzel szemben a tárgyévi beruházások értéke 34,5 milliárd forinttal 466,6 milliárd forintra mérséklődött 2024-ben.

A számottevő bővülés
főként a tárgyi eszközöknek
volt tulajdonítható.

A nettó termelési érték elsősorban az anyagköltség jelentős csökkenése miatt 45,7 milliárd forinttal, 390,2 milliárd forintra bővült. A tárgyi eszközök nettó termelési értékét meghaladó állománygyarapodása a tárgyi eszközök hatékonyságának javulását eredményezte, ami 0,9 százalékponttal volt magasabb a megelőző évinél, ezáltal 14,7 százalékot tett ki.

A befektetett pénzügyi eszközök állománya 9,7 százalékkal 271,2 milliárd forintra nőtt, miközben az immateriális javak értéke több mint három és félszeresére, 10,5 milliárd forintról 37,9 milliárd forintra emelkedett.

A forgóeszközök állománya 1,5 százalékkal 2291,3 milliárd forintra nőtt egy év alatt. A bővülés a készletek kivételével minden forgóeszköz-kategóriában jelentkezett. Legnagyobb ütemben az értékpapírok állománya nőtt, 28,3 százalékkal, 16,2 milliárd forinttal. Ezt követte a pénzeszközök állománya 2,7 százalékkal, 13,1 milliárd forinttal, valamint a követelések értéke 2,0 százalékkal, 18,0 milliárd forinttal. A készletek értéke 1,7 százalékkal, 14,5 milliárd forinttal esett vissza.

A forgóeszközök közül az
értékpapírok állománya
nőtt legnagyobb ütemben,
28,3 százalékkal,
16,2 milliárd forinttal.

A készletállomány csökkenése meghaladta az árbevétel mérséklődését, amely eredményeképpen gyorsult a készletek forgási sebessége, 100,4 napról 98,9 napra módosult. A vevőkövetelések emelkedése az árbevétel csökkenésével egyidejűleg a kintlévőségek időtartamát kismértékben növelte, 42,6 napról 42,7 napra.

A vagyongyarapodás többnyire saját forrásból valósult meg. A saját tőke állománya 6,3 százalékponttal nagyobb ütemben bővült a kötelezettségekhez képest – előbbi 208,6 milliárd forinttal 3272,5 milliárd forintra, utóbbi 9,4 milliárd forinttal 1922,8 milliárd forintra nőtt –, aminek következtében az ágazat eladósodottságának mértéke 3,7 százalékponttal javult. Amennyiben a mutató számításánál figyelembe vesszük a követeléseket is – amelyek állománya bővült –, az eladósodottságban mindössze 2,4 százalékpontos javulás mutatkozik. Az ágazat finanszírozási kockázata 1,4 százalékponttal volt kisebb, mint egy évvel korábban. Mindezek eredményeképpen az eladósodottság mértéke 58,8, a nettó eladósodottság foka pedig 31,3 százalékot tett ki az ágazatban, valamint a mezőgazdasági társas vállalkozások finanszírozása 2024-ben is jóval alacsonyabb kockázatot jelentett, mint az élelmiszeriparban tevékenykedőké (előbbi 37,0, utóbbi 54,3 százalék).

A vagyongyarapodás
szinte teljes egészében saját
forrásból valósult meg.

A saját tőke elemei közül a lekötött tartalék és az értékelési tartalék bővült a legnagyobb mértékben: előbbi 18,3 százalékkal, 91,0 milliárd forinttal, utóbbi 43,8 százalékkal, 25,3 milliárd forinttal nőtt 2024-ben. Emellett az eredménytartalék gyarapodása is jelentős volt, amely 5,6 százalékos, 79,4 milliárd forintos növekedést mutatott. A jövőbeni beruházások érdekében képzett lekötött tartalék növekménye erősen koncentráltan alakult, annak több mint felét mindössze 27 vállalkozás adta, amelyek egyenként több mint 1 milliárd forinttal növelték lekötött tartalékukat a tárgyévben. Az értékelési tartalék növekedése döntően egyetlen vállalkozáshoz kapcsolódott, ahol a szellemi termékek esetében érték helyesbítésre került sor a tárgyévben. Ennek hatása a forrásoldalon az értékelési tartalék bővülésében, míg az eszközoldalon az immateriális javak állományának növekedésében jelent meg.

A saját tőke számottevő növekedésével egyidejűleg a jegyzett tőke állománya mindössze kismértékben emelkedett (10,3 milliárd forinttal, 3,1 százalékkal), ami azt jelenti, hogy a mobilabb tőkeelemek súlya tovább nőtt.

A kötelezettségeken belül kiemelésre méltó a rövid lejáratú kötelezettségek növekedése, amelyek értéke 3,7 százalékkal, 44,3 milliárd forinttal bővült, ezáltal az éven belüli tartozások értéke 1244,7 milliárd forintra gyarapodott (12. ábra). Azon belül is a kapott hitelek, kölcsönök összege nőtt leginkább, 16,1 milliárd forinttal 256,4 milliárd forintra. A tulajdonosokkal szembeni kötelezettségek (előírt, de ki nem fizetett osztalék) szintén nőttek, 12,0 milliárd forinttal, miközben az áruszállításból és szolgáltatásból származó kötelezettségek (szállítók) 18,6 milliárd forinttal csökkentek.

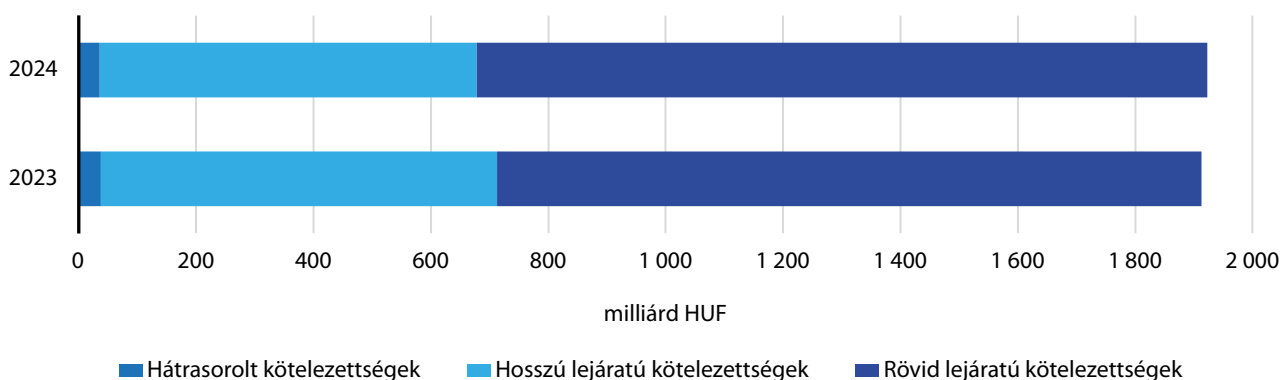
A rövid lejáratú kötelezettségek 3,7 százalékkal nőttek, miközben a hosszú lejáratúak csaknem 5 százalékkal csökkentek.

A hosszú lejáratú kötelezettségek 32,9 milliárd forinttal 642,6 milliárd forintra csökkentek, ami 4,9 százalékos visszaesést jelentett. Azon belül is a pénzügyi intézménytől kapott hosszú lejáratú hitelek értéke 14,4 milliárd forinttal 351,1 milliárd forintra csökkent, miközben a tulajdonosoktól kapott kölcsönöké (saját pénzeszköz felhasználása a vállalkozás érdekében, más néven tagi kölcsön) 3,9 milliárd forinttal haladta meg a 2023. évit. Az éven túli hitelek iránti kereslet visszaesése részben a pályázati kiírások megjelenésére irányuló termelői várakozással magyarázható. A mezőgazdaságban a hosszú lejáratú hitelállomány alakulását érdemben befolyásolja a támogatási felhívások időzítése, mivel a beruházási hitelek iránti kereslet jellemzően ezekhez kapcsolódva élénkül. A 2024. évben tapasztalt, mérséklődő, ugyanakkor továbbra is magas kamatszint szintén a beruházási döntések elhalasztása, illetve a kivárás irányába hatott.

A kötelezettségek legkisebb hányadát képező hátrasorolt kötelezettségek állománya 5,0 százalékkal 35,5 milliárd forintra csökkent.

12. ábra

A MEZŐGAZDASÁGI TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK KÖTELEZETTSÉGEINEK ALAKULÁSA LEJÁRATI IDŐ SZERINT, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A rövid lejáratú kötelezettségek növekedése abszolút értékben és relatíve is meghaladta a forgóeszközökét, aminek következtében a forgótőke kedvezőtlenül változott, 11,4 milliárd forinttal, 1,1 százalékkal esett vissza. A vállalkozások fizetőképessége (likviditási ráta) 4,1 százalékponttal romlott, azonban a 184,1 százalékos értékével még így is kedvezőnek bizonyult. A forgótőke aránya 2,6 százalékponttal 32,0 százalékra mérséklődött, ami a forgótőke csökkenése mellett a saját tőke számottevő növekedésének tulajdonítható. A készletek csökkenésének eredményeképpen a likviditási gyorsráta a likviditási rátához képest kevésbé romlott, mindössze 0,4 százalékponttal 118,3 százalékra esett vissza.

Az éven belüli kötelezettségek bővülése a pénzügyi helyzetet kedvezőtlenül befolyásolta. A mezőgazdasági társas vállalkozások pénzeszköz-likviditása 0,4 százalékponttal 40,1 százalékra, a követelések és rövid lejáratú kötelezettségek hányadosaként értelmezett hitelfedezettségi mutató pedig 1,2 százalékponttal 72,3 százalékra csökkent az ágazatban. Ugyanakkor az értékpapírok gyarapodása a pénzhányad javulását eredményezte, amely 0,7 százalékponttal 46,0 százalékra nőtt. A vevőkövetelések állománynövekedése az áruszállításból származó kötelezettségek csökkenésével egyidejűleg a hitelfedezettség 3,8 százalékpontos növekedését eredményezte, ezáltal a mutató értéke 89,1 százalékra emelkedett.

Az éven belüli kötelezettségek markáns bővülése a pénzügyi helyzetet kedvezőtlenül befolyásolta.

A mezőgazdasági társas vállalkozások eredményesség, méret és gazdálkodási forma szerinti jellemzői

Összesen 5150 mezőgazdasági társas vállalkozás zárta pozitív eredménnyel az évet, azaz az üzemek 60,1 százaléka **nyereségesen** működött 2024-ben, ami az előző évihez képest 3,3 százalékponttal nagyobb részesedést jelentett. A **veszteséges** vállalkozások aránya 3,1 százalékponttal csökkent, vagyis az üzemek 35,3 százaléka veszteségesen tevékenykedett 2024-ben. Nullás eredménnyel a gazdaságok 4,6 százaléka zárta a tárgyévet, ami 0,2 százalékponttal volt kevesebb, mint egy évvel korábban (8. melléklet).

A mezőgazdasági társas vállalkozások 60,1 százaléka nyereséges volt 2024-ben.

A mezőgazdasági társas vállalkozások által **foglalkoztatottak számában** a legalább kettő, de legfeljebb kilenc főt foglalkoztatóknál volt jelentősebb változás, aránya 0,6 százalékponttal 31,1 százalékra nőtt a vállalkozások körében. Emellett a vállalkozások 0,7 százalékkal kisebb hányada, 35,1 százaléka továbbra sem alkalmazott munkavállalót. Fontos megjegyezni azonban, hogy ebbe a kategóriába beletartoznak azok a gazdaságok is, amelyek nem közöltek létszámadatot, valamint azok, amelyeknél a munkavégzők az adott vállalkozással munkakapcsolatban lévő egyéb szervezetnél vannak nyilvántartva. Az egy, valamint a 10–49 fővel működő üzemek aránya volt még számottevő, előbbi 20,7, utóbbi 10,7 százalék.

A 2024-es évben is a mezőgazdasági társas vállalkozások kicsivel több mint egytizedét kitevő 10–49 fős alkalmazotti létszámmal rendelkezőkhöz tartozott az adózás előtti eredmény legnagyobb hányada, 35,6 százaléka, azonban ez 1,1 százalékponttal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban. A jövedelem további részében szintén jelentős változások voltak megfigyelhetők. Miközben 2023-ben a 2–9 főt foglalkoztató gazdaságok az adózás előtti eredmény 13,6 százalékát adták, 2024-ben 7,8 százalékponttal nagyobb részét, 21,4 százalékát tudhatták magukénak. Fontos megjegyezni, hogy a szegmens adózás előtti eredményből való részesedése 2023-ban jelentősen csökkent, így a 2024. évi növekedés eredményeképpen ismét sikerült megközelíteniük a 2022. évi arányt. Eközben a vállalkozások 2,3 százaléka, az 50–249 fős személyi állománnyal működők 31,8 százalékos részesedéssel bírtak, ami 2023-hoz képest 0,2 százalékponttal nagyobb arányt jelentett. A legalább 250 főt foglalkoztató munkavállalói létszámmal rendelkező vállalkozások adózás előtti eredményből való részesedése esett vissza leginkább, 5,9 százalékponttal 2,0 százalékra.

A mezőgazdaság adózás előtti eredményének több mint egyharmadát továbbra is a 10–49 főt foglalkoztató vállalkozások adták.

Az értékesítés nettó árbevételéből való részesedés tekintetében a 10–49 és a legalább 50, de legfeljebb 249 főt foglalkoztatóknál volt érdemi változás, előbbi az árbevétel 2,1 százalékponttal kisebb hányadát, 33,2 százalékát, utóbbi 1,7 százalékponttal nagyobb részét, 36,2 százalékát adta 2024-ben.

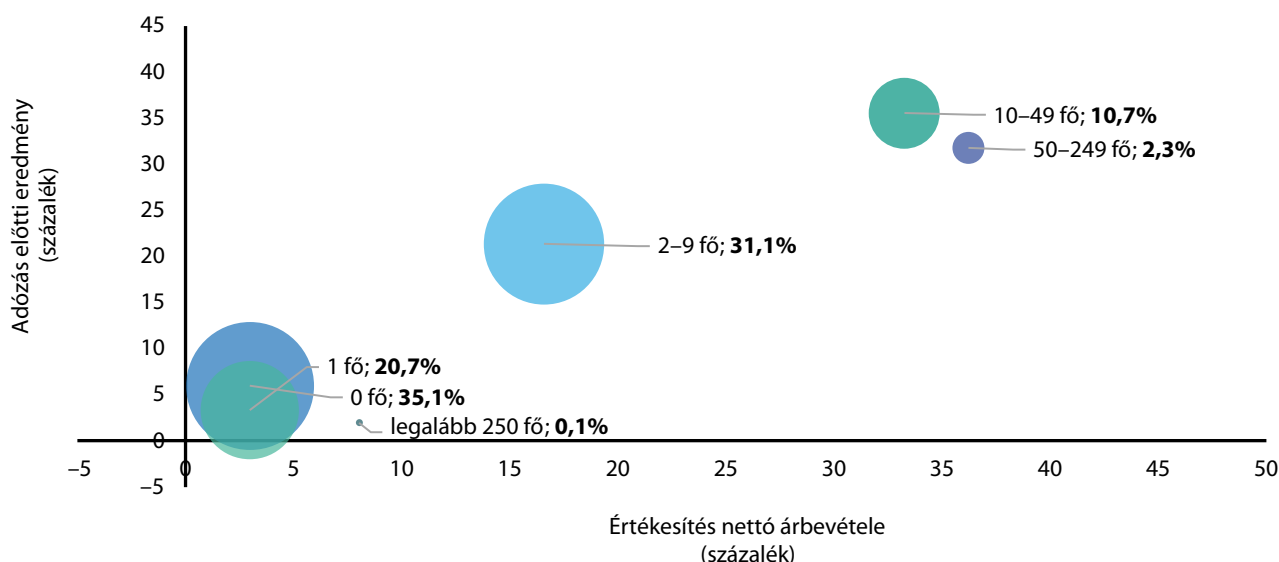
Az árbevétel-arányos jövedelmezőség a foglalkoztatás szempontjából változatosan alakult: miközben a legalább 250 főt foglalkoztatóknál 5,3 százalékponttal 1,6 százalékra, az egy fős létszámmal működőknél pedig 7,9 százalékponttal 7,3 százalékra csökkent, a munkavállalót nem alkalmazóknál 6,7 százalékponttal 13,0 százalékra nőtt. Ez az érték azért is figyelemre méltó, mert az ágazati átlag duplája. Átlagon felüli jövedelmezőséggel rendelkeztek továbbá a 2–9 főt (+1,9 százalékpont), az egy főt (+0,8 százalékpont), valamint a 10–49 főt (+0,5 százalékpont) foglalkoztató mezőgazdasági társas vállalkozások.

Kiemelésre méltó, hogy a vállalkozások 2,3 százaléka, a legalább 50, de legfeljebb 249 főt foglalkoztató üzemek kisebb arányuk ellenére az értékesítés nettó árbevételének és az adózás előtti eredménynek is jelentős részét, 36,2, valamint 31,8 százalékát állították elő, ugyanakkor a szegmens árbevétel-arányos adózás előtti eredménye 0,8 százalékponttal maradt el az ágazati átlagtól (13. ábra).

Az 50–249 főt foglalkoztatók az értékesítés nettó árbevételének és az adózás előtti eredménynek is jelentős részét állították elő.

13. ábra

A MEZŐGAZDASÁGI TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA SZERINTI MEGOSZLÁSA (BUBORÉK MÉRETE), VALAMINT RÉSZESÉDESE AZ ÁRBEVÉTELBŐL (X TENGELY) ÉS AZ ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNYBŐL (Y TENGELY), 2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A legnagyobb sajáttőke-állománnyal a 10–49 főt foglalkoztatók rendelkeztek: az ágazat saját tőkéjének 37,4 százalékát adták. Őket követték az 50–249 főt, valamint a 2–9 főt foglalkoztatók 28,5, illetve 18,3 százalékkal.

A mezőgazdasági társas vállalkozások száma minden **gazdálkodási forma** esetében mérséklődött. Legnagyobb ütemben, 11,2 százalékkal a szövetkezetek száma csökkent, azonban ez mindössze 40-nel kevesebb működő vállalkozást jelentett 2024-ben. A legtöbb, csaknem 232 tevékenységgel felhagyó mezőgazdasági társas vállalkozás korlátolt felelősségű társaság formájában működött, ami azonban a szövetkezeteknél jóval kisebb ütemű, 3,4 százalékos csökkenést jelentett. A betéti társaságok 8,6 százaléka hagyott fel a gazdálkodással 2024-ben.

A mezőgazdasági társas vállalkozások száma minden gazdálkodási forma esetében mérséklődött.

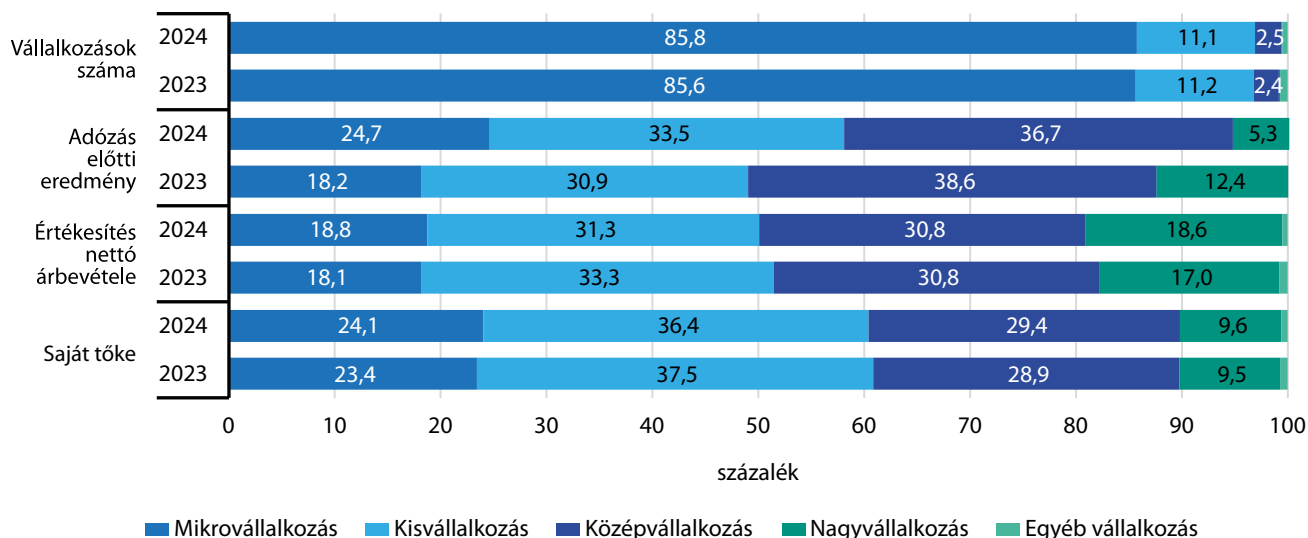
A mezőgazdasági társas vállalkozások jegyzett tőkéjében kismértékben nőtt a külföldi tulajdon aránya, 10,7 százalékról 11,2 százalékra. A növekedés főként a korlátolt felelősségű társaságoknál volt megfigyelhető, amelyek külföldi tulajdoni hányada 0,7 százalékponttal 16,8 százalékra nőtt. Emellett a betéti társaságok egyébként is magas külföldi tulajdonaránya nőtt, 0,3 százalékponttal 82,6 százalékra.

A mezőgazdasági társas vállalkozások jegyzett tőkéjében 0,5 százalékponttal nőtt a külföldi tőke aránya.

A mezőgazdasági társas vállalkozások számának **méretkategória** szerinti megoszlásában nem történt érdemi változás 2024-ben (14. ábra). A gazdaságok túlnyomó többségét, 85,8 százalékát továbbra is a mikrovállalkozások adták, a kisvállalkozások aránya 11,1 százalék, miközben a közép-, a nagy-, valamint az egyéb vállalkozásoké együttesen 3,1 százalékot tett ki.

14. ábra

MEZŐGAZDASÁGI TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK MÉRETKATEGÓRIÁK SZERINTI MEGOSZLÁSÁNAK VÁLTOZÁSA A FŐBB MUTATÓK VONATKOZÁSÁBAN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Jelentős átrendeződés volt azonban megfigyelhető az adózás előtti eredményből való részesedés vonatkozásában: a nagyvállalkozások az árbevételből 7,1 százalékkal kisebb hányadot, 5,3 százalékot tudhattak magukénak 2024-ben az előző évhez képest. Ezzel ellentétben a mikrovállalkozások részesedése jelentősen nőtt, 6,5 százalékponttal 24,7 százalékra. Az adózás előtti eredmény legnagyobb részét, 36,7 százalékát továbbra is a középvállalkozások adták, azonban ez 1,9 százalékponttal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. A kisvállalkozásokhoz volt köthető a jövedelem egyharmada, ami a 2023. évinél 2,6 százalékponttal nagyobb részesedésnek felelt meg.

Jelentősen átrendeződtek a méretkategóriák az adózás előtti eredményből való részesedés szempontjából.

A mezőgazdasági társas vállalkozások árbevételből való részesedése a nagyvállalkozásoknál nőtt legnagyobb ütemben, 1,5 százalékponttal 18,6 százalékra. Az értékesítés nettó árbevételének legnagyobb részét, 31,3 százalékát a kisvállalkozások állították elő 2024-ben, ami 2,0 százalékponttal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. A középvállalkozások szintén hasonló nagyságrendben, 30,8 százalékban részesedtek az értékesítés nettó árbevételéből. A mikrovállalkozások részesedése 0,6 százalékponttal nőtt, ezáltal 18,8 százalékot tett ki a tárgyévben.

Mivel a nagyvállalkozások értékesítésből származó nettó árbevétele 45,2 milliárd forinttal nőtt, miközben az adózás előtti eredményük 14,6 milliárd forinttal csökkent, a szegmens árbevétel-arányos jövedelmezősége 3,0 százalékponttal 1,9 százalékra csökkent, ami 4,6 százalékponttal maradt el az átlagos értéktől. A 2023. évvel szinte megegyező árbevétel, valamint az 5,8 milliárd forinttal kevesebb adózás előtti eredmény a középvállalkozások jövedelmezőségének 0,6 százalékpontos romlását eredményezte, ami még így is 1,2 százalékponttal meghaladta az ágazati átlagot. A kisvállalkozások árbevétele jelentősen csökkent,

ennek ellenére az adózás előtti eredményük kismértékben nőtt, ezáltal az árbevétel-arányos jövedelmezőség 0,8 százalékponttal 6,9 százalékra emelkedett a szegmensben. A jövedelmezőség leginkább a mikrovállalkozásoknál javult, 1,9 százalékponttal 8,5 százalékra, amely a legnagyobbak számított a méretkategóriák körében. Ez a mikrovállalkozások adózás előtti eredményének markáns, 32,1 százalékos növekedésének tulajdonítható, miközben az árbevételük mindössze 3,2 százalékkal nőtt.

A mezőgazdasági társas vállalkozások sajáttőke-állományának legnagyobb részét, 36,4 százalékát a kisvállalkozások tudhatták magukénak, ugyanakkor a közép- és mikrovállalkozások részesedése is jelentős volt, előbbi 29,4, utóbbi 24,1 százalék. A nagyvállalkozások a saját tőke 9,6 százalékát adták.

Összességében elmondható, hogy a közép- és nagyvállalkozások elenyésző számuk ellenére az árbevétel csaknem felét, az adózás előtti eredménynek pedig 42,0 százalékát tudhatták magukénak 2024-ben.

.....
A közép- és
nagyvállalkozások az
árbevétel csaknem felét,
az adózás előtti eredmény
42,0 százalékát tudhatták
magukénak 2024-ben.
.....

AZ ÉLELMISZEREKET, ITALOKAT ÉS DOHÁNYTERMÉKEKET GYÁRTÓ ÁGAZATBAN MŰKÖDŐ SZERVEZETEK

Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások jövedelme és jövedelmezősége

Az élelmiszeripar teljesítményében 2023-ban tapasztalt visszaesés után a 2024-es év szerény mértékű növekedést hozott. Ugyan a feldolgozóipar termelési értéke 2024-ben elmaradt az előző évitől, ezen belül az élelmiszeripar teljesítménye azonban (három másik ágazatá mellett) emelkedett (KSH, 2025e). Az ágazat termelése a 2023. évi (elsősorban a magas élelmiszer-infláció miatti) csökkenés után a tárgyévben ismét élénkült, az élelmiszeripar részben a mérséklődő inflációnak köszönhetően növelni tudta termelési volumenét, az év közepétől megszűntek a piacbefolyásoló kormányzati árkorlátozó intézkedések, átlagosan emelkedtek a reálbérek, a lakossági fogyasztás újra növekedésnek indult az előző év gyenge bázisán.

.....
Az élelmiszer-feldolgozó
ágazat teljesítménye
a 2023. évi visszaesés után
2024-ben javult.
.....

Az üzemi tevékenység 2024. évi eredménye 25,5 százalékkal 438,2 milliárd forintra emelkedett (9. melléklet). Az üzemi bevételek és a termeléshez felhasznált ráfordítások különbözetének változó mértékű, de folyamatos növekedését megtörő 2023. év után 2024-ben az üzemi bevételek a ráfordításoknál 1,1 százalékponttal nagyobb ütemben bővültek. Az üzemi bevételek emelkedése 5,1 százalékkal, a termeléshez felhasznált ráfordításoké 4,0 százalékkal volt nagyobb 2024-ben, mint egy évvel korábban (15. ábra).

A pénzügyi műveletek eredményére hatással volt, hogy a Monetáris Tanács 2024-ben folytatta a jegybanki alapkamat csökkentését (2023 elején még 13 százalék volt, év végére 10,75 százalékra mérséklődött), szeptember végéig 10,75 százalékról 6,5 százalékra mérsékelte az irányadó rátát, októbertől azonban a geopolitikai feszültségek, a változékony pénzügyi piaci folyamatok és az inflációs kockázatok miatt a kamatcsökkentést felfüggesztették (MNB, 2025). A kedvezőbb kamatkörnyezet vélhetően közrejátszott a kamatköltségek csökkenésében. Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások pénzügyi műveleteinek eredménye az utóbbi öt évben negatív

előjelű volt, ez idő alatt a tárgyévben volt a legnagyobb a veszteség (–54,5 milliárd forint). A beruházási és hosszú távú forgóeszközhitelek kifutása (NHP Hajrás, Széchenyi GO! stb.), a beruházások visszafogása és kivárási az új pályázatok kiírásáig a hitelállomány csökkenését eredményezte. A pénzügyi ráfordítások teljes összege 7,3 százalékkal, 15,3 milliárd forinttal 195,9 milliárd forintra mérséklődött, ezen belül a fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások összege 18,7 százalékkal, 16,8 milliárd forinttal csökkent a 2023. évi kifizetésekhez képest. A pénzügyi műveletekből 28,4 százalékkal, 56,0 milliárd forinttal kevesebb bevétel keletkezett 2024-ben, 141,4 milliárd forint, a különbség egyötöde a kapott kamatok 25,1 százalékos, 11,6 milliárd forint összegű csökkenéséből adódott. A csökkenés jelentős részét, mintegy 66 százalékát két vállalkozás pénzügyi műveleteiből származó egyéb bevételeinek visszaesése adta. Mindezen változások hatására a pénzügyi műveletek a bázisévhez képest közel négyszeres veszteséggel zárultak.

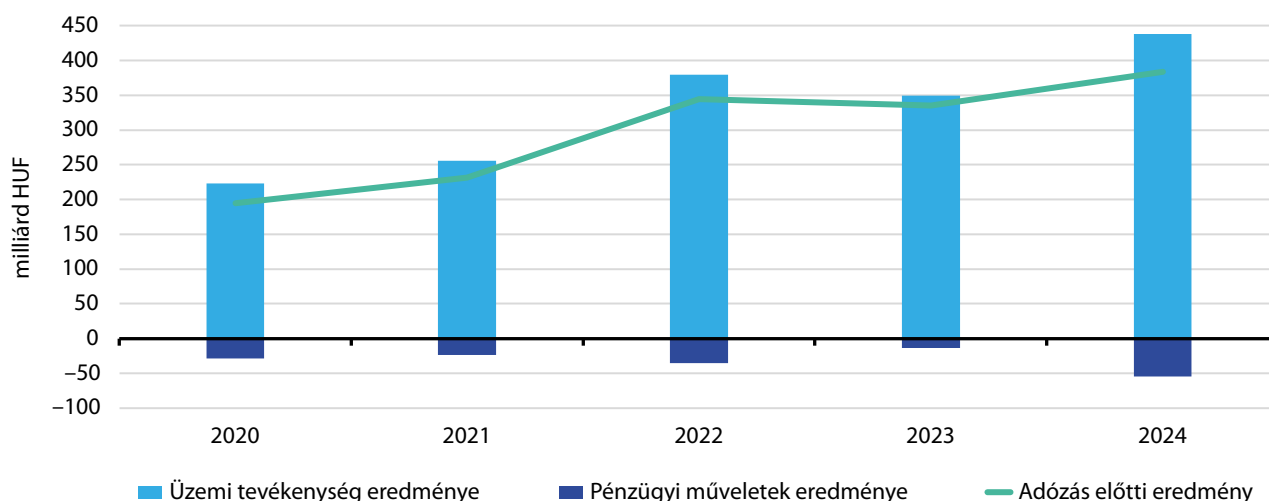
Az ágazat adózás előtti eredménye 48,4 milliárd forinttal (14,4 százalékkal) nőtt a 2023. évi értékhez (335,3 milliárd forint) képest, ezáltal 383,7 milliárd forintra emelkedett (15. ábra). Az adózás előtti eredmény alapján a vállalkozások 63,2 százaléka volt nyereséges 2024-ben, míg 33,8 százaléka (1286 vállalat) veszteségesnek bizonyult, és 3,0 százaléka, összesen 113 cég nullás eredményt ért el. A 2403 nyereségesen működő vállalat állította elő a teljes ágazat nettó árbevételének 92,2 százalékát (2023-ban pedig a 85,5 százalékát), miközben ez a vállalatcsoport rendelkezett az ágazati sajáttőke-állomány 93,2 százalékával (2023-ban 89,4 százalékával). A 2023-as évhez képest a nyereséges vállalkozások száma bár 5,8 százalékkal mérséklődött, de 10,7 százalékkal, 42,9 milliárd forinttal nagyobb adózás előtti eredményt ért el, emellett azonban árbevétel-arányos adózás előtti eredményük 6,71-ről 6,55 százalékra, sajáttőke-arányos adózás előtti eredményük 20,68 százalékról 18,81 százalékra csökkent. A veszteséges vállalkozások száma 8,3 százalékkal, veszteségeik 5,6 milliárd forinttal, azaz 8,7 százalékkal csökkentek az előző évhez viszonyítva. A nullás eredményt elérők száma 13,1 százalékkal esett vissza 2024-ben (13. melléklet).

A nyereséges vállalatok
tőke- és árbevétel-arányos
jövődíjazásuk romlott.

15. ábra

AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK FŐBB EREDMÉNYKATEGÓRIÁINAK ALAKULÁSA, 2020–2024

Forrás: Készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az ágazatban 2024-ben működő 3802 társas vállalkozás közül 306 vállalkozás volt többségi külföldi tulajdonban. Az üzemszám alapján az ágazati szereplők 8,0 százalékát képviselő többségi külföldi tulajdonú vállalkozások az ágazati üzemi eredmény 43,4 százalékát, az ágazati adózás előtti eredmény 36,2 százalékát termelték meg 2024-ben, ami 11,7, illetve 5,4 százalékponttal több, mint 2023-ban. Közülük 189 vállalkozás nyereséggel zárta a tárgy-

Az ágazati szereplők
8,0 százalékát képviselő
többségi külföldi tulajdonú
vállalkozások termelték
meg az adózás előtti
eredmény több mint
egyharmadát.

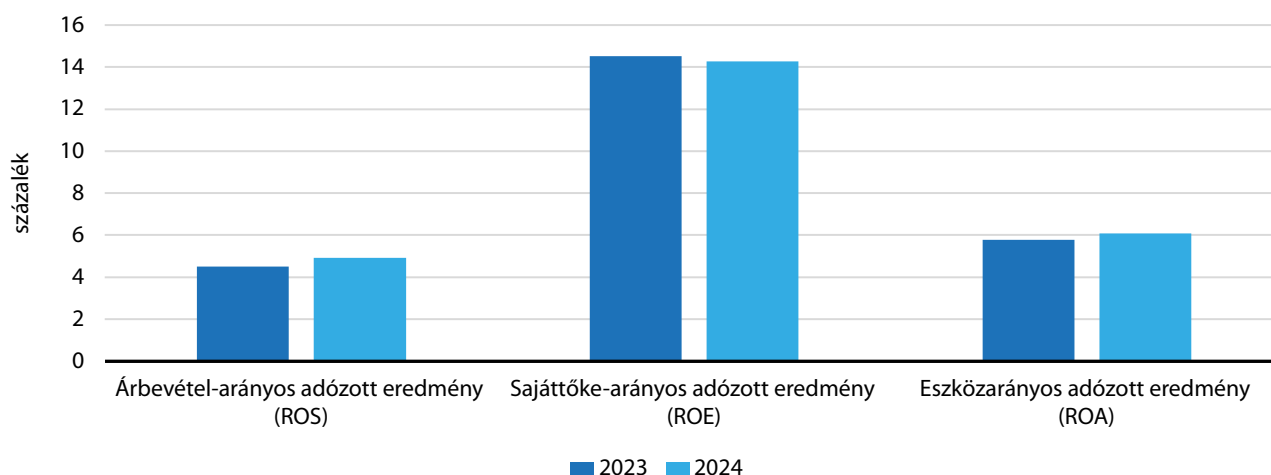
évet. A 3486 többségi belföldi tulajdonú vállalkozás (a vállalkozások 91,7 százaléka) az ágazati üzemi eredmény 54,2 százalékát és az ágazati adózás előtti eredmény 61,8 százalékát állította elő 2024-ben, ami 14,1, illetve 7,4 százalékponttal kevesebb, mint 2023-ban. Csaknem kétharmaduk (2199 vállalkozás) a tárgyévet üzemi eredmény szempontjából nyereséggel zárta.

A jövedelmezőségi mutatóértékek a bérjөvedelmezőség és a tőkearányos adózott eredmény kivételével kismértékben emelkedtek. Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások árbevétel-arányos adózott eredménye 0,4 százalékponttal 4,9 százalékra, az eszközárányos adózott eredmény 0,3 százalékponttal 6,1 százalékra nőtt a tárgyévben (16. ábra). Az élelmiszer-feldolgozó ágazat sajáttőke-arányos adózott eredménye 0,3 százalékpontos csökkenéssel 14,3 százalékos értéket ért el 2024-ben, ami az adózott eredmény 14,7 százalékos növekedéséből (+46,0 milliárd forint), valamint a saját tőke ezt meghaladó mértékű, 16,8 százalékos növekedéséből (+363,7 milliárd forint) adódott. A befektetett eszközök jөvedelmezősége 0,4 százalékponttal emelkedett, 11,3 százalékos szintre. A bérjөvedelmezőség 0,4 százalékpontos csökkenéssel 49,9 százalékot ért el 2024-ben.

A jөvedelmezőség csekély mértékben változott az elmúlt évhez képest.

16. ábra

FŐBB JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK ALAKULÁSA AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ ÁGAZATBAN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A tárgyévi sajáttőke-arányos jөvedelmezőség 0,3 százalékpontos csökkenésére ható tényezők vizsgálatát teszi lehetővé a Du Pont-összefüggés, amely a mutatót több tényezőre bontja le. Az alacsonyabb ROE-mutató leginkább a pénzügyi tőkeáttétel 17,3 százalékpontos csökkenéséből fakadt. További csökkentő tényező volt az összes eszköz forgási sebességének (azaz az eszközfelhasználási hatékonyságnak) 4,1 százalékpontnyi visszaesése. Mindezt a ROS-mutató 0,4 százalékponttal való növekedése nem tudta ellensúlyozni.

Az ágazati összes eladósodottság [(összes eszköz–saját tőke) / összes eszköz] évek óta tartó növekvő tendenciája tört meg 2023-ban, a tárgyévben pedig tovább csökkent a mutató 2,9 százalékponttal (57,3 százalék). Az eladósodottság mértéke (kötelezettségek a saját tőke arányában) is csökkent 15,7 százalékponttal, de értéke még így is 118,9 százalék, tehát a saját források nem fedezik teljes egészében a kötelezettségeket (11. melléklet). Az eladósodottság javulása részben a hitelezési aktivitás visszaesésének köszönhető, amelynek hátterében a magas kamatok és a pályázatos támogatások iránti kivárás áll.

Az eladósodottság javult, aminek hátterében részben a hitelezési aktivitás visszaesése állt.

A rövid távú fizetőképesség alakulását illetően a statikus mérleg alapú likviditási mutatók kis-mértékben romlottak a tárgyévben. Az általános likviditási ráta 143,9 százalékról 141,1 százalékra (–2,8 százalékpont) csökkent. Ha a forgóeszközök közül eltekintünk a készletektől, és csak a likvidebb eszközöket vesszük számításba, úgy a likviditási gyorsráta értéke 90,3 százalékról 88,9 százalékra (–1,4 százalékpont) esett. A rövid távú fizetőképességet dinamikus (intervallum szemléletben) kifejező működési cash flow/ rövid lejáratú kötelezettségek mutató – az ágazati működési cash flow legegyszerűbb (adózott eredmény + értékcsökkenés számítással történő) becslésével – viszont javult (28,9 százalékról és 30,3 százalékra).

Ágazati szinten a beszerzés, termelés és értékesítés alapvető, éven belüli logisztikai folyamatainak összesített időszükséglete kicsit emelkedett. A készletek forgási sebessége 49,0 napról 49,2 napra, a kintlévőségek időtartama 30,9-ről 32,1 napra növekedett, ezzel egyidőben a szállítói tartozások időtartama is hosszabbodott 39,8-ról 40,3 napra. Ennek következtében a pénzciklus (a készletezési időszak + a kintlévőségek időtartama – a szállítói tartozások időtartama) hossza – melyet saját vagy idegen forrásból finanszírozni szükséges – a 2023-as 40,0 naphoz képest kicsit hosszabb, 41,0 nap volt 2024-ben.

A javuló hosszú távú fizetőképességi mutatók és rövid távú dinamikus fizetőképesség, a tőkeerősség (39,7 százalékról 42,7 százalékra) és a befektetett eszközök fedezettségének (75,6 százalékról 79,5 százalékra) pozitív változása kedvező elmozdulást jelez, ugyanakkor a működési ciklus és a pénzciklus hosszabbodása, a jelentős ágazati eladósodottság miatt az ágazat kockázati kitettsége továbbra is magas, így ennek lehetséges kezelési módjai a jövőben is hangsúlyosak maradnak (11. melléklet).

Az ágazat kockázati
kitettsége 2024-ben is
magas volt.

Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások bevételei és ráfordításai

Az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások 2024. évi összes bevétele 7618,7 milliárd forintot tett ki, amely 4,2 százalékkal, 305,0 milliárd forinttal haladta meg a 2023. évi értéket (17. ábra). Az értékesítés nettó árbevétele 6952,4 milliárd forintról 5,3 százalékkal 7318,5 milliárd forintra emelkedett, 366,2 milliárd forintos bővülést realizálva. A növekedés forintban és százalékban kifejezve is nagyobb mértékben származott a belföldi (299,7 milliárd forint), mint az exportértékesítés (66,4 milliárd forint) emelkedéséből: a belföldi értékesítésé 6,6 százalékkal, az exportértékesítésé pedig ennél szerényebb mértékben, 2,8 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi értéket. Az ágazati értékesítés szerkezetében nem történt érdemi változás, az elmúlt években a nettó árbevétel kétharmad része belföldi, egyharmad része exportértékesítésből származott, a tárgyévben a belföldi árbevétel az értékesítés nettó árbevételének 66,2 százalékát tette ki.

Az ágazat összes bevétele
4,2 százalékkal
7618,7 milliárd forintra
bővült.

Az értékesítés nettó árbevételének növekedési üteme meghaladta az infláció mértékét. Az infláció 2023. évi kiugróan magas, 17,6 százalékos mértéke után 2024-ben átlagosan 3,7 százalékkal haladták meg a fogyasztói árak az egy évvel korábbiakat, ez azonban továbbra is magasabb volt a 2,6 százalékos uniós átlagnál (KSH, 2025e). Éven belül 3,0 és 4,6 százalék között ingadozott az előző év azonos időszakához viszonyított áremelkedés az egyes hónapokban. A mérséklődő inflációban a bázishatás is szerepet játszott, és az egyes termékcsoportoknál eltérő mértékben jelentkezett. A fogyasztói kosáron belül a szolgáltatások ára nőtt leginkább (8,9 százalékkal), de a termékcsoportok közül a szeszes italok, dohányárak és a ruházati cikkek is az átlagos szintet meghaladó mértékben drágultak. Az átlagnál kisebb mértékben emelkedett az élelmiszerek és a járműüzemanyagok ára éves szinten, míg a háztartási energia és a tartós fogyasztási cikkek olcsóbbá váltak az egy évvel korábbihoz mérten. Az élelmiszerek

Az értékesítés nettó
árbevételének növekedési
üteme meghaladta az
infláció mértékét.

fogyasztói ára átlagosan 2,8 százalékkal emelkedett a tárgyévben. Az élelmiszerek árváltozási dinamikája az év folyamán márciusig csökkent, a januárban még (az előző év azonos időszakához mért) 3,6 százalékos szint a harmadik hónapban már 0,7 százalékra esett, majd fokozatosan emelkedett, decemberre elérve az 5,4 százalékot (KSH, 2025f).

Az élelmiszer-infláció csökkenésében egyrészt szerepet játszott a mezőgazdasági termelői árak átlagosan 3,2 százalékos csökkenése (KSH, 2025g). Ezzel párhuzamosan a hazai élelmiszergyártás termelői árai is mérséklődtek, 1,8 százalékkal alacsonyabbak voltak, mint 2023-ban (KSH, 2025h). Az élelmiszerárak alakulására hatással voltak a 2024. június 30-ig érvényben lévő, az infláció csökkenését célzó hatósági intézkedések, a kötelező akciózás és az egyes élelmiszerek maximális kiskereskedelmi árára vonatkozó rendelkezések. Ugyanakkor az élelmiszer-feldolgozó ágazat termelésének volumene 2024-ben az előző évhez képest 4,0 százalékkal bővült (KSH 2025i). A belföldi eladások volumene 3,8 százalékkal, az exportértékesítés volumene még nagyobb mértékben, 6,6 százalékkal nőtt, a növekedés belföldi értékesítésnél négy, exportértékesítésnél egy hónap kivételével az egész évet jellemezte. Az értékesítés nettó árbevételének növekedése tehát az árak és a volumen növekedésének együttes következménye volt 2024-ben (KSH, 2025j és KSH, 2025k).

Az árbevétel 5,3 százalékos növekedése az árak és a volumen emelkedésének együttes következménye volt 2024-ben.

Az összes bevételen belül jóval kisebb részt képviseltek az egyéb bevételek és az aktivált saját teljesítmények, továbbá a pénzügyi műveletek bevételei (17. ábra). Az egyéb bevételek 12,3 százalékkal, 13,7 milliárd forinttal nőttek, így 2024-re értékük 125,0 milliárd forintra emelkedett. Az aktivált saját teljesítmények értéke viszont kétharmadára, 33,8 milliárd forintra apadt a tárgyévben. A pénzügyi műveletek bevételei 28,4 százalékkal, 56,0 milliárd forinttal mérséklődtek, és így 2024-re 141,4 milliárd forintot értek el. A kapott kamatok és kamatjellegű bevételek 11,6 milliárd forinttal csökkentek, a kapott osztalék, részesedés 52,0 millió forinttal emelkedett, az eredménycsoport értékének ezen felüli változását a részesedésekből származó bevételek és árfolyamnyereségek, a befektetett pénzügyi eszközökből származó bevételek és árfolyamnyereségek, valamint a pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek együttes összegének csökkenése befolyásolta.

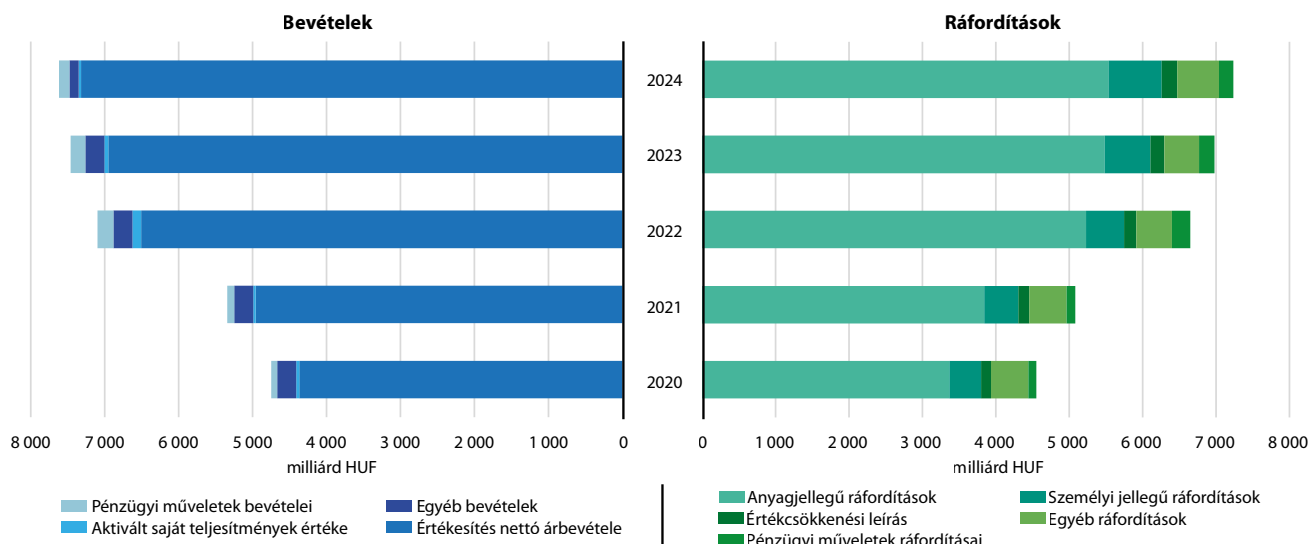
Az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások 2024. évi összes ráfordítása 7235,0 milliárd forint volt, ami 256,6 milliárd forinttal haladta meg a 2023. évi értéket, így ez 3,7 százalékos növekedést jelentett (17. ábra). A növekedés a pénzügyi műveletek ráfordításain kívül minden ráfordításcsoport esetében megfigyelhető volt, a változás mértéke az egyes ráfordításcsoportoknál nagy eltéréseket mutatott. Az anyagjellegű ráfordítások 1,0 százalékkal (+55,6 milliárd forint), a személyi jellegű ráfordítások 15,6 százalékkal (+97,0 milliárd forint) emelkedtek a tárgyévben. Az anyagjellegű ráfordítások növekedése az anyagköltségek 132,1 milliárd forintos (-3,4 százalékos) csökkenése ellenére következett be, az eladott áruk beszerzési értéke 68,1 milliárd forinttal (+9,2 százalékos) növekedett, továbbá emelkedett az igénybe vett szolgáltatások értéke. A személyi jellegű ráfordítások növekedésén belül a bérköltségek képviselték a növekedés legjelentősebb részét, 91,0 százalékát. A bérköltségek átlagosan 17,9 százalékkal, összesen 88,3 milliárd forinttal emelkedtek az ágazatban 2024-ben, meghaladva az 580 milliárd forintot. Az élelmiszer, ital és dohánytermékek gyártása ágazatban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos havi bruttó keresete 2024-ben 578 ezer forint volt. Az előző év 511 ezer forintos értékéhez képest átlagosan 13,1 százalékos béremelés ellenére a textil- és bőripar után ebben az ágazatban volt a második legalacsonyabb a havi bruttó átlagkereset, így az ágazati dolgozók átlagbére az iparra jellemző átlag (704 ezer forint) mindössze 82,1 százalékát érte el 2024-ben (KSH, 2025l). A bérek növekedésével egyidejűleg az átlagos állományi létszám 2,5 százalékkal 100 ezer fő fölé emelkedett 2023-hoz viszonyítva, így a feldolgozóiparon belül a korábbi évekhez hasonlóan a második legnagyobb foglalkoztató az élelmiszeripar volt. A bérköltségek mellett a bérjárulékok (+18,5 százalékos, 11,8 milliárd forint) és a személyi jellegű kifizetések (+13,1 százalékos, 6,6 milliárd forint) is emelkedtek. A pénzügyi műveletek ráfordításai 15,3 milliárd forinttal 195,9 milliárd forintra csökkentek, ezen belül

Az összes ráfordítás 3,7 százalékkal 7235,0 milliárd forintra nőtt.

a fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások 16,8 milliárd forinttal mérséklődtek, míg a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai kismértékben emelkedtek (9. melléklet).

17. ábra

AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK BEVÉTELEI ÉS RÁFORDÍTÁSAI, 2020–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az élelmiszeripari vállalkozások értékesítésből származó nettó árbevételének növekedése (+366,2 milliárd forint) az aktivált saját teljesítményeik értékének csökkenése mellett is (–18,9 milliárd forint) meghaladta az eladott áruk beszerzési értékének (+68,1 milliárd forint) bővülését, ezáltal az ágazat kibocsátása 2024-ben bár szerény mértékben, de tovább nőtt (11. melléklet). A mutató értéke 4,5 százalékkal 6540,3 milliárd forintra emelkedett. Mivel a bruttó termelési érték 279,2 milliárd forinttal emelkedett, a folyó termelőfelhasználás pedig 48,5 milliárd forinttal csökkent, ebből adódóan az ágazat bruttó hozzáadott értéke 21,2 százalékkal 1872,0 milliárd forintra bővült.

Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások eszközei és forrásai

Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások eszközállománya 5436,7 milliárd forintról 5914,7 milliárd forintra nőtt 2024-ben, amely 8,8 százalékos bővülést jelentett a bázisévi értékhez képest. A 477,9 milliárd forintos növekedés eszközoldalon legnagyobb mértékben a befektetett eszközök bővüléséből származott (+11,1 százalék, 316,0 milliárd forint), emellett a forgóeszközök 6,3 százalékkal, 158,8 milliárd forinttal emelkedtek a bázisévhez képest. Az aktív időbeli elhatárolások változása mérsékelt volt, mindössze 3,2 milliárd forinttal emelkedett (18. ábra).

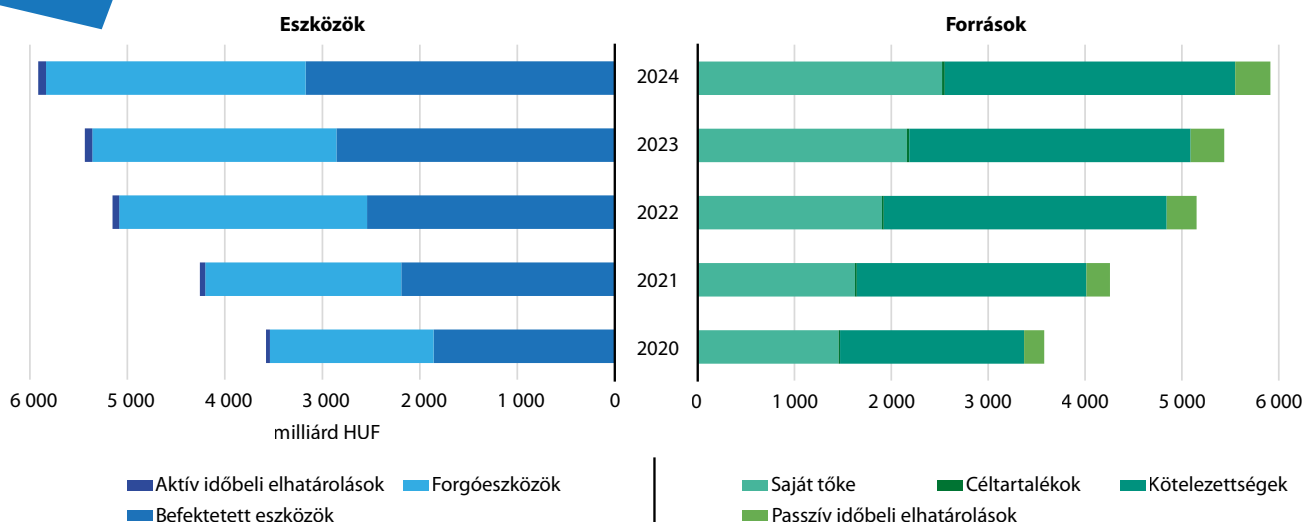
Az eszközállomány
8,8 százalékos növekedését
elsősorban a befektetett
eszközök bővülése
eredményezte.

A befektetett eszközök bázisévhez viszonyított 11,1 százalékos növekedését legnagyobb részben (95,0 százalékban) a tárgyi eszköz-állomány bővülése magyarázta, melynek értéke 12,1 százalékkal, 300,2 milliárd forinttal emelkedett. A forgóeszköz-állomány 2023-hoz viszonyítva 6,3 százalékos növekedéséhez minden eszközcsoport hozzájárult: a készletállomány

53,0 milliárd forinttal, a követelések 87,2 milliárd forinttal, a pénzeszközök 15,6 milliárd forinttal, az értékpapír-állomány 3,1 milliárd forinttal gyarapodott (10. melléklet).

18. ábra AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK ESZKÖZEI ÉS FORRÁSAI, 2020–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

A források 477,9 milliárd forintos növekedése háromnegyed részben a saját tőke bővülésének tulajdonítható, amely 363,0 milliárd forinttal haladta meg a bázisévi értéket. A kötelezettségek növekedése 94,1 milliárd forinttal (+3,2 százalék), a passzív időbeli elhatárolásoké 17,1 milliárd forinttal (+4,9 százalék), a céltartalékoké 3,1 milliárd forinttal (+12,1 százalék) járult hozzá az összes forrás bővüléséhez (18. ábra). A kötelezettségek növekedése a rövid lejáratú kötelezettségek 8,5 százalékos (+147,5 milliárd forint) bővüléséből adódott, ami így meghaladta az 1887 milliárd forintot, míg a hosszú lejáratú kötelezettségek összege 2,7 százalékkal, 28,7 milliárd forinttal 1047,1 milliárd forintra mérséklődött. A kötelezettségek összege így 2024-ben 2998,3 milliárd forintot tett ki. A rövid lejáratú kötelezettségeken belül a szállítói kötelezettségek 13,1 milliárd forinttal (+2,2 százalék), a tulajdonosokkal szembeni kötelezettségek 17,5 milliárd forinttal (+13,7 százalék), az egyéb kapott hitelek és kölcsönök összege 6,7 milliárd forinttal (+2,3 százalék) nőtt. A hosszú lejáratú kötelezettségeken belül a hosszú lejáratú banki hitelek 33,2 milliárd forinttal (–10,5 százalék), a tulajdonosok által nyújtott hosszú lejáratú kölcsönök 8,6 milliárd forinttal (–4,2 százalék) elmaradtak a bázisévi összegtől. Mindezeknek köszönhetően 2024-ben a kötelezettségek 34,9 százalékát (1047,1 milliárd forint) tette ki a hosszú lejáratú kötelezettségek összege, míg 63,0 százaléka (1887,7 milliárd forint) rövid lejáratú kötelezettség volt (19. ábra).

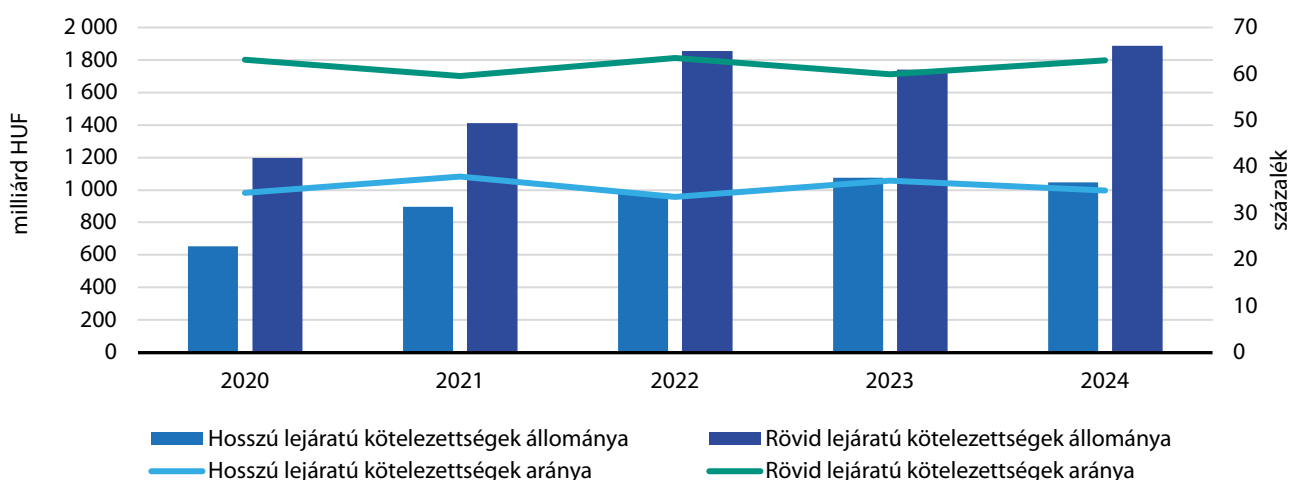
A források növekedése legnagyobb részben a saját tőke növekedésének tulajdonítható.

A saját tőke 2024-ben 16,8 százalékkal 2522,6 milliárd forintra nőtt. A saját tőke elemei közül a legnagyobb mértékben (+133,5 milliárd forinttal) az eredménytartalék növekedett, és ezzel 18,8 százalékos bővülést produkált. A lekötött tartalék 107,5 milliárd forinttal, a tőketartalék 80,5 milliárd forinttal haladta meg az előző évi értéket, az adózott eredmény 47,3 milliárd forinttal emelkedett. A jegyzett tőke 5,4 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi értéktől.

A rövid lejáratú kötelezettségek emelkedtek, míg a hosszú lejáratú kötelezettségek csökkentek 2024-ben.

19. ábra

AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK KÖTELEZETTSÉGEINEK VÁLTOZÁSA LEJÁRATI IDŐ SZERINT, 2020–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az élelmiszer-feldolgozó társas vállalkozások szakágazat, gazdálkodási forma és méretkategória szerint

Az élelmiszer-feldolgozó alágazatok közül a legnagyobb vállalkozásszámmal az italgyártással, valamint a pékáru és tésztafélék gyártásával foglalkozó vállalkozások rendelkeztek. A két alágazatban együttesen 2283 vállalkozás tevékenykedett a tárgyévben, és 60,0 százalékos részarányt képviseltek az élelmiszer-feldolgozáson belül (20. ábra). Ezt követte az egyéb élelmiszerek gyártása 12,7 százalékos, a húsfeldolgozás 9,3 százalékos, majd a gyümölcs- és zöldségfeldolgozás 8,7 százalékos részesedéssel. A tárgyévben 3,3 százalékos részarányt tudhatott magáénak a takarmány gyártása alágazat, és 2,7 százalékos részarányt képviselt a tejfeldolgozás. A bázisévhez hasonlóan ennél kisebb súllyal bírt a malomipar (1,9 százalék), a növényi, állati olaj gyártása (1,1 százalék), a halfeldolgozás (0,2 százalék) és a dohánytermék gyártása (0,2 százalék) alágazat. Minden alágazatban csökkent a vállalkozások száma az előző évhez képest. Összesen 282 vállalattal kevesebb folytatott gazdasági tevékenységet az ágazatban 2024-ben, mint 2023-ban, és ezen belül az italgyártásban (–74 vállalkozás, –6,1 százalék), a húsfeldolgozás alágazatban (–54 vállalkozás, –13,2 százalék) és a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás alágazatban (–49 vállalkozás, –13,0 százalék) volt a legmagasabb a csökkenés. Jelentős visszaesés volt még tapasztalható az egyéb élelmiszer gyártása alágazatban, ahol 43 vállalkozás (–8,2 százalék) szűnt meg 2024-ben, és a pékáru, tésztafélék gyártása alágazatban, ahol 31-gyel (–2,7 százalék) csökkent az üzemszám.

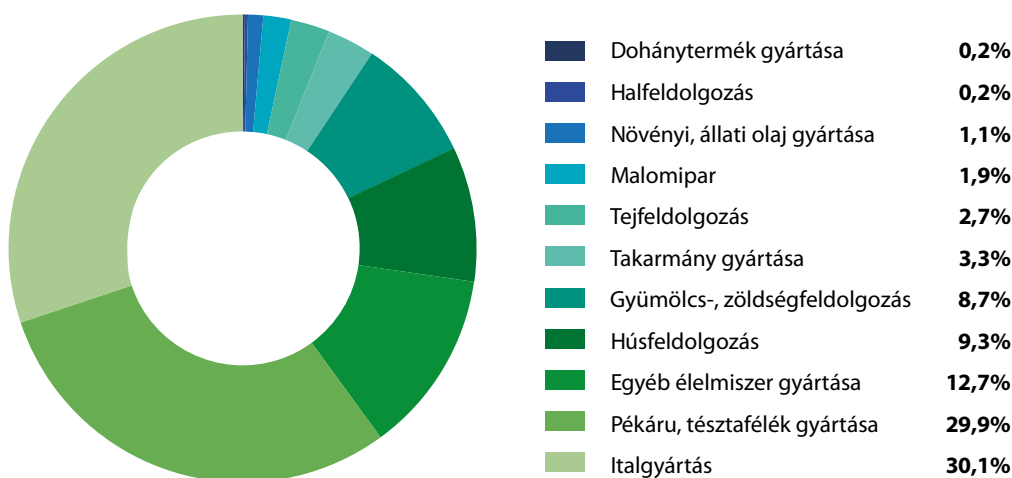
A legnagyobb vállalkozásszámmal továbbra is az italgyártás és a pékáru, tésztafélék gyártása alágazatok rendelkeztek.

Az értékesítés nettó árbevétele – a növényi, állati olaj gyártása, a malomipari termék és keményítő gyártása és a takarmány gyártása alágazatok kivételével – valamennyi alágazatban emelkedett 2024-ben. Az összesen 7318,5 milliárd forintos árbevétel legnagyobb részét (21,5 százalékát, 1576,8 milliárd forintot) 2024-ben is a húsfeldolgozás, -tartósítás, húskészítmény gyártása alágazat vállalkozásai érték el. Az árbevételből második helyen az italgyártás alágazat részesedett 15,2 százalékkal (1109,4 milliárd forint), s ezt követte az egyéb élelmiszer gyártása alágazat 14,6 százalékkal (1071,3 milliárd forint).

A legnagyobb árbevétel szintet továbbra is a húsfeldolgozás alágazat biztosította.

20. ábra

AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ ALÁGAZATOKBAN TEVÉKENYKEDŐ VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁNAK MEGOSZTLÁSA 2024-BEN

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az élelmiszer-feldolgozás árbevétele 366,2 milliárd forinttal emelkedett 2024-ben, ezen belül legjelentősebb növekedést az ital gyártása ágazat vállalatai érték el, ami 149,2 milliárd forintot tett ki a tárgyévben. Az ágazatok közül a második és harmadik helyen az egyéb élelmiszerek gyártása, illetve a pékáru és tésztafélék gyártása ágazat állt 82,4 és 82,3 milliárd forintos emelkedéssel. Jelentős, 45,5 milliárd forint árbevétel-növekedést realizált még a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás ágazat. A növényi, állati olaj gyártása ágazat vállalkozásai 32,7 milliárd forinttal, a malomipari termék, keményítő gyártás ágazat üzei 8,3 milliárd forinttal, a takarmány gyártása ágazat üzei 1,5 milliárd forinttal kevesebb bevételt realizáltak 2024. évi értékesítéseik során, mint egy évvel korábban (12. melléklet).

Az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások 383,7 milliárd forintos nyereségének (ami 48,4 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi értéket) legnagyobb hányadát, 15,9 százalékot (60,8 milliárd forintot) a pékáru, tésztafélék gyártása ágazat vállalatai produkálták, hasonlóan magas adózás előtti eredményt (15,1 százalék, 58,1 milliárd forint) ért el az ital gyártása ágazat. Ezt követte a húsfeldolgozás, -tartósítás ágazat 14,1 százalékos részaránnyal (53,9 milliárd forinttal), továbbá jelentős hozzájárulást biztosítottak még az eredményhez az egyéb élelmiszer gyártása ágazat vállalatai, 13,9 százalékos hányaddal (53,4 milliárd forinttal). A felsoroltakon kívül a dohánytermék gyártása, takarmány gyártása és a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás ágazatok nyeresége volt még jelentős (8,7, 8,1 és 7,9 százalékos részarány). Az italgyártás ágazat 44,9 százalékkal, 18,0 milliárd forinttal több nyereséget könyvelt el, mint egy évvel korábban. A tejfeldolgozás ágazat megduplázta eredményét 2024-ben (+8,2 milliárd forinttal 16,6 milliárd forintra növelte), a malomipari termék, keményítő gyártása és a takarmány gyártása ágazatok az előző évi nyereség másfélszeresét realizálták (előbbi +9,0 milliárd forinttal 25,5 milliárd forintot, utóbbi +10,8 milliárd forinttal 31,2 milliárd forintot ért el). Az egyéb élelmiszerek gyártása ágazat 30,7 százalékkal, 12,5 milliárd forinttal tudta növelni nyereségét. Kisebb mértékben emelkedett a dohánytermékek gyártása (+5,4 milliárd forint) és a pékáruk, tésztafélék gyártása (+1,1 milliárd forint) ágazatok adózás előtti eredménye. Legnagyobb visszaesés a növényi, állati olaj gyártása ágazatnál történt (–8,9 milliárd forint), kétharmadára, 20,8 milliárd forintra csökkent az eredmény. Az előző évi nyereség 86,1 százalékát (30,5 milliárd forint) realizálta a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás ágazat (–4,9 milliárd forint), 95,1 százalékát (53,9 milliárd forint) a húsfeldolgozás, -tartósítás ágazat (–2,8 milliárd forint).

A legnagyobb adózás előtti eredményt 2024-ben a pékáru, tésztafélék gyártása és az italgyártás ágazatok érték el.

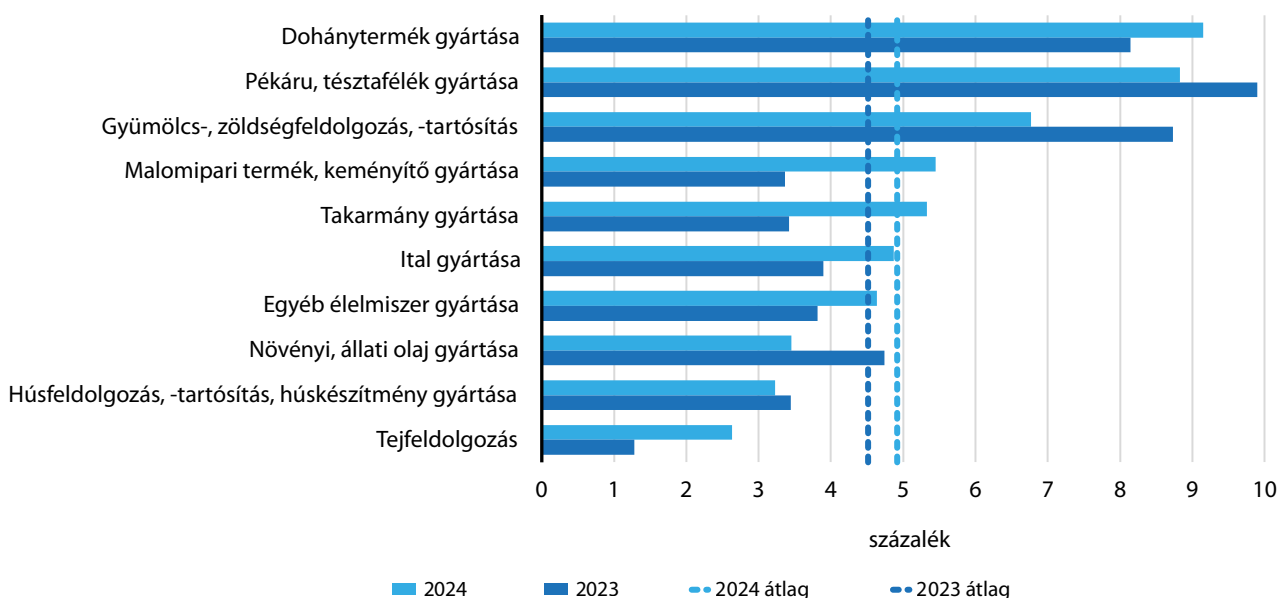
Az élelmiszer-feldolgozás saját tőkéjének 363,0 milliárd forintos gyarapodásához – a növényi és állati olaj gyártása kivételével – minden ágazat hozzájárult. A növényi és állati olaj gyártása alágazat saját tőkéje 8,2 milliárd forinttal (–8,6 százalék) 87,3 milliárd forintra csökkent. A malomipari termék, keményítő gyártása alágazat 62,2 milliárd forinttal (+48,9 százalék), az egyéb élelmiszer gyártása alágazat 60,2 milliárd forinttal (+22,0 százalék), az ital gyártása alágazat 59,0 milliárd forinttal (+15,1 százalék) növelte sajáttőke-állományát. Szintén jelentős mértékben, 55,3 milliárd forinttal (+37,8 százalék) emelkedett a takarmány gyártása alágazat és 48,0 milliárd forinttal (+23,1 százalék) a pékáru, tésztafélék gyártása alágazat sajáttőke-állománya. A gyümölcs-, zöldségfeldolgozás területén 13,4 százalékkal, értékben 27,4 milliárd forinttal, a húsfeldolgozás, -tartósítás alágazatban 6,1 százalékkal, 26,8 milliárd forinttal bővült ugyanezen forrás. A tejfeldolgozás alágazatban 12,0 százalék, a dohánytermék gyártása alágazatban 11,6 százalékos volt a bővülés üteme, előbbi 18,6 milliárd forinttal, utóbbi 13,5 milliárd forinttal növelte a tulajdonosi tőke értékét (12. melléklet).

A jövedelmezőséget tekintve megállapítható, hogy négy ágazatban, a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás, a növényi, állati olaj gyártása, a húsfeldolgozás, -tartósítás, hús-készítmények gyártása, valamint a pékáru, tésztafélék gyártása alágazatban romlott a ROE- és a ROS-mutató, a többi ágazat jövedelmezősége javult a tárgyévben. A sajáttőke-arányos nyereség tekintetében a legmagasabb értékkel – jelentősen meghaladva az ágazati átlag 15,2 százalékos értékét – a dohánytermék gyártása (25,9 százalék), a növényi, állati olaj gyártása (23,8 százalék) és a pékáru, tésztafélék gyártása alágazat rendelkezett (23,8 százalék). Ezt követte az egyéb élelmiszer gyártása (16,0 százalék) és a takarmány gyártása alágazat (15,5 százalék). A legmagasabb árbevétel-arányos jövedelmezőséggel – mely ugyancsak messze meghaladta az ágazati átlag 4,9 százalékos értékét – a dohánytermék gyártása alágazat rendelkezett (9,2 százalék). Ezt követte a pékáru, tésztafélék gyártása (8,8 százalék), és kiemelkedő ROS-értéket produkált még a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás (6,8 százalék). Átlagot meghaladó jövedelmezőséget ért el még a malomipari termék, keményítő gyártása (5,5 százalék) és a takarmány gyártása alágazat (5,3 százalék), az italgyártás ROS-mutatója pedig megegyezett az átlaggal (4,9 százalék). A többi ágazat árbevétel-arányos jövedelmezősége nem érte el az ágazati átlagot 2024-ben (21. ábra).

A legmagasabb sajáttőke-arányos és árbevétel-arányos nyereséget a dohánytermék gyártása alágazat érte el.

21. ábra

ÁRBEVÉTEL-ARÁNYOS ADÓZOTT EREDMÉNY (ROS) ALAKULÁSA A FŐBB ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ ALÁGAZATOKBAN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

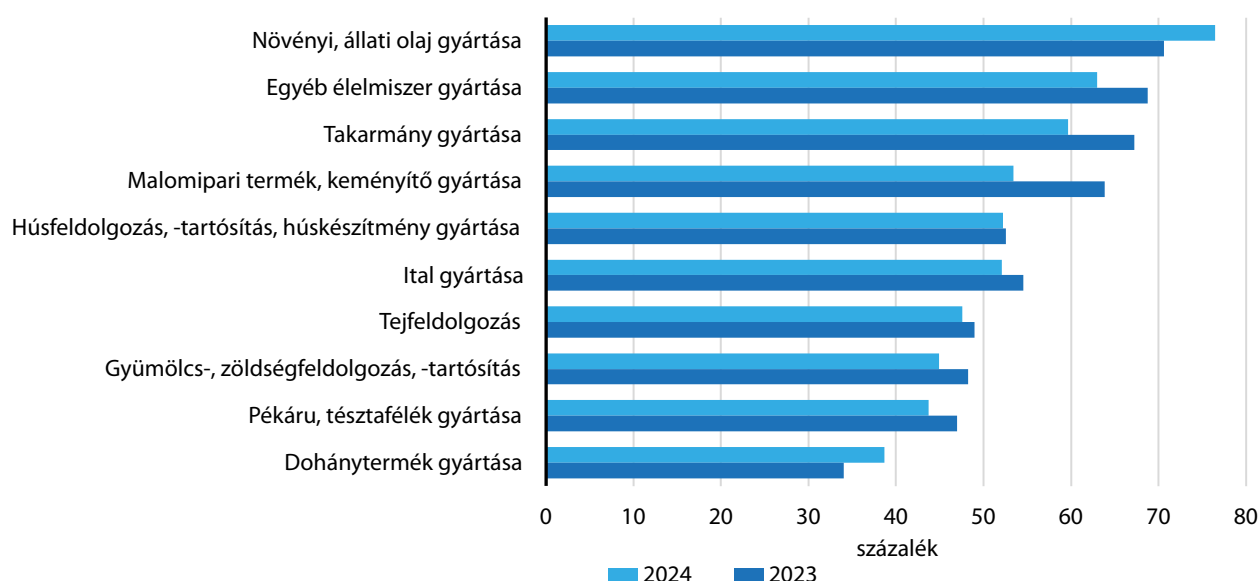
A kötelezettségek ágazati szinten 3,2 százalékkal, 94,1 milliárd forinttal emelkedtek a bázis-évhez viszonyítva, a változás az egyes alágazatoknál eltérően alakult. A legjelentősebb kötelezettségnövekedés a növényi, állati olaj gyártása terület vállalatainál történt 54,1 milliárd forintos értékben (+23,5 százalék). Ezt követte a húsfeldolgozás alágazat kötelezettségeinek növekedése 22,0 milliárd forintos értékben (+4,5 százalék). A dohánytermék gyártása 21,8 milliárd forinttal (+36,5 százalék), az ital gyártása alágazat 20,3 milliárd forinttal (+4,3 százalék), a pékáru, tésztafélék gyártása 14,7 milliárd forinttal (+8,0 százalék) és a tejfeldolgozás alágazat 8,6 milliárd forinttal (+5,8 százalék) növelte kötelezettségállományát. Jelentős, 35,8 milliárd forintos csökkenés (–5,9 százalék) volt tapasztalható az egyéb élelmiszer gyártása alágazatnál, továbbá mérséklődött a kötelezettségállomány a malomipari termék, keményítő gyártása (–7,5 milliárd forint, –3,3 százalék), a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás (–1,7 milliárd forint, –0,9 százalék) és a takarmány gyártása (–1,6 milliárd forint, –0,5 százalék) alágazatoknál (12. melléklet).

Az élelmiszer-feldolgozás finanszírozási kockázatát [kötelezettségek / (kötelezettségek + saját tőke)] kiszámítva láthatóvá válik, hogy a növényi, állati olaj gyártása és a dohánytermék gyártása kivételével az alágazatokban csökkent a pénzügyi kockázat, így nemcsak ágazati, de alágazati szinten is kimutatható a némileg kisebb kockázatvállalással járó finanszírozás (22. ábra).

A finanszírozási kockázat a növényi, állati olaj és a dohánytermék gyártása kivételével minden alágazatban mérséklődött.

22. ábra

FINANSZÍROZÁSI KOCKÁZAT ALAKULÁSA AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ ALÁGAZATOKBAN, 2023–2024

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

Az élelmiszer-feldolgozó tevékenységet végző társas vállalkozások egyötöde (779 vállalkozás) nem alkalmazott a tárgyévben munkavállalót. Ezek a társaságok minimális árbevéttel és sajáttőke-értékkel rendelkeztek, és 19,1 milliárd forint (5 százalék) adózás előtti nyereséget realizáltak. A vállalkozások 17,5 százaléka 1 főt, 36,6 százaléka 2–9 főt foglalkoztatott, azonban ezek az ágazati árbevételre, sajáttőke-állományra és adózás előtti eredményre csekély hatást gyakoroltak. A 10 és 49 fő közötti létszámmal az ágazat társaságainak 17,4 százaléka (660 vállalat) rendelkezett a tárgyévben, az árbevétel és az eredmény generálásában azonban ennél kisebb szerepet töltöttek be. Az 50–249 főt foglalkoztató vállalkozások az ágazat társaságainak csak 6,4 százalékát tették ki (245 vállalat), viszont az összes árbevételnek a 28,2 százalékát, a

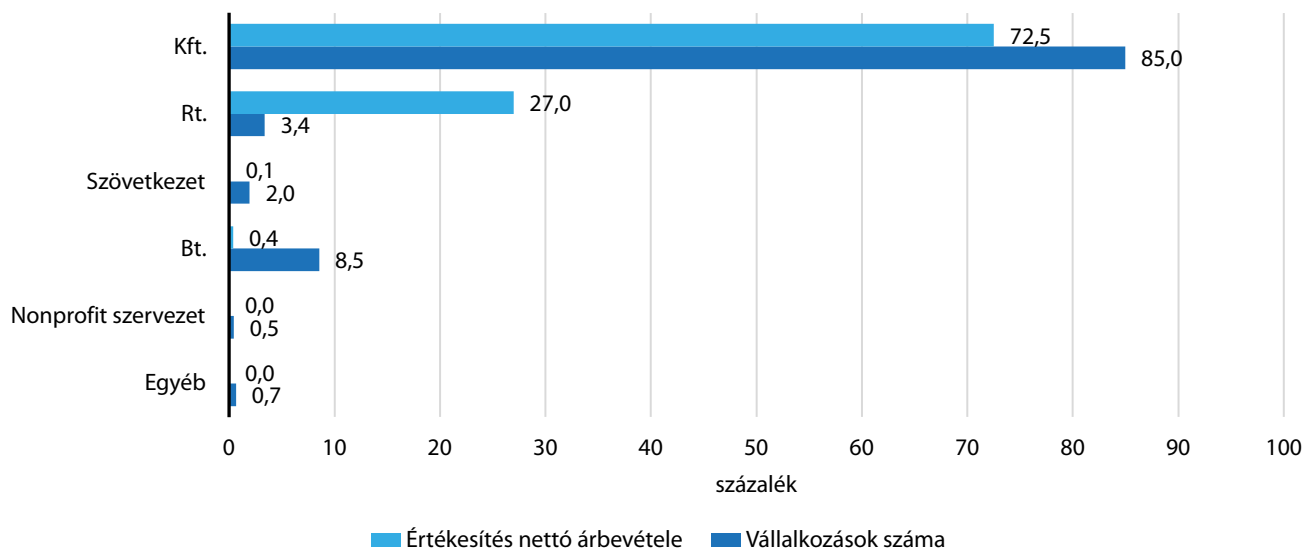
saját tőkének a 28,6 százalékát, az adózás előtti eredménynek pedig a 29,0 százalékát képviselték, hasonlóan a bázisévi adatokhoz. A 250 vagy annál több főt foglalkoztató nagyvállalatok aránya mindössze 1,7 százalékot jelentett (64 társaság), azonban az árbevételnek az 56,1 százalékát, a saját tőkének a 49,5 százalékát, az adózás előtti eredménynek pedig az 50,3 százalékát biztosították, azaz mindhárom területen igen jelentős részarányt képviseltek csakúgy, mint a bázisévben. A külföldi tulajdon részaránya a jegyzett tőkén belül az alkalmazotti létszám emelkedésével együtt folyamatosan nőtt. Az 50 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató üzemeket tekintve (az alkalmazottat nem foglalkoztató vállalkozások kivételével) a külföldi tulajdonosi részarány alacsonyabb volt, mint a belföldi magántulajdoné. Az 50–249 fős csoport esetében azonban az arány megfordult a külföldi tulajdon javára (11,9 és 43,5 százalék), és ez a jellegzetesség tovább erősödött a 250 fős és afeletti kategóriában, ahol egyértelműen a külföldi tulajdon szerepe volt meghatározó (2,1 százalék belföldi, 52,8 százalék külföldi tulajdon).

A gazdálkodási formát illetően hasonló összefüggéseket lehetett feltárni (23. ábra). Az élelmiszer-feldolgozó társaságok legnagyobb hányada (85,0 százaléka, 3230 társaság) továbbra is kft. formában működött. Ezek a vállalatok biztosították 2024-ben az ágazati árbevétel 72,5 százalékát, az ágazati saját tőke 73,1 százalékát és az ágazati adózás előtti nyereség 76,8 százalékát, így pénzügyi szempontból a legmeghatározóbb vállalati körnek tekinthetők. Mellettük jelentős árbevételt értek el a részvénytársaságok is (129 vállalat, az üzemek 3,4 százaléka, az ágazati árbevétel 27,0 százaléka). A bt. formában működő társaságok (325 vállalat, az üzemek 8,5 százaléka) jóval kisebb részesedést jelentettek: mindhárom területen 1,0 százalék alatti értékeket képviseltek az ágazati aggregált értékekhez képest. A jegyzett tőkén belüli külföldi tulajdon részaránya a bt.-k (56,2 százalék), rt.-k (43,3 százalék) és a kft.-k (42,2 százalék) esetében volt meghatározó.

A legjellemzőbb gazdálkodási forma továbbra is a korlátolt felelősségű társaság volt.

23. ábra

AZ EGYES GAZDÁLKODÁSI FORMÁK RÉSZARÁNYA A VÁLLALKOZÁSOK SZÁMA ÉS AZ ÁRBEVÉTEL ALAPJÁN 2024-BEN

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

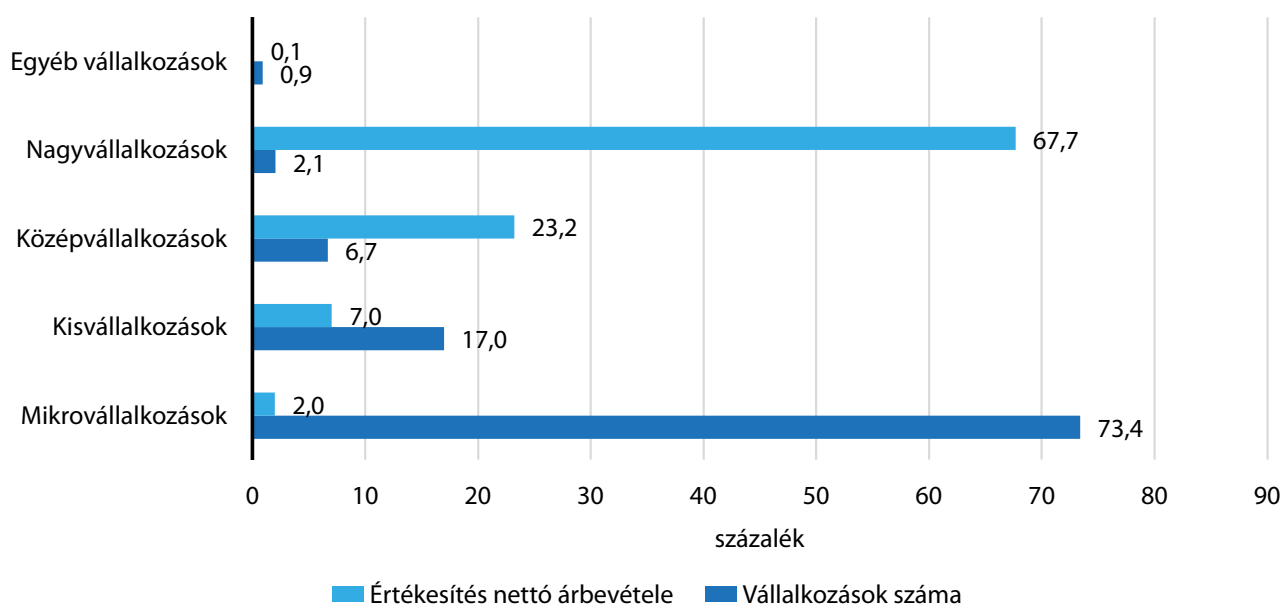
Bár az élelmiszer-feldolgozó társaságok legnagyobb részét az ágazati jellegzetességnek megfelelően a mikrovállalkozások alkották 2024-ben is (73,4 százalék, 2790 vállalat), az ágazati árbevételre, saját tőkére és adózás előtti eredményre gyakorolt hatásuk nem volt jelentős. Lényegesen fontosabb volt a kis-, közép- és nagyvállalatok szerepe az árbevétel, a saját tőke és a nyereség alakításában (24. ábra). A 646 kisvállalat (17,0 százalék) biztosította az árbe-

Az ágazati teljesítményben a közép- és nagyvállalatok szerepe volt meghatározó.

vétel 7,0 százalékát, a saját tőke 10,7 százalékát és az adózás előtti nyereség 9,3 százalékát. A 254 középvállalat (6,7 százalék) termelte meg az árbevétel 23,2 százalékát, a saját tőke 26,2 százalékát, az adózás előtti eredmény 26,4 százalékát. A 78 nagyvállalat (2,1 százalék) állította elő az ágazati árbevétel 67,7 százalékát, a saját tőke 57,8 százalékát, az adózás előtti nyereség 62,6 százalékát. A külföldi tulajdon részaránya a nagyvállalatoknál és a középvállalkozásoknál volt jelentős, 54,1 százalék és 38,3 százalék a jegyzett tőkén belül (13. melléklet).

24. ábra

AZ EGYES MÉRETKATEGÓRIÁK RÉSZARÁNYA A VÁLLALKOZÁSOK SZÁMA ÉS AZ ÁRBEVÉTEL ALAPJÁN 2024-BEN

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

MELLÉKLETEK

1. melléklet:	Módszertani megjegyzések a NAV-adatbázissal kapcsolatban	49
2. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások főbb pénzügyi adatai néhány kiemelt gazdasági ágban, 2023	51
3. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások főbb pénzügyi adatai néhány kiemelt gazdasági ágban, 2024	52
4. melléklet:	Pénzügyi mutatók képlete	53
5. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások pénzügyi mutatóinak alakulása a mezőgazdasági, vadgazdálkodási és halászati ágazatban, 2023–2024	54
6. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások eredménykimutatásának főbb tételei a mezőgazdasági, vadgazdálkodási és halászati ágazatban, 2023–2024	55
7. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások eszközei és forrásai a mezőgazdasági, vadgazdálkodási és halászati ágazatban, 2023–2024	56
8. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások főbb pénzügyi adatai a mezőgazdasági, vadgazdálkodási és halászati ágazatban néhány jellemző szerint, 2024	57
9. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások eredménykimutatásának főbb tételei az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó ágazatban, 2023–2024	58
10. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások eszközei és forrásai az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó ágazatban, 2023–2024	59
11. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások pénzügyi mutatóinak alakulása az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó ágazatban, 2023–2024	60
12. melléklet:	A kettős könyvelést végző társas vállalkozások főbb pénzügyi adatai az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó szakágazatokban, 2023–2024	61
13. melléklet:	A kettős könyvelést vezető társas vállalkozások főbb pénzügyi adatai az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó ágazatban néhány jellemző szerint, 2024	62

1. melléklet: MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK A NAV-ADATBÁZISSAL KAPCSOLATBAN

A NAV adatállományában csak az év végén is működő, adóbevallást készítő és azt a tárgyévet követő május 31-ig hibamentesen benyújtó társas vállalkozások adatai szerepelnek, az adatbázis az év közben megszűnt vagy átalakult gazdálkodó egységekre vonatkozó adatokat nem tartalmaz. A jogutód teljesítményéről a működés megkezdésétől számítva csak részadatok állnak rendelkezésre.

Az egyszerűsített vállalkozási adó (eva), a kisadózók tételes adója (kata), valamint a kisvállalkozói adó szerint adózó, kettős könyvvizsgáló végző vállalkozások nem képezik vizsgálatunk tárgyát.

Az elemzés a kettős könyvvizsgáló végző mezőgazdasági társas vállalkozások pénzügyi helyzetére terjed ki, így vizsgálatunk az erdőgazdálkodásból származó eredményt nem tartalmazza, azonban ágazati összehasonlításként szerepeltetjük.

Vizsgálatunk a korábbi évekhez képest eltérő üzleti évet választó közép- és nagyvállalkozásokat is tartalmaz, amennyiben azok választott bevallási időszaka az adatszolgáltatást megelőző időpontra esett, azaz az elemzéshez szükséges adataik mindkét vizsgált évre rendelkezésünkre álltak.

Azok a normál üzleti évet választó közép- és nagyvállalkozások, amelyek kizárólag a bázisévben (2023) szerepelnek az adatbázisban, a torzítás elkerülése végett kikerültek az elemzésből. Ezek alapján a mezőgazdaságban 3 normál üzleti évet választó üzem adatait hagytuk figyelmen kívül, amelyek árbevétele együttesen 5,3 milliárd forint, adózás előtti eredménye -221,4 millió forint, saját tőkéje pedig 8,6 milliárd forint volt 2023-ban. Ezek részesedése a teljes sokaságból rendre 0,2, -0,1 és 0,3 százalék volt a bázisévben. Az élelmiszeriparnál 11 normál üzleti évet választó bázisévben szereplő üzemet nem állt módunkban az összehasonlító elemzésbe vonni, amelyek árbevétele együttesen 64,2 milliárd forint, adózás előtti eredménye -4,3 milliárd forint, saját tőkéje pedig 14,9 milliárd forint volt 2023-ban. Ezek részesedése a teljes sokaságból rendre 0,9, -1,3 és 0,7 százalék volt a bázisévben.

A 2023. évben a mérlegtételek közé bekerült a halasztott adókövetelés és adókötelezettség, amely fogalmak a magyar számviteli törvényben 2023 decembere óta vannak jelen.

A társas vállalkozások 2019. január elsejétől csoportos adózás formájában is bevallhatják adókötelezettségüket, amennyiben a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvényben (a továbbiakban: Tao. törvény)³ meghatározott csoportos társasági adóalanyra vonatkozó feltételeknek eleget tesznek, amelyek a szervezeti formára, kapcsoltsági viszonyra és a számviteli rendszerre irányulnak. A csoportos társasági adóalany létrehozásához legalább két adózó szükséges. A Tao. törvény rendelkezései alapján 2023-ban 210, 2024-ben pedig 252 vállalkozás választotta a csoportos társasági adózás lehetőségét 63, valamint 67 csoportos társasági adóalanyt létrehozva.

A foglalkoztatottak száma szerinti csoportosításnál „0 fő” olyan esetben szerepel, ha a vállalkozás nem közölt létszámadatot, vagy ha a munkát végzők az adott vállalkozással munkakapcsolatban lévő, más gazdálkodó szervezetnél vannak nyilvántartva.

³ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600081.tv>

4. táblázat: A MIKRO-, KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK (KKV-K) NAGYSÁGCSOPORTJAINAK ISMÉRVEI

A vállalkozás nagysága	Összes foglalkoztatott száma	Éves nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg
Mikrovállalkozás	10 főnél kevesebb	Árbevétel: legfeljebb 2 millió euró (0,8 milliárd forint) vagy mérlegfőösszeg: legfeljebb 2 millió euró (0,8 milliárd forint)
Kisvállalkozás	10–50 fő	Árbevétel: legfeljebb 10 millió euró (4,0 milliárd forint) vagy mérlegfőösszeg: legfeljebb 10 millió euró (4,0 milliárd forint)
Középvállalkozás	51–250 fő	Árbevétel: legfeljebb 50 millió euró (19,8 milliárd forint) vagy mérlegfőösszeg: legfeljebb 43 millió euró (17,0 milliárd forint)

Megjegyzés: A forintban kifejezett értékhatarokat az MNB által közölt középfolyamon, 2023-ban 381,95 forint/euróval, 2024-ben 395,20 forint/euróval számoltuk.

Forrás: 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlesztésük támogatásáról

A kkv-besoroláshoz a 2004. évi kis- és középvállalkozásokról, fejlesztésük támogatásáról szóló törvényben foglaltakat vettük figyelembe (4. táblázat), a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó kritérium kivételével⁴. A besoroláson kívül eső vállalkozások az „Egyéb vállalkozások” kategóriában szerepelnek. Ezek egyfelől méretük szerint nagyvállalatok, vagy azért nem minősülnek kkv-nak, mert az állam vagy az önkormányzat közvetlen tulajdoni részesedése a jegyzett tőke alapján külön-külön vagy együttesen meghaladja a 25 százalékot.

A nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazásának bevezetéséhez kapcsolódó, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXVIII. törvény (IFRS) szerinti adózásra⁵ váltó üzemek száma továbbra is elenyésző volt, 2024-ben mindössze három élelmiszeripari vállalkozás nyújtotta be adóbevallását ilyen formában.

⁴ A társas adóbevallások rendelkezésre álló adatai nem teszik lehetővé a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó kritérium teljesülésének vizsgálatát.

⁵ <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1500178.TV>

2. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK FŐBB PÉNZÜGYI ADATAI NÉHÁNY KIEMELT GAZDASÁGI ÁGBAN, 2023

Megnevezés	Mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat	Erdő-gazdálkodás	Élelmiszerek, italok és dohánytermékek gyártása	Egyéb ipar	Egyéb	Összesen
Gazdálkodó szervezetek						
Száma, db	8 977	1 797	4 084	23 818	169 910	208 586
Ebből nyereségesek aránya, százalék	56,8	61,4	62,5	62,1	59,0	59,3
Eszközállomány és idegen forrás						
Eszközállomány, millió HUF	5 101 760	322 548	5 436 729	47 863 404	73 767 509	132 491 950
Kötelezettségek az eszközállomány százalékában	37,5	26,1	53,4	47,2	56,4	52,1
Bevételek, ráfordítások, millió HUF						
Értékesítésből származó nettó árbevétel	3 028 885	217 132	6 952 354	45 689 799	59 281 923	115 170 093
Ráfordítások összesen	3 510 540	238 639	6 976 067	48 489 553	61 090 204	120 305 002
Ebből: üzemi tevékenység ráfordításai	3 442 275	234 237	6 764 799	46 584 299	59 288 587	116 314 198
adójellegű ráfordítások	20 119	3 050	302 094	366 247	1 254 930	1 946 441
Adójellegű ráfordítások az összes ráfordítás százalékában	0,57	1,28	4,33	0,76	2,05	1,62
Eredmény, millió HUF						
Üzemi tevékenység nyeresége	258 844	19 420	400 039	2 647 760	4 607 969	7 934 031
vesztesége	-68 021	-2 806	-50 883	-1 454 308	-797 569	-2 373 586
eredménye	190 823	16 613	349 157	1 193 452	3 810 400	5 560 444
Adózás előtti nyereség	273 556	22 070	399 099	2 388 359	4 787 387	7 870 472
veszteség	-72 163	-3 078	-63 828	-437 230	-800 502	-1 376 802
eredmény	201 392	18 992	335 271	1 951 130	3 986 885	6 493 670
Jövedelmezőség, százalék						
Árbevétel-arányos adózott eredmény, ROS	6,2	8,1	4,5	4,5	6,6	5,4
Tőkearányos adózott eredmény, ROE	6,1	8,9	14,5	10,7	14,1	11,8
Eszközarányos adózott eredmény, ROA	3,7	5,4	5,8	4,3	5,3	4,7

Forrás: NAV-adatok és NAV-gyorsjelentés alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

3. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK FŐBB PÉNZÜGYI ADATAI NÉHÁNY KIEMELT GAZDASÁGI ÁGBAN, 2024

Megnevezés	Mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat	Erdő-gazdálkodás	Élelmiszerek, italok és dohánytermékek gyártása	Egyéb ipar	Egyéb	Összesen
Gazdálkodó szervezetek						
Száma, db	8 570	1 659	3 802	22 123	157 055	193 209
Ebből nyereségesek aránya, százalék	60,1	52,6	63,2	61,1	59,0	59,3
Eszközállomány és idegen forrás						
Eszközállomány, millió HUF	5 340 694	319 318	5 914 650	50 254 261	75 193 295	137 022 218
Kötelezettségek az eszközállomány százalékában	36,0	25,9	50,7	47,8	53,2	50,4
Bevételek, ráfordítások, millió HUF						
Értékesítésből származó nettó árbevétel	3 021 759	198 699	7 318 541	43 795 420	61 488 317	115 822 736
Ráfordítások összesen	3 445 056	218 345	7 205 455	45 639 018	62 691 335	119 199 210
Ebből: üzemi tevékenység ráfordításai	3 372 682	216 071	7 009 520	43 936 154	61 019 269	115 553 695
adójellegű ráfordítások	23 154	3 674	332 798	369 829	1 048 537	1 777 992
Adójellegű ráfordítások az összes ráfordítás százalékában	0,67	1,68	4,62	0,81	1,67	1,49
Eredmény, millió HUF						
Üzemi tevékenység nyeresége	257 183	11 219	483 236	2 311 048	4 513 105	7 575 791
vesztesége	-55 474	-4 036	-44 992	-471 962	-816 327	-1 392 790
eredménye	201 709	7 184	438 244	1 839 086	3 696 777	6 183 001
Adózás előtti nyereség	261 723	14 766	441 961	1 981 004	4 589 552	7 289 005
veszteség	-65 687	-3 790	-58 259	-750 324	-907 896	-1 785 957
eredmény	196 036	10 975	383 702	1 230 680	3 681 656	5 503 049
Jövedelmezőség, százalék						
Árbevétel-arányos adózott eredmény, ROS	6,1	4,9	4,9	3,0	6,3	4,7
Tőkearányos adózott eredmény, ROE	5,6	5,0	14,3	6,7	12,5	9,6
Eszközarányos adózott eredmény, ROA	3,4	3,1	6,1	2,6	5,2	4,0

Forrás: NAV-adatok és NAV-gyorsjelentés alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

4. melléklet: PÉNZÜGYI MUTATÓK KÉPLETE

Megnevezés	Számítások
Vagyoni helyzet	
Befektetett eszközök aránya (%)	Befektetett eszközök / Eszközök összesen
Forgóeszközök aránya (%)	Forgóeszközök / Eszközök összesen
Tőkeerősség (%)	Saját tőke / Források összesen
Jegyzett tőke aránya (%)	Jegyzett tőke / Források összesen
Kötelezettség aránya (%)	Kötelezettségek / Források összesen
Befektetett eszközök fedezettsége (%)	Saját tőke / Befektetett eszközök
Saját tőke növekedése (%)	Saját tőke / Jegyzett tőke
Forgótőke alakulása (millió HUF)	Forgóeszközök – Rövid lejáratú kötelezettségek
Forgótőke aránya (%)	Forgótőke / Saját tőke
Pénzügyi helyzet	
Likviditási ráta (%)	Forgóeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek
Likviditási gyorsráta (%)	(Forgóeszközök – Készletek) / Rövid lejáratú kötelezettségek
Pénzhányad (%)	(Pénzeszközök + Értékpapírok) / Rövid lejáratú kötelezettségek
Pénzeszköz-likviditás (%)	Pénzeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek
Hitelfedezettség (%)	Vevők / Szállítók
Hitelfedezettségi mutató (%)	Követelések / Rövid lejáratú kötelezettségek
Megtérülési mutatók	
Készletek forgási sebessége (nap)	(Készletek×365) / Értékesítés nettó árbevétele
Kintlévőségek időtartama (nap)	(Vevők×365) / Értékesítés nettó árbevétele
Szállítói tartozások időtartama (nap)	(Szállítók×365) / Anyagjellegű ráfordítások
Jövedelemhelyzet	
Bruttó termelési érték (Kibocsátás) (millió HUF)	Feldolgozóipar kivételével: Értékesítés nettó árbevétele + Aktivált saját teljesítmények – ELÁBÉ – Közvetített szolgáltatások Feldolgozóiparban: Értékesítés nettó árbevétele + Aktivált saját teljesítmények – ELÁBÉ
Nettó termelési érték (millió HUF)	Bruttó termelési érték – Anyagköltség – Igénybe vett szolgáltatások – Amortizáció
Folyó termelőfelhasználás (millió HUF)	Feldolgozóipar kivételével: Anyagköltség + Igénybe vett szolgáltatások + Egyéb szolgáltatások – Földbérleti díj Feldolgozóiparban: Anyagköltség + Igénybe vett szolgáltatások + Egyéb szolgáltatások + Közvetített szolgáltatások – Földbérleti díj
Bruttó hozzáadott érték (millió HUF)	Kibocsátás – Folyó termelőfelhasználás
Tárgyi eszközök hatékonysága (%)	Nettó termelési érték / Tárgyi eszközök összesen
Eszközfelhasználási hatékonyság (%)	Értékesítés nettó árbevétele / Összes eszköz
Jövedelmezőség	
Árbevétel-arányos adózott eredmény, ROS (%)	Adózott eredmény / Értékesítés nettó árbevétele
Tőkearányos adózott eredmény, ROE (%)	Adózott eredmény / Saját tőke
Eszközarányos adózott eredmény, ROA (%)	Adózott eredmény / Eszközök összesen
Befektetett eszközök jövedelmezősége (%)	Adózott eredmény / Befektetett eszközök
Bérfelhasználás jövedelmezősége (%)	Adózott eredmény / Bér és személyi jellegű ráfordítás
1 főre jutó adózott eredmény (millió HUF)	Adózott eredmény / Átlagos állományi létszám
Saját tőke jövedelmezősége (%)	Adózás előtti eredmény / Saját tőke
Tőkeáttételi mutatók	
Eladósodottság foka (%)	Kötelezettségek / Eszközök összesen
Eladósodottság mértéke (%)	Kötelezettségek / Saját tőke
Nettó eladósodottság foka (%)	(Kötelezettségek – Követelések) / Saját tőke
Finanszírozási kockázat (%)	Kötelezettségek / (Kötelezettségek + Saját tőke)

Forrás: készült az AKI Pénzügykutatási Osztályán

**5. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK
PÉNZÜGYI MUTATÓINAK ALAKULÁSA A MEZŐGAZDASÁGI,
VADGAZDÁLKODÁSI ÉS HALÁSZATI ÁGAZATBAN, 2023–2024**

Megnevezés	2023	2024	Változás
Vagyoni helyzet			
Befektetett eszközök aránya (%)	53,8	55,4	1,6
Forgóeszközök aránya (%)	44,3	42,9	-1,4
Tőkeerősség (%)	60,1	61,3	1,2
Jegyzett tőke aránya (%)	6,5	6,4	-0,1
Kötelezettség aránya (%)	37,5	36,0	-1,5
Befektetett eszközök fedezettsége (%)	111,6	110,6	-0,9
Saját tőke növekedése (%)	930,3	963,4	33,1
Forgótőke alakulása (millió HUF)	1 058 035	1 046 599	-11 436
Forgótőke aránya (%)	34,5	32,0	-2,6
Pénzügyi helyzet			
Likviditási ráta (%)	188,1	184,1	-4,1
Likviditási gyorsráta (%)	118,7	118,3	-0,4
Pénzhányad (%)	45,3	46,0	0,7
Pénzeszköz-likviditás (%)	40,5	40,1	-0,4
Hitelfedezettség (%)	85,2	89,1	3,8
Hitelfedezettségi mutató (%)	73,4	72,3	-1,2
Megtérülési mutatók			
Készletek forgási sebessége (nap)	100,4	98,9	-1,5
Kintlévőségek időtartama (nap)	42,6	42,7	0,0
Szállítói tartozások időtartama (nap)	55,8	55,7	0,0
Jövedelemhelyzet			
Bruttó termelési érték (Kibocsátás) (millió HUF)	2 524 142	2 470 069	-54 073
Nettó termelési érték (millió HUF)	344 522	390 226	45 704
Folyó termelőfelhasználás (millió HUF)	1 807 317	1 734 279	-73 038
Bruttó hozzáadott érték (millió HUF)	716 825	735 791	18 965
Tárgyi eszközök hatékonysága (%)	13,8	14,7	0,9
Eszközfelhasználási hatékonyság (%)	59,4	56,6	-2,8
Jövedelmezőség			
Árbevétel-arányos adózott eredmény, ROS (%)	6,2	6,1	-0,2
Tőkearányos adózott eredmény, ROE (%)	6,1	5,6	-0,6
Eszközarányos adózott eredmény, ROA (%)	3,7	3,4	-0,3
Befektetett eszközök jövedelmezősége (%)	6,9	6,2	-0,7
Bérjövedelmezőség (%)	52,2	46,0	-6,2
1 főre jutó adózott eredmény (millió HUF)	3,5	3,4	0,0
Alaptőke jövedelmezősége (%)	57,2	53,8	-3,3
Tőkeáttételi mutatók			
Eladósodottság foka (%)	37,5	36,0	-1,5
Eladósodottság mértéke (%)	62,4	58,8	-3,7
Nettó eladósodottság foka (%)	33,7	31,3	-2,4
Finanszírozási kockázat (%)	38,4	37,0	-1,4

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

**6. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK
EREDMÉNYKIMUTATÁSÁNAK FŐBB TÉTELEI A MEZŐGAZDASÁGI,
VADGAZDÁLKODÁSI ÉS HALÁSZATI ÁGAZATBAN, 2023–2024**

Megnevezés	2023	2024	Változás	2024. évi a 2023. évi százalékában
	millió HUF			
1. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	2 643 394	2 619 639	−23 755	99,1
2. Exportértékesítés nettó árbevétele	385 492	402 120	16 628	104,3
I. Értékesítés nettó árbevétele	3 028 885	3 021 759	−7 127	99,8
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	181 577	134 034	−47 543	73,8
3. A költségek (ráfordítások) ellentételezésére, illetve fejlesztésére (visszafizetési kötelezettség nélkül) kapott támogatás, juttatás összege	180 990	178 046	−2 944	98,4
III. Egyéb bevételek összesen	423 091	418 599	−4 492	98,9
4. Anyagköltség	1 476 108	1 342 629	−133 479	91,0
5. Eladott áruk beszerzési értéke	659 414	659 354	−60	100,0
IV. Anyagjellegű ráfordítások összesen	2 717 472	2 597 452	−120 020	95,6
6. Bérköltség	294 601	324 850	30 249	110,3
7. Személyi jellegű egyéb kifizetések	27 186	29 611	2 425	108,9
8. Bérjárulékok	32 655	36 008	3 353	110,3
V. Személyi jellegű ráfordítások összesen	360 878	397 630	36 752	110,2
VI. Értékcsökkenési leírás	228 137	246 787	18 650	108,2
9. Adók, illetékek, hozzájárulások bevallott, fizetendő összege	20 119	23 154	3 035	115,1
VII. Egyéb ráfordítások összesen	136 243	130 813	−5 430	96,0
Üzemi tevékenység nyeresége	258 844	257 183	−1 661	99,4

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

**7. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK
ESZKÖZEI ÉS FORRÁSAI A MEZŐGAZDASÁGI,
VADGAZDÁLKODÁSI ÉS HALÁSZATI ÁGAZATBAN, 2023–2024**

Megnevezés	2023	2024	Változás	2024. évi a 2023. évi százalékában
	millió HUF			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	5 101 760	5 340 694	238 934	104,7
A. Befektetett eszközök	2 745 529	2 957 675	212 146	107,7
I. Immateriális javak	10 479	37 917	27 438	361,8
1. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	2 828	3 779	950	133,6
II. Tárgyi eszközök	2 487 739	2 648 576	160 838	106,5
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	1 140 280	1 293 072	152 792	113,4
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	712 547	717 826	5 279	100,7
3. Tenyészállatok	108 841	118 745	9 904	109,1
4. Beruházások, felújítások	264 555	273 518	8 963	103,4
5. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	81 441	86 608	5 168	106,3
6. Egyéb	180 075	158 807	-21 268	88,2
III. Befektetett pénzügyi eszközök	247 309	271 175	23 866	109,7
IV. Halasztott adókövetelés	2	7	4	282,6
B. Forgóeszközök	2 258 479	2 291 313	32 833	101,5
I. Készletek	833 512	819 054	-14 458	98,3
II. Követelések könyv szerinti értéke	881 443	899 412	17 968	102,0
III. Értékpapírok	57 325	73 522	16 197	128,3
VI. Pénzeszközök	486 198	499 325	13 127	102,7
C. Aktív időbeli elhatárolások	97 752	91 706	-6 046	93,8
FORRÁSOK ÖSSZESEN	5 101 760	5 340 694	238 934	104,7
D. Saját tőke	3 063 887	3 272 495	208 608	106,8
I. Jegyzett tőke	329 340	339 687	10 347	103,1
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	-940	-214	726	22,8
III. Tőketartalék	571 776	580 157	8 381	101,5
IV. Eredménytartalék	1 419 298	1 498 697	79 399	105,6
V. Lekötött tartalék	497 807	588 762	90 955	118,3
VI. Értékelési tartalék	57 724	82 983	25 258	143,8
VII. Általános tartalék	800	153	-647	19,2
VIII. Adózott eredmény	188 082	182 270	-5 812	96,9
E. Céltartalékok	4 426	6 171	1 744	139,4
F. Kötelezettségek	1 913 348	1 922 797	9 449	100,5
I. Hátrasorolt kötelezettségek	37 326	35 450	-1 876	95,0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	675 577	642 633	-32 944	95,1
1. Hosszú lejáratú hitelek (pénzügyi intézménytől)	365 507	351 089	-14 418	96,1
2. Tulajdonosok által nyújtott hosszú lejáratú kölcsönök	77 847	81 746	3 899	105,0
3. Halasztott adókötelezettség	0	31	31	-
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	1 200 445	1 244 714	44 269	103,7
1. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	415 080	396 489	-18 592	95,5
2. Tulajdonosokkal szembeni kötelezettségek	125 146	137 142	11 996	109,6
3. Egyéb kapott hitelek, kölcsönök összege	240 280	256 354	16 075	106,7
G. Passzív időbeli elhatárolások	120 099	139 231	19 132	115,9

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

8. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK FŐBB PÉNZÜGYI ADATAI A MEZŐGAZDASÁGI, VADGAZDÁLKODÁSI ÉS HALÁSZATI ÁGAZATBAN NÉHÁNY JELLEMZŐ SZERINT, 2024

Megnevezés	Vállalko- zások száma	Értékesítés nettó árbevétele	Saját tőke	Jegyzett tőke	Jegyzett tőke		Adózás előtti eredmény	Árbe- vétel	Saját tőke	
					belföldi magán	külföldi		arányos adózás előtti eredmény, százalék		
		millió HUF				tulajdon aránya, százalék		millió HUF		
Az adózás előtti eredmény jellege szerint										
Nyereséges	5 150	2 625 758	2 846 859	254 443	33,9	8,7	261 723	10,0	9,2	
Veszteséges	3 028	395 958	424 329	84 589	41,4	18,8	−65 687	−16,6	−15,5	
0 eredményű	392	44	1 307	655	84,3	2,3	0	0,0	0,0	
Összesen	8 570	3 021 759	3 272 495	339 687	35,8	11,2	196 036	6,5	6,0	
A foglalkoztatottak száma szerint										
0	fő közötti létszám	3 010	89 918	133 718	18 292	63,0	5,4	11 719	13,0	8,8
1		1 775	89 595	139 194	12 759	65,2	6,2	6 552	7,3	4,7
2–9		2 663	500 662	599 448	37 898	67,4	5,5	41 867	8,4	7,0
10–49		920	1 004 713	1 223 366	95 978	41,9	23,5	69 727	6,9	5,7
50–249		193	1 094 375	932 943	100 097	35,7	11,6	62 334	5,7	6,7
250 fő és nagyobb	9	242 496	243 827	74 663	0,5	0,0	3 838	1,6	1,6	
Összesen	8 570	3 021 759	3 272 495	339 687	35,8	11,2	196 036	6,5	6,0	
Gazdálkodási forma szerint										
Kft.	6 689	2 204 498	2 211 669	160 477	48,2	16,8	149 613	6,8	6,8	
Rt.	269	670 901	875 854	161 431	23,5	1,5	38 296	5,7	4,4	
Szövetkezet	316	79 061	78 873	4 210	94,4	0,0	2 426	3,1	3,1	
Bt.	872	57 311	81 744	10 559	12,1	82,6	5 412	9,4	6,6	
Nonprofit szervezet	45	4 492	16 101	1 755	25,2	0,0	−869	−19,3	−5,4	
Egyéb	379	5 496	8 254	1 254	63,9	0,0	1 158	21,1	14,0	
Összesen	8 570	3 021 759	3 272 495	339 687	35,8	11,2	196 036	6,5	6,0	
A vállalkozások nagysága szerint										
Mikrovállalkozás	7 350	567 199	787 168	63 807	69,1	5,5	48 330	8,5	6,1	
Kisvállalkozás	955	946 724	1 190 472	97 098	42,6	23,2	65 640	6,9	5,5	
Középvállalkozás	211	931 720	962 453	91 828	39,1	11,4	71 916	7,7	7,5	
Nagyvállalkozás	13	561 644	312 820	81 451	0,4	1,8	10 412	1,9	3,3	
Egyéb vállalkozás	41	14 472	19 581	5 504	1,8	0,0	−262	−1,8	−1,3	
Összesen	8 570	3 021 759	3 272 495	339 687	35,8	11,2	196 036	6,5	6,0	

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

**9. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK
EREDMÉNYKIMUTATÁSÁNAK FŐBB TÉTELEI AZ
ÉLELMISZEREKET, ITALOKAT ÉS DOHÁNYTERMÉKEKET
GYÁRTÓ ÁGAZATBAN, 2023–2024**

Megnevezés	2023	2024	Változás	2024. évi a 2023. évi százalékában
	millió HUF			
1. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	4 546 552	4 846 301	299 749	106,6
2. Exportértékesítés nettó árbevétele	2 405 802	2 472 240	66 438	102,8
I. Értékesítés nettó árbevétele	6 952 354	7 318 541	366 187	105,3
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	52 650	33 761	−18 889	64,1
3. A költségek (ráfordítások) ellentételezésére, illetve fejlesztésére (visszafizetési kötelezettség nélkül) kapott támogatás, juttatás összege	19 173	17 601	−1 572	91,8
III. Egyéb bevételek összesen	111 281	124 963	13 682	112,3
4. Anyagköltség	3 858 004	3 725 910	−132 094	96,6
5. Eladott áruk beszerzési értéke	743 923	812 046	68 123	109,2
IV. Anyagjellegű ráfordítások összesen	5 482 681	5 538 240	55 559	101,0
6. Bérköltség	492 443	580 729	88 286	117,9
7. Személyi jellegű egyéb kifizetések	50 538	57 179	6 641	113,1
8. Bérjárulékok	63 740	75 542	11 802	118,5
V. Személyi jellegű ráfordítások összesen	623 498	720 512	97 014	115,6
VI. Értékcsökkenési leírás	188 663	212 626	23 963	112,7
9. Adók, illetékek, hozzájárulások bevallott, fizetendő összege	302 094	332 798	30 704	110,2
VII. Egyéb ráfordítások összesen	472 287	567 642	95 355	120,2
Üzemi tevékenység nyeresége	400 039	483 236	83 197	120,8
vesztesége	−50 883	−44 992	5 891	88,4
A. ÜZEMI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	349 157	438 244	89 088	125,5
10. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	46 080	34 526	−11 554	74,9
11. Kapott (járó) osztalék, részesedés	7 579	7 631	52	100,7
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei összesen	197 382	141 393	−55 989	71,6
12. Magánszemélynek és nem magánszemélynek fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	89 654	72 892	−16 763	81,3
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai összesen	211 268	195 935	−15 333	92,7
Pénzügyi műveletek nyeresége	49 265	37 978	−11 287	77,1
vesztesége	−63 151	−92 521	−29 370	146,5
B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	−13 886	−54 542	−40 657	392,8
Adózás előtti nyereség	399 099	441 961	42 862	110,7
veszteség	−63 828	−58 259	5 569	91,3
C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	335 271	383 702	48 431	114,4
X. Adófizetési kötelezettség	21 466	23 911	2 445	111,4
Adózott eredmény nyereség	378 139	418 265	40 127	110,6
veszteség	−64 334	−58 474	5 860	90,9
D. ADÓZOTT EREDMÉNY	313 805	359 791	45 986	114,7

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

**10. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK
ESZKÖZEI ÉS FORRÁSAI AZ ÉLELMISZEREKET, ITALOKAT ÉS
DOHÁNYTERMÉKEKET GYÁRTÓ ÁGAZATBAN, 2023–2024**

Megnevezés	2023	2024	Változás	2024. évi a 2023. évi százalékában
	millió HUF			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	5 436 729	5 914 650	477 921	108,8
A. Befektetett eszközök	2 855 630	3 171 587	315 958	111,1
I. Immateriális javak	54 763	59 487	4 724	108,6
1. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	9 103	11 418	2 315	125,4
II. Tárgyi eszközök	2 484 788	2 784 991	300 203	112,1
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	1 059 214	1 164 795	105 581	110,0
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	801 422	913 859	112 437	114,0
3. Tenyészállatok	1 661	1 547	−114	93,1
4. Beruházások, felújítások	411 394	360 613	−50 780	87,7
5. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	126 264	148 385	22 121	117,5
6. Egyéb	84 833	195 792	110 959	230,8
III. Befektetett pénzügyi eszközök	315 650	326 172	10 522	103,3
IV. Halasztott adókövetelés	429	937	509	218,6
B. Forgóeszközök	2 504 491	2 663 299	158 808	106,3
I. Készletek	932 892	985 854	52 962	105,7
II. Követelések könyv szerinti értéke	1 164 433	1 251 630	87 198	107,5
III. Értékpapírok	49 555	52 613	3 057	106,2
VI. Pénzeszközök	357 611	373 202	15 591	104,4
C. Aktív időbeli elhatárolások	76 608	79 764	3 155	104,1
FORRÁSOK ÖSSZESEN	5 436 729	5 914 650	477 921	108,8
D. Saját tőke	2 159 596	2 522 605	363 009	116,8
I. Jegyzett tőke	326 578	321 198	−5 380	98,4
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	−201	−27	174	13,3
III. Tőketartalék	406 231	486 755	80 524	119,8
IV. Eredménytartalék	710 087	843 566	133 479	118,8
V. Lekötött tartalék	328 133	435 611	107 478	132,8
VI. Értékelési tartalék	77 554	77 657	104	100,1
VII. Általános tartalék	685	0	−685	0,0
VIII. Adózott eredmény	310 529	357 845	47 316	115,2
E. Céltartalékok	25 709	28 817	3 108	112,1
F. Kötelezettségek	2 904 204	2 998 270	94 066	103,2
I. Hátrasorolt kötelezettségek	88 264	63 475	−24 789	71,9
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	1 075 774	1 047 123	−28 651	97,3
1. Hosszú lejáratú hitelek (pénzügyi intézménytől)	314 943	281 730	−33 213	89,5
2. Tulajdonosok által nyújtott hosszú lejáratú kölcsönök	203 816	195 219	−8 597	95,8
3. Halasztott adókötelezettség	429	1 474	1 045	343,6
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	1 740 166	1 887 672	147 506	108,5
1. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	598 270	611 350	13 079	102,2
2. Tulajdonosokkal szembeni kötelezettségek	128 296	145 839	17 543	113,7
3. Egyéb kapott hitelek, kölcsönök összege	299 226	305 967	6 741	102,3
G. Passzív időbeli elhatárolások	347 219	364 957	17 738	105,1

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutatói Osztályán

**11. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK
PÉNZÜGYI MUTATÓINAK ALAKULÁSA AZ
ÉLELMISZEREKET, ITALOKAT ÉS DOHÁNYTERMÉKEKET
GYÁRTÓ ÁGAZATBAN, 2023–2024**

Megnevezés	2023	2024	Változás
Vagyoni helyzet			
Befektetett eszközök aránya (%)	52,5	53,6	1,1
Forgóeszközök aránya (%)	46,1	45,0	-1,0
Tőkeerősség (%)	39,7	42,7	2,9
Jegyzett tőke aránya (%)	6,0	5,4	-0,6
Kötelezettség aránya (%)	53,4	50,7	-2,7
Befektetett eszközök fedezettsége (%)	75,6	79,5	3,9
Saját tőke növekedése (%)	661,3	785,4	124,1
Forgótőke alakulása (millió HUF)	764 325	775 626	11 302
Forgótőke aránya (%)	35,4	30,7	-4,6
Pénzügyi helyzet			
Likviditási ráta (%)	143,9	141,1	-2,8
Likviditási gyorsráta (%)	90,3	88,9	-1,4
Pénzhányad (%)	23,4	22,6	-0,8
Pénzeszköz-likviditás (%)	20,6	19,8	-0,8
Hitelfedezettség (%)	98,2	105,4	7,1
Hitelfedezettségi mutató (%)	66,9	66,3	-0,6
Megtérülési mutatók			
Készletek forgási sebessége (nap)	49,0	49,2	0,2
Kintlévőségek időtartama (nap)	30,9	32,1	1,3
Szállítói tartozások időtartama (nap)	39,8	40,3	0,5
Jövedelemhelyzet			
Bruttó termelési érték (Kibocsátás) (millió HUF)	6 261 081	6 540 256	279 175
Nettó termelési érték (millió HUF)	1 429 773	1 740 693	310 920
Folyó termelőfelhasználás (millió HUF)	4 716 827	4 668 288	-48 539
Bruttó hozzáadott érték (millió HUF)	1 544 254	1 871 968	327 713
Tárgyi eszközök hatékonysága (%)	57,5	62,5	5,0
Eszközfelhasználási hatékonyság (%)	127,9	123,7	-4,1
Jövedelmezőség			
Árbevétel-arányos adózott eredmény, ROS (%)	4,5	4,9	0,4
Tőkearányos adózott eredmény, ROE (%)	14,5	14,3	-0,3
Eszközarányos adózott eredmény, ROA (%)	5,8	6,1	0,3
Befektetett eszközök jövedelmezősége (%)	11,0	11,3	0,4
Bérjövedelmezőség (%)	50,3	49,9	-0,4
1 főre jutó adózott eredmény (millió HUF)	3,8	4,2	0,4
Alaptőke jövedelmezősége (%)	96,1	112,0	15,9
Tőkeáttételi mutatók			
Eladósodottság foka (%)	53,4	50,7	-2,7
Eladósodottság mértéke (%)	134,5	118,9	-15,6
Nettó eladósodottság foka (%)	80,6	69,2	-11,3
Finanszírozási kockázat (%)	57,4	54,3	-3,0

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

12. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VÉGZŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK FŐBB PÉNZÜGYI ADATAI AZ ÉLELMISZERKEKET, ITALOKAT ÉS DOHÁNYTERMÉKEKET GYÁRTÓ SZAKÁGAZATOKBAN, 2023–2024

Megnevezés	Vállalkozások száma, db		Értékesítés nettó árbevétele, millió HUF		Adózás előtti eredmény, millió HUF		Saját tőke, millió HUF		Saját tőkére vetített jövedelmezőség, %		Árbevétel-arányos jövedelmezőség, %		Kötelezettségek, millió HUF	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Húsfeldolgozás, -tartósítás, hűskészítmény gyártása	408	354	1 561 976	1 576 764	56 690	53 939	441 036	467 810	12,9	11,5	3,4	3,2	488 996	510 977
Húsfeldolgozás, -tartósítás	262	226	691 708	714 392	9 977	11 765	148 588	143 339	6,7	8,2	1,2	1,4	180 113	188 366
Baromfihús feldolgozása, tartósítása	98	83	625 961	624 995	28 767	28 522	170 657	189 487	16,9	15,1	4,4	4,4	217 022	233 234
Hús-, baromfihús-készítmény gyártása	48	45	244 307	237 377	17 947	13 652	121 791	134 983	14,7	10,1	7,2	5,6	91 861	89 378
Halfeldolgozás, -tartósítás	11	8	1 778	2 090	-494	-538	1 129	1 595	-43,7	-33,7	-28,0	-26,0	3 762	2 894
Gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás	378	329	383 251	428 784	35 435	30 496	204 676	232 046	17,3	13,1	8,7	6,8	190 706	189 007
Növényi, állati olaj gyártása	46	40	585 981	553 266	29 667	20 750	95 555	87 341	31,0	23,8	4,7	3,5	229 676	283 764
Tejfeldolgozás	112	103	586 554	601 603	8 418	16 642	154 454	173 021	5,5	9,6	1,3	2,6	148 294	156 905
Tejtermék gyártása	73	66	584 669	597 507	8 359	15 860	153 970	170 357	5,4	9,3	1,3	2,5	146 795	154 742
Jégkrém gyártása	39	37	1 885	4 096	59	782	484	2 664	12,3	29,3	2,5	18,3	1 498	2 163
Malomipari termék, keményítő gyártása	77	73	438 816	430 531	16 482	25 474	127 176	189 380	13,0	13,5	3,4	5,5	224 605	217 131
Malomipari termék gyártása	69	65	180 923	179 697	7 455	12 780	66 318	76 107	11,2	16,8	3,8	6,7	57 675	62 548
Keményítő, keményítőtermék gyártása	8	8	257 893	250 833	9 026	12 694	60 858	113 274	14,8	11,2	3,1	4,6	166 929	154 583
Pékáru, tésztafélek gyártása	1 168	1 137	571 387	653 695	59 782	60 835	207 854	255 829	28,8	23,8	9,9	8,8	184 151	198 821
Kenyer, friss pékáru gyártása	978	969	339 409	360 784	35 465	32 029	105 564	125 347	33,6	25,6	9,8	8,4	111 218	109 858
Tartósított lisztes áru gyártása	91	79	116 943	175 654	10 685	14 736	49 842	64 794	21,4	22,7	8,6	7,8	32 121	53 877
Tésztafélek gyártása	99	89	115 036	117 257	13 632	14 071	52 448	65 688	26,0	21,4	11,5	11,7	40 813	35 085
Egyéb élelmiszer gyártása	525	482	988 883	1 071 309	40 838	53 358	274 038	334 207	14,9	16,0	3,8	4,6	604 173	568 381
Cukorgyártás	4	2	38 826	44 701	1 811	2 874	28 740	31 334	6,3	9,2	4,3	5,8	26 830	14 139
Takarmány gyártása	132	124	547 038	545 494	20 385	31 230	146 188	201 464	13,9	15,5	3,4	5,3	299 831	298 266
Ital gyártása	1 220	1 146	960 171	1 109 400	40 062	58 058	391 646	450 599	10,2	12,9	3,9	4,9	470 263	490 543
Dohánytermék gyártása	7	6	326 521	345 607	28 007	33 459	115 844	129 314	24,2	25,9	8,1	9,2	59 748	81 584
Összesen	4 084	3 802	6 952 354	7 318 541	335 271	383 702	2 159 596	2 522 605	15,5	15,2	4,5	4,9	2 904 204	2 998 270

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

**13. melléklet: A KETTŐS KÖNYVELÉST VEZETŐ TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK
FŐBB PÉNZÜGYI ADATAI AZ ÉLELMISZEREKET,
ITALOKAT ÉS DOHÁNYTERMÉKEKET GYÁRTÓ
ÁGAZATBAN NÉHÁNY JELLEMZŐ SZERINT, 2024**

Megnevezés		Vállalko- zások száma	Értékesítés nettó árbevétele	Saját tőke	Jegyzett tőke	Jegyzett tőke		Adózás előtti eredmény	Árbe- vétel	Saját tőke
						belföldi magán	külföldi			
			millió HUF				tulajdon aránya, százalék		millió HUF	arányos adózás előtti eredmény, százalék
Az adózás előtti eredmény jellege szerint										
Nyereséges		2 403	6 745 426	2 349 814	236 981	13,4	48,8	441 961	6,6	18,8
Veszteséges		1 286	573 114	172 297	83 742	14,7	25,3	−58 259	−10,2	−33,8
0 eredményű		113	1	495	475	78,3	18,1	0	0,0	0,0
Összesen		3 802	7 318 541	2 522 605	321 198	13,9	42,6	383 702	5,2	15,2
A foglalkoztatottak száma szerint										
0	fő közötti létszám	779	286 084	67 976	23 824	12,6	30,2	19 133	6,7	28,1
1		664	13 405	20 088	3 513	86,4	3,6	989	7,4	4,9
2–9		1 390	161 158	107 408	18 042	55,6	10,0	7 557	4,7	7,0
10–49		660	691 508	356 000	43 118	35,5	29,6	51 738	7,5	14,5
50–249		245	2 060 653	721 197	84 697	11,9	43,5	111 332	5,4	15,4
250 fő és nagyobb		64	4 105 734	1 249 937	148 004	2,1	52,8	192 953	4,7	15,4
Összesen		3 802	7 318 541	2 522 605	321 198	13,9	42,6	383 702	5,2	15,2
Gazdálkodási forma szerint										
Kft.		3 230	5 306 954	1 845 054	191 830	16,2	42,2	294 578	5,6	16,0
Rt.		129	1 974 940	661 054	128 057	10,0	43,3	86 971	4,4	13,2
Szövetkezet		75	5 597	1 758	202	98,3	0,0	−111	−2,0	−6,3
Bt.		325	28 566	13 048	984	43,3	56,2	1 969	6,9	15,1
Nonprofit szervezet		18	903	985	60	61,4	0,0	167	18,5	17,0
Egyéb		25	1 582	707	64	43,4	56,6	128	8,1	18,1
Összesen		3 802	7 318 541	2 522 605	321 198	13,9	42,6	383 702	5,2	15,2
A vállalkozások nagysága szerint										
Mikrovállalkozás		2 790	145 567	128 746	25 556	62,7	8,9	6 391	4,4	5,0
Kisvállalkozás		646	515 681	269 317	29 902	39,8	16,1	35 737	6,9	13,3
Középvállalkozás		254	1 699 167	662 125	84 974	15,5	38,3	101 322	6,0	15,3
Nagyvállalkozás		78	4 952 915	1 459 039	179 975	1,9	54,1	240 120	4,8	16,5
Egyéb vállalkozás		34	5 211	3 378	791	1,4	0,0	133	2,5	3,9
Összesen		3 802	7 318 541	2 522 605	321 198	13,9	42,6	383 702	5,2	15,2

Forrás: NAV-adatok alapján készült az AKI Pénzügykutató Osztályán

HIVATKOZÁSOK JEGYZÉKE

1. KSH (2025a). STADAT 19.1.1.4. Mezőgazdasági számlák rendszere, árindexek [előző év=100,0%]. Központi Statisztikai Hivatal.
2. KSH (2025b). STADAT 19.1.1.3. Mezőgazdasági számlák rendszere, volumenindexek [előző év=100,0%]. Központi Statisztikai Hivatal.
3. KSH (2025c). STADAT 20.1.1.47. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete nemzetgazdasági áganként. Központi Statisztikai Hivatal.
4. KSH (2025d). STADAT 20.1.1.45. Az alkalmazásban állók száma nemzetgazdasági áganként. Központi Statisztikai Hivatal.
5. KSH (2025e). Magyarország, 2024. ISSN: 1416-2768. Nyilvántartási szám: Y/11768. Központi Statisztikai Hivatal. https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo/mo_2024.pdf
6. KSH (2025f). STADAT 1.2.1.2. A fogyasztóiár-index fogyasztási főcsoportok szerint, és a nyugdíjas fogyasztóiár-index, havonta. Központi Statisztikai Hivatal.
7. KSH (2025g). STADAT 1.2.1.13. A mezőgazdasági termékek termelőiár-indexei, havonta, évkezdettől kumulált. Központi Statisztikai Hivatal.
8. KSH (2025h) STADAT 1.2.1.19. Az ipar termelőiár-indexei aláganként, havonta. Központi Statisztikai Hivatal.
9. KSH (2025i) STADAT 13.2.1.6. Az ipari termelés volumenindexei alágak szerint havonta, évkezdettől kumulált. Központi Statisztikai Hivatal.
10. KSH (2025j) STADAT 13.2.1.14. Az ipar belföldi értékesítésének volumenindexei alágak szerint havonta, évkezdettől kumulált. Központi Statisztikai Hivatal.
11. KSH (2025k) STADAT 13.2.1.18. Az ipar exportértékesítésének volumenindexei alágak szerint havonta, évkezdettől kumulált. Központi Statisztikai Hivatal.
12. KSH (2025l). Ipar. Teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos havi bruttó keresete az iparban. Központi Statisztikai Hivatal. <https://www.ksh.hu/kiadvanyok/helyzetkep/2024/#/kiadvany/ipar/teljes-munkaidoben-alkalmazasban-allok-atlagos-havi-brutto-keresete-az-iparban>

